

Gemeente Leusden

Nota vooroverleg & beantwoording zienswijzen

**Ontwerp bestemmingsplan
Zonneveld Emelaarseweg**

December 2023

Inhoudsopgave	pag.
HOOFDSTUK 1..INLEIDING	1
1.1 Algemeen	1
1.2 Status Nota van Zienswijzen	1
1.3 Leeswijzer	2
HOOFDSTUK 2..VOOROVERLEG	3
2.1 Provincie Utrecht	3
2.2 Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	3
2.3 Waterschap Vallei en Veluwe	3
HOOFDSTUK 3 BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN PER THEMA	5
3.1 Landschappelijke inpassing, aantasting landschappelijk karakter en uitzicht	5
3.2 Invloed of effect op de flora en fauna & CO2 uitstoot	6
3.3 In overeenstemming met het Uitnodigingskader	7
3.4 Participatie planontwikkeling en financiële participatie	9
3.5 Het coalitieakkoord 2022-2026	10
3.6 Businesscase	10
3.7 Levering elektriciteit aan het Net en opslag	10
3.8 Bodem onder de zonnepanelen	12
HOOFDSTUK 4 INGEDIENDE ZIENSWIJZEN (UITGESPLITST)	13
4.1 Zienswijze 1	13
4.2 Zienswijze 2	17
4.3 Zienswijze 3	19
4.4 Zienswijze 4	20
4.5 Zienswijze 5	21
4.6 Zienswijze 6	22
4.7 Zienswijze 7	22
4.8 Zienswijze 8	23
4.9 Zienswijze 9	24
4.10 Zienswijze 10	26
4.11 Eindoordeel vooroverleg en ingebrachte zienswijzen	27
HOOFDSTUK 5 AMBTSHALVE AANPASSINGEN	29
5.1 Toelichting	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.3 Regels	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
5.4 Verbeelding	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
HOOFDSTUK 6 INGEDIENDE ZIENSWIJZEN (INTEGRAAL ZONDER REACTIE)	31
BIJLAGE: NAAM EN ADRESGEGEVENS VAN DE INGEDIENDE ZIENSWIJZEN FOUT! BLADWIJZER NIET GEDEFINIEERD.	

Hoofdstuk 1..INLEIDING

1.1 Algemeen

De Nota maakt onderdeel uit van de bestemmingsplanprocedure. Ingediende reacties op het ontwerp bestemmingsplan worden per onderdeel 1:1 weergegeven of enkel de essentiële onderdelen daaruit en voorzien van een gemeentelijke reactie. Deze nota is geanonimiseerd volgens de anonimiseringsrichtlijnen, waarbij de zienswijzen genummerd zijn weergegeven en de bijbehorende gegevens van de indiener zijn opgenomen in een losse bijlage bij deze notitie. De ingediende reacties en beantwoording zal worden betrokken bij de besluitvorming om het bestemmingsplan vast te stellen.

Inspraak voortraject

In het voortraject van de planontwikkeling hebben initiatiefnemers omwonenden geïnformeerd over de voorgenomen ontwikkeling. Daarbij zijn een tweetal bezwaren naar voren gekomen, ook zijn er diverse positieve reacties afgegeven die het initiatief juist beschouwen als zeer positieve ontwikkeling.

Vooroverleg

Conform artikel 3.1.1 van het Bro (Besluit ruimtelijke ordening) is het concept bestemmingsplan aangeboden aan belanghebbende instanties in het kader van vooroverleg, te weten Waterschap Vallei & Veluwe (middels de digitale watertoets), Provincie Utrecht en Veiligheidsregio Utrecht (VRU). Van de ontvangen reactie is in hoofdstuk 2 een korte beschrijving weergegeven.

Ontwerp ter inzage

In het kader van de wettelijke procedure heeft het Ontwerp bestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg vanaf 5 september 2023 tot en met 16 oktober 2023 ter inzage gelegen. Gedurende deze periode is voor een ieder de mogelijkheid geboden om naar keuze mondeling of schriftelijk te reageren en zijn of haar zienswijze kenbaar te maken. Gedurende die periode zijn er 10 zienswijzen binnen de gestelde termijn ontvangen. N.a.v. die zienswijzen heeft er overleg en afstemming plaats gevonden tussen de initiatiefnemer en de gemeente. De beantwoording van de gestelde vragen c.q. opmerkingen zijn in Hoofdstuk 4 puntsgewijs weergegeven. Ambtshalve aanpassingen en/of aanvullingen zijn weergegeven in Hoofdstuk 5.

1.2 Status Nota van Zienswijzen

In deze nota zijn de vooroverleg reacties en de zienswijzen puntsgewijs per vraag of opmerking weergegeven en voorzien van een gemeentelijke reactie.

Het college doet met de gemeentelijke reactie een voorstel aan de raad over de ingediende vragen en/of opmerkingen. Vervolgens wordt in een openbare vergadering door de gemeenteraad beslist, binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging van het ontwerpbesluit over de vaststelling van het bestemmingsplan.

Het vaststellingsbesluit treedt in werking op de dag na het aflopen van de beroepstermijn. De termijn voor het indienen van een beroepschrift door belanghebbenden bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State bedraagt zes weken vanaf de dag na terinzagelegging van het besluit.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt een korte inleiding gegeven betreffende deze nota;
Hoofdstuk 2 is het gevoerde vooroverleg beschreven;
Hoofdstuk 3 zijn per thema gelijklopende vragen/opmerkingen beantwoord;
Hoofdstuk 4 zijn de geanonimiseerde vragen / opmerkingen puntsgewijs van een reactie voorzien en is het gemeentelijke standpunt daarop verwoord;
Hoofdstuk 5 zijn de ambtshalve wijzigingen in het bestemmingsplan beschreven;
Hoofdstuk 6 zijn alle ingekomen zienswijzen integraal zonder beantwoording weergegeven.
Tenslotte is een Bijlage bij deze Nota van Zienswijzen gevoegd met de namen en adres gegevens van de indieners.

Hoofdstuk 2..VOOROVERLEG

2.1 Provincie Utrecht

In het kader van vooroverleg is het plan begin 2021 als eerste uitwerking ter beoordeling voorgelegd aan de provincie, een tweede aangepaste versie is eind dat jaar verstuurd. Op de eerste kennisgeving zijn er door de provincie geen opmerkingen of aanbevelingen gedaan. Reactie op de tweede aangepaste versie is van 17 januari 2022, hierna weergegeven.

‘Het is mooi dat het plan in zet op het creëren van een kamer door de houtsingels te versterken, iets wat karakteristiek is in dit gebied. Alleen de toevoeging van de poel is volgens mij nieuw. Wat opvalt is dat ze deze willen realiseren op het hoogst gelegen deel van het perceel. Nu lijkt mij dit niet zo’n probleem gezien het huidige reliëf al onnatuurlijk is door de vroegere afgraving t.b.v. grondwinning.’

Conclusie

Uit het vooroverleg met de provincie zijn er geen aanbevelingen of voorwaarden gesteld aan de realisatie of inrichting van het voorgenomen plan.

2.2 Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Het plan is op 26 mei 2023 voorgelegd aan de VRU met o.a. een specifieke vraag t.a.v. het voorgenomen energie opslagsysteem (EOS).

Beantwoording VRU

‘Een EOS moet voldoen aan de PGS 37-1. Dit wordt meestal via een maatwerkvoorschrift aan een melding Activiteitenbesluit gekoppeld. Voor de EOS moet dus een melding worden gedaan. Zoals zij aangeven voldoet de EOS aan de PGS 37-1. Hiervoor laten wij (OD/VRU) vaak de bijgaande checklist invullen. Zo weten we of er aan alle voorschriften wordt voldaan en/of er alternatieve invullingen zijn.

Verder hebben wij binnen de VRU een afstemmingsafspraken opgesteld met aandachtspunten voor de inrichting van een zonneweide. De initiatiefnemer kan hier in zijn ontwerp rekening mee houden.’

Conclusie

Ten aanzien van de door het VRU opgestelde afstemmingsafspraken met aandachtspunten voor de inrichting van een zonneweide wordt in de toelichting van het bestemmingsplan onder 5.9.1 nader ingegaan. Geconcludeerd kan worden dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor het planvoornemen.

2.3 Waterschap Vallei en Veluwe

In het kader van het wettelijk verplichte vooroverleg bij nieuwe bestemmingsplannen is op 17 juni 2020 de digitale watertoets uitgevoerd op de website www.dewatertoets.nl.

De toets is uitgevoerd op een ruimtelijke ontwikkeling in het beheergebied van Waterschap Vallei en Veluwe. De digitale rapportage van de toets is als bijlage 8 bij de toelichting van het bestemmingsplan gevoegd. Zie ook de waterparagraaf van de toelichting hoofdstuk 5.11

Conclusie

In het plangebied liggen geen belangrijke oppervlaktewateren (zogenaamde primaire of A-watertgangen), waterkeringen of gebieden die zijn aangewezen voor regionale waterberging. Dit betekent dat dit plan geen essentiële waterbelangen raakt. Op basis daarvan wordt door het waterschap voor het onderhavige plan een positief wateradvies gegeven.

Hoofdstuk 3 BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN PER THEMA

In dit hoofdstuk zijn per thema de overeenkomstige opmerkingen/vragen of wensen uit de ingediende zienswijzen aangegeven en voorzien van een beantwoording.

In hoofdstuk 4 wordt per zienswijze specifiek ingegaan op de opmerkingen/vragen of wensen en/of wordt verwezen naar eerdere beantwoordingen.

Tevens zijn de eventuele aanpassingen beschreven die na heroverweging tot stand zijn gekomen n.a.v. de zienswijze of zijn voortgekomen uit gewijzigd inzicht of voornemen.

3.1 Landschappelijke inpassing, aantasting landschappelijk karakter en uitzicht

Door enkele betrokkenen wordt aangegeven dat het ter inzage gelegde plan een aantasting is van het landschapskarakter. Er wordt een industriegebied aangelegd. Door de komst van het zonneveld vrezen zij ook dat het vrije uitzicht verloren gaat. Daarnaast vragen zij zich af hoe deze landschappelijke inpassing gewaarborgd zal worden en wie hier verantwoordelijk voor is.

Reactie gemeente:

Tijdens het bestemmingsplan proces zijn door de gemeente landschappelijke uitgangspunten meegegeven die karakteristiek zijn voor dit deel van het buitengebied. Hierbij valt te denken aan de soort landschapselementen dat je hier tegenkomt als landschappelijke heggen, knotbomen en houtsingels, maar ook natuurvriendelijke oevers, en kruidenrijk gras. Hierbij is ook rekening gehouden met landschapsrichting en verkavelingsstructuur.

Vanuit de cultuurhistorie zijn boomgaarden, graslanden en akkerbouwgewassen hier het gebruik. De toegepaste landschapselementen zijn gemengde houtsingels, knotwilgenrij, gemengde strakke haag, losse landschappelijke haag, natuurvriendelijke oever, voedergras en kruidenrijk grasland/hooiland. Toegepast in de logische verschijning als respectievelijk lijnvormige kavelgrensbeplanting en vlakvormende oever en kruidengrasvegetatie. Hierdoor blijft de karakteristieke structuur van het buitengebied zo veel mogelijk behouden.

Door middel van keukentafel gesprekken, groepsbijeenkomsten en een open dag moment zijn omwonenden en andere stakeholders meegenomen in dit proces. Alle input is verzameld om vervolgens te komen tot een integraal afgewogen ontwerp. Soms zijn er tegenstrijdige belangen en kan niet aan alle verzoeken worden voldaan. De initiatiefnemer heeft, in samenwerking met landschapsspecialisten, ecologen, stedenbouwkundige en de verschillende gemeentelijke afdelingen, met behulp van alle input een goede landschappelijke inrichting weten te bewerkstelligen. Dit door passende landschapselementen toe te voegen en/of te herstellen, de transformatie van grasland als monocultuur naar dat van een kruidenrijke en bloemrijke akker en de aanleg van een paddenpoel ter bevordering van de soortenrijkdom voor planten en dieren.

Met name is ruim aandacht besteed om het zicht op de zonnepanelen te minimaliseren of geheel uit het zichtveld te ontnemen d.m.v. passende afscherpende landschapselementen en door de aanleg van een zichtwal. Ook zijn er meerdere visualisaties opgesteld om inzicht te geven in de aanpassingen. Dit was een intensief proces dat heeft geresulteerd in het eind ontwerp van oktober 2021.

Om een belemmering van het uitzicht voor omwonenden zoveel mogelijk te beperken komen de zonnepanelen niet hoger dan 1,50m boven maaiveld te staan, t.o.v. het referentiepunt ter hoogte van de meest zuidelijk gelegen zonnepanelen. Bovendien ligt het gehele perceel ruim een meter lager dan de omliggende gronden. Dus zal het horizontale zicht ook lager zijn dan 1,50m. Door het toepassen van wintergroene landschapselementen (o.a. liguster) tussen de perceelgrenzen van aanwonenden en de panelen zullen deze volledig uit het zichtveld worden onttrokken. Daarnaast is geprobeerd een zo groot mogelijke afstand aan te houden tussen de aangrenzende woningen en de eerste rij zonnepanelen op het zonneveld, zijnde t.o.v. huisnummer 23 is dat 73,6m en bij nr.24 is dat 98,4 meter.

De kortste afstand tussen de zonnepanelen op het zonneveld en de Emelaarseweg zelf bedraagt 135 meter en de kortste afstand tussen het zonneveld en de woningen aan de Jan van Arkelweg bedraagt 301 meter. De afstand ten opzichte van de andere de omwonenden is nog groter.

De gemeente erkent dat er door de komst van het zonneveld een verandering in het landschap optreedt en dat dit gevolgen heeft voor het vrije uitzicht van de aanwonenden. Door middel van bovenstaand proces is echter geprobeerd deze gevolgen zo veel mogelijk te beperken. Indien aanwonenden van mening zijn dat dankzij het verdwijnen van het vrije uitzicht hun eigendom minder waard wordt, kunnen zij een beroep doen op de planschaderegeling.

Het beheer en beplantingsplan en de landschappelijke inpassing zijn beschreven in de toelichting van het bestemmingsplan. Het inrichtingsplan maakt als bijlage bij het bestemmingsplan hieronder deel van uit. Beschreven staat op welke manier de landschappelijke inpassing wordt uitgevoerd. Het gaat hierbij niet alleen om een aanplantingsplicht, maar ook om een instandhoudingsplicht. Indien de ruimtelijke inpassing niet volgens die formulering wordt uitgevoerd en de gronden niet conform worden onderhouden kan de gemeente hier handhavend optreden richting de initiatiefnemer.

3.2 Invloed of effect op de flora en fauna & CO₂ uitstoot

Het voorgenomen inrichtingsplan beoogt een bijdrage te leveren aan een toename van de biodiversiteit voor zowel de planten als dieren, zie ook de toelichting bij het bestemmingsplan onder Hoofdstuk 3.4. De nieuwe functie heeft geen nadelige gevolgen voor de flora en fauna t.o.v. de huidige inrichting als agrarisch grasland. Onder andere door de grond niet te bemesten neemt het aantal soorten flora en fauna toe.

Met de voorgenomen inrichting tot zonneveld vindt er geen beweiding van vee meer plaats. Ook wordt bemesting en gebruik van bestrijdingsmiddelen niet meer toegestaan. Als gevolg daarvan zal op termijn vershraling van de grond plaatsvinden en worden er voorwaarden gecreëerd voor herstel van het oorspronkelijke biotoop. Wat een positieve bijdrage levert aan herstel van een kruiden en bloemrijk grasland.

Daarnaast zullen de ruimten tussen en naast de rijen met panelen worden ingezaaid met een inheems kruiden en/of bloemmengsel.

Voor de zonepanelen, trafo en omvormers wordt voorzien in een benodigde voetprint van circa 1,25ha, zijnde de verticale projectie op het horizontale vlak (voetprint) van alle bouwwerken en constructies. De overige gronden (3,1ha min 1,25 ha) 1,85ha zal volledig worden ingezet ter bevordering van de biodiversiteit.

Bestaande houtsingels blijven gehandhaafd waarbij open plekken waar nodig worden aangevuld met nieuwe aanplant. Het beheer en onderhoud van en aan de singels almede het perceel zelf kan worden gefinancierd uit opbrengsten vanuit het zonneveld.

Er is een indicatie dat bij onderzochte zonnevelden, onder de opstellingen met zonnepanelen, de hoeveelheid licht op de bodem en de vegetatiegroei te laag zijn om de koolstofopslag in de bodem te behouden. Er zijn echter (nog) geen lange termijn onderzoeksresultaten of publicaties bekend waarbij de mate van afname aan koolstofopslag plaats vindt onder zonnevelden (bron: Wageningen University & Research, gesubsidieerd door ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit).

CO₂ reductie berekening voor onderhavig planvoornemen

Het zonneveld kan op deze locatie op jaarbasis ongeveer 2.125 MWh aan stroom produceren, 1 megawattuur (MWh) = 1000 kilowattuur (kWh).

De CO₂ reductie is circa 0,46 kg per opgewekt kWh, daarmee zorgt het zonneveld voor een verminderde CO₂-uitstoot van ruim 977 ton per jaar ($2125 \times 1000 \times 0,46 = 977.500$ kg).

Uitgaande van een exploitatie van 25 jaar voor het zonneveld en een verminderde plantengroei onder de zonnepanelen van 80% (is niet de verwachting) kan de volgende berekening worden gemaakt:

Verminderde CO₂ uitstoot over 25 jaar door opwekking groene stroom: $25 \times 977,5$ ton = **24.437,5 ton**.

In grasland ligt circa 80,7 ton CO₂ vastgelegd per hectare.

Uitstoot door verminderde plantengroei: 1,25 ha a 80% bij 80,7 ton = 81 ton.

Totaal vermeden CO₂ uitstoot over 25 jaar komt dan op 24.437,5 - 81 = **24.356,5 ton**.

Het zonneveld compenseert dus ruimschoots de CO₂ opnamecapaciteit door verminderde plantengroei onder de panelen. Deze voorzichtige berekening toont aan dat het zonneveld veel meer CO₂ uitstoot voorkomt dan dat er zou vrijkomen bij verlies aan CO₂ opslag in grasland.

3.3 In overeenstemming met het Uitnodigingskader

Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie

Het voorliggende initiatief en bestemmingsplan moet onder andere getoetst worden aan het door de raad van de gemeente Leusden vastgestelde uitnodigingskader d.d. 9 november 2021.

Tot en met 2023 wordt daarin ruimte gegeven om 20 hectare zonne-energie op te wekken, en dit verdeeld over de drie eerste treden van de zonneladder.

Voorliggend initiatief valt onder Trede 3 waarbij maximaal voor 5 hectare ruimte in de “nee-tenzij” gebieden kan worden gerealiseerd. Het betreft dan goed ingepaste zonnevelden in het buitengebied, niet zijnde onderdeel van het Natuur Netwerk Nederland en de kernen van de landgoederen.

Dit planinitiatief betreft een pilotproject van de gemeente Leusden en is het eerste plan die concreet een uitgewerkt initiatief ter beoordeling voorlegt, het planvoornemen blijft ook ruim onder het gestelde maximum oppervlakte van 5 ha.

Eisen en beoordelingscriteria

Eisen: Uitvoeriger wordt hierop ingegaan in Bijlage 9 van de toelichting bij het bestemmingsplan. De relevante eisen en voorwaarden waaronder zonnevelden kunnen worden gerealiseerd zijn:

1. De initiatiefnemer voor een zonneveld maakt een plan voor de inrichting in overleg met de buurt en de gemeente.

Overleg heeft uitvoerig plaatsgevonden met zowel de omwonenden alsook met de gemeente.

2. Van de totale oppervlakte van een zonneveld in trede 3 is 25% landschappelijke inpassing en/of natuurontwikkeling en dus niet met panelen bedekt. In trede 1 en 2 kan dit % lager zijn. *Aan een passende landschappelijke invulling is ruim aandacht besteed en tevens wordt voorzien in aanvullende natuurontwikkeling. Met een perceel oppervlakte van 3,2 hectare en een voetprint voor het panelenveld incl. de noodzakelijke voorzieningen van 1,25 hectare wordt hier ruimschoots aan voldaan.*

3. Zonnepanelen zijn in principe tijdelijk. Na een periode van circa 25 jaar worden de zonnepanelen opgeruimd op kosten van de eigenaar of wordt er een nieuw besluit genomen. *In de bijbehorende Regels bij het bestemmingsplan is onder artikel 3.3.2 een Voorwaardelijke sloopverplichting opgenomen. Daarnaast worden middels reserveringen uit jaarlijkse opbrengsten van het zonneveld gelden veiliggesteld ten dienste van die sloop- en opruimverplichting.*

4. De landschappelijke inpassing en/of natuurontwikkeling sluit altijd aan bij de kenmerken van het landschapstype.

Het voorgenomen inrichtingsplan maakt onderdeel uit van het omliggende Kampenlandschap en zal het kenmerkende karakter daarvan als een ‘kamer in het landschap’ versterken.

5. De bodemkwaliteit (zowel bodemleven als chemische kwaliteit) moet behouden blijven of ontwikkeld worden.

Het uitgevoerde bodemonderzoek legt de huidige situatie ter plaatse vast (als z.g. nulmeting). Na de exploitatieperiode van het zonneveld zal een dan uit te voeren bodemonderzoek kunnen aantonen of er al dan niet bodemverontreiniging door het zonneveld heeft plaatsgevonden. Mocht blijken dat de bodemkwaliteit door toedoen van het zonneveld is verslechterd, dan zal de eventuele bodemverontreiniging zo snel mogelijk en geheel worden gesaneerd naar ten minste de situatie ten tijde van de nulmeting.

6. Minimaal 51% van de netto opbrengst van het zonneveld is bestemd voor lokale* eigenaren c.q. voor lokale participatie; dit kan vorm krijgen door (een combinatie van):
- Mede-eigenaarschap bijvoorbeeld via een lokale energie coöperatie
 - Financiële participatie via aandelen of obligaties door inwoners en/of bedrijven gevestigd in Leusden
 - Een omgevingsfonds, waarbij de financiële opbrengsten worden ingezet ten behoeve van de omgeving bijvoorbeeld voor natuurontwikkeling, voor buurthuizen of sportvoorzieningen
- * lokaal is voor eigenaren gedefinieerd als woonachtig in Leusden en voor bedrijven als gevestigd in Leusden.

In de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat het bestemmingsplan gebruikt mag worden voor een 'goede ruimtelijke ordening'. We mogen daarom bij het bestemmingsplan geen aspecten betrekken die geen ruimtelijkbelang heeft en eisen stellen over wie het zonneveld exploiteert of voor wie de opbrengst is, zie ook beantwoording onder 3.4.

De toezegging hieraan uitvoering te geven is door de initiatiefnemer op meerdere overlegmomenten met wethouder(s) en ambtenaren aangegeven en de businesscase is hier ook op gebaseerd. In dit stadium van het planproces (het ontwerpbestemmingsplan) is het onmogelijk hier concreet invulling aan te geven.

Zo is het nog onduidelijk of het bestemmingsplan door de raad van de gemeente Leusden zal worden vastgesteld en zo ja dan volgt mogelijk nog een beroepszaak bij de Raad van State. Daarmee is er onvoldoende zekerheid of het voornemen wel tot uitvoering kan worden gebracht. Ook speelt de tijdsfactor een rol en kan mogelijk nog wel 1,5 jaar duren alvorens er een onherroepelijk bestemmingsplan aan ten grondslag ligt. De businesscase zelf wordt daar ook door beïnvloed immers de energieprijzen, materiaalkosten (panelen e.d.) zullen ongetwijfeld anders zijn.

Zekerheid t.a.v. de realisatie en de te verwachten opbrengsten per paneel, voor nieuwe participanten, kan ook dan pas worden gegeven.

7. De initiatiefnemer laat voor de vergunningverlening een haalbare businesscase zien.

De businesscase maakt geen onderdeel uit van de bestemmingsplanprocedure wel als na onherroepelijk worden van het plan de Omgevingsvergunning voor bouwen wordt ingediend. De nu door initiatiefnemer uitgewerkte businesscase is separaat aan het bestemmingsplan aan de gemeente ter kennisname aangeboden.

Deze businesscase geeft een indicatief beeld hoe de kosten en opbrengsten met de huidige inzichten zich ten opzichte van elkaar verhouden. In dit licht dient deze businesscase gezien te worden. Pas bij definitief zicht op de realisatie kan hierin een goed beeld verkregen worden en dient het model mogelijk aangepast te worden.

8. De hoogte van de zonnepanelen is maximaal 1,5 meter (onder ooghoogte). Afwijking is alleen bespreekbaar als de extra hoogte ten goede komt aan het koppelen van meerdere functies.

Aan deze eis wordt voldaan, de hoogte van de zonnepanelen wordt omschreven in hoofdstuk 3.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg.

9. Een zonneveld (c.q. het dichtstbijzijnde paneel) moet minimaal 50 meter van woonhuizen vandaan staan.

Los van het feit dat er rondom het gehele perceel afschermend struweel aanwezig is en deze ervoor zorgdraagt dat de zonnepanelen volledig uit het zicht blijven, wordt aan de afstandseis ruimschoots voldaan. In Hoofdstuk 3.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan zijn van 12 omliggende locaties (woningen) de afstanden tussen het eerste zonnepaneel en de woning in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat bij de meest nabij gelegen woningen nummers 23 en 24, met (mogelijk) zicht op de panelen, een afstandsmaat is aangehouden van ruim 73 en 98 meter tot de eerste zonnepanelen. Verder is ter plaatse een zichtwal aangelegd die er juist toe dient om tegemoet te komen aan wens van die bewoners, ze hadden namelijk eerder aangegeven dat ze geen uitzicht wensten op het zonnepanelenveld.

Beoordelingscriteria:

1. Dubbelgebruik: het combineren van een zonneveld met bijvoorbeeld waterberging, biodiversiteit, landschapselementen, landbouw, geluidsscherm, recreatief medegebruik, etc.
Waterberging vindt plaats middels een reeds aangelegde poel en mede ter verbetering biodiversiteit in en rondom de poel. Bestaande houtsingels worden waar nodig aangevuld en onderhouden rondom het gehele perceel, het huidige grasland zal worden verschaald waardoor er weer kruidenrijk en een bloemrijke weide gaat ontstaan.
2. Afspraken over een nuttige bestemming na afloop, die nu al wordt vastgelegd. Dit kan landbouw, natuur of groen zijn.
In de laatste alinea van hoofdstuk 3.4 van de toelichting bij het bestemmingsplan is aangegeven dat na bedrijfsbeëindiging het zonneveld deze volledig wordt ontmanteld en dat het perceel weer ingericht wordt naar de oorspronkelijke functie als agrarisch perceel.
3. Stimuleren van lokale initiatiefnemers boven projectontwikkelaars van buiten de regio.
De initiatiefnemer is HVD Invest B.V. staat voor Hans van Dijk Investments. Hans van Dijk is geboren en getogen in Achterveld en heeft hier tot 2005 gewoond.
4. Stimuleren van de combinatie van kleine windmolen of erfmolen - en zonne-energie, omdat dit gunstiger is voor de netwerkcapaciteit.
Een combinatie van zonneveld-energie met windenergie is voor dit project geen logische optie. Enerzijds is het niet gewenst voor omwonenden om zichtbare techniek plaatsen, anderzijds lijkt de lage en beschutte ligging van het perceel niet optimaal voor het plaatsen van kleine windmolens. Om netwerkcapaciteit niet te belasten is gekozen voor opslag van zonne-energie op piekmomenten.
5. De initiatiefnemer is aangesloten bij de 'Gedragscode Zon op Land' van Holland Solar en/of andere keurmerken. Hierin zijn waarborgen opgenomen over betrekken van omwonenden, locatiekeuze en grondgebruik.
Doordat Switch Energy, de partner van HVD Invest, voor dit initiatief aangesloten is bij Holland Solar valt dit initiatief automatisch onder deze gedragscode. Voor de start van de realisatie zal de nieuw te vormen entiteit voor dit initiatief zich ook aansluiten bij deze gedragscode.
6. Kwalitatief hoogwaardig alternatief voor hekken rondom het zonneveld. Bijvoorbeeld dichte hagen of waterpartijen (sloten).
De gehele kavel wordt omringd door een ondoordringbaar struweel als alternatief voor hekken. Tussen de bomen zullen vooral meidoorn- en bramenstruiken hiervoor zorgdragen. Er zullen alleen een tweetal hekken met een lengte van 5 meter en een hoogte van 1,8 meter geplaatst worden bij de in- en uitgang van het betreffende perceel.
7. Faunapassages in hekwerken.
Er worden enkel 2 toegangshekken bij het zonneveld geplaatst met een lengte van 5 meter. Dit betekent dat dieren de hekken kunnen passeren, alhoewel het aannemelijker lijkt dat dieren zich voorname-lijk via het struweel toegang tot het zonneveld zullen verschaffen. Specifieke faunapassages in de hekwerken zijn derhalve niet noodzakelijk.

3.4 Participatie planontwikkeling en financiële participatie

Enkele betrokkenen gaan in hun zienswijzen in op wijze waarop de initiatiefnemer uitvoering heeft gegeven aan het voortraject van informeren en het betrekken van omwonenden.

Reactie gemeente:

Met betrekking tot de omgevingsdialoog heeft de initiatiefnemer individuele gesprekken gevoerd met omwonenden, er zijn bijeenkomsten op locatie gehouden, er is een informatiebrief gestuurd naar omwonenden in de omgeving met de mogelijkheid om hierop te reageren. Er is verslag gedaan van de omgevingsdialoog, hierin is verantwoord welke opmerkingen er zijn binnen gekomen en hoe deze in het plan zijn betrokken. In paragraaf 3.6 van het ontwerpbestemmingsplan wordt

het verloop van de omgevingsdialogoog beschreven. Er is dus sprake van dat “in overleg met de buurt” een plan voor de inrichting van het zonneveld is gemaakt. Aan deze eis wordt voldaan. De eis dat minimaal 51% van de netto-opbrengst bestemd is voor lokale eigenaren wordt gezien als een inspanningsverplichting.

Er bestaat geen publiekrechtelijke bevoegdheid om (het aanbieden of realiseren van) financiële participatie in het project door de omgeving via beleid van een initiatiefnemer te eisen in het traject voorafgaand aan formele besluitvorming. In de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat de gemeenteraad bestemmingsplannen vaststelt met regels ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening (artikel 3.1 Wro). Op grond van algemene beginselen van behoorlijk bestuur mag dit instrument niet worden ingezet voor andere doeleinden waarvoor het bestemmingsplan niet is bedoeld (artikel 3:3 Awb).

3.5 Het coalitieakkoord 2022-2026

Enkele betrokkenen gaan in hun zienswijzen in op hetgeen tussen de coalitiepartners van de gemeente Leusden is overeengekomen, met name wordt daarbij aandacht gevraagd naar de passage met betrekking tot zonnevelden en het voorliggende plan daar niet mee in overeenstemming is.

Reactie gemeente:

Een gemeentelijk coalitieakkoord is in Nederland een overeenkomst tussen de fracties van twee of meer politieke partijen in de raad die gezamenlijk zitting hebben in het college en wethouders leveren. Het is een afsprakenkader tussen die politieke partijen, het is echter geen door de raad van de gemeente genomen besluit.

Het voorliggende bestemmingsplan moet getoetst worden aan de wettelijk kaders, het algemeen ruimtelijk beleid en de van toepassing zijnde beleidsstukken.

3.6 Businesscase

Reactie gemeente:

De businesscase maakt zelf geen onderdeel uit van het voorliggende ontwerpbestemmingsplan en is bedoeld ter onderbouwing richting het besluitvormend orgaan waaruit blijkt dat de exploitatie van het zonneveld ook uitvoerbaar wordt geacht.

Na besluitvorming en het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan zal met de op dat moment bekende basis uitgangspunten en marktsituatie een afgestemde businesscase nader worden uitgewerkt. De huidige businesscase is een globale inkijk of het plan een reële kans heeft op een haalbare exploitatie.

Het wordt niet nodig geacht in het kader van dit het planproces hier nu extra aandacht op te vestigen en/of een gedetailleerd uitgewerkt plan voor te overleggen.

3.7 Levering elektriciteit aan het Net en opslag

Reactie gemeente:

De beantwoording is in overleg met HVD Invest B.V. en Switch Energy nader afgestemd en geeft de informatie weer zoals die op dit moment kan worden beoordeeld. De omstandigheden en beschikbare techniek zouden in de tijd (tot werkelijke realisatie) nog kunnen wijzigen.

Elektriciteitsnet

Nederlandse huishoudens en bedrijven verduurzamen in record tempo en fossiele brandstoffen maken plaats voor duurzame elektriciteit. Daarmee komen de Nederlandse klimaatdoelen voor het eerst binnen bereik, maar de uitbreiding van het elektriciteitsnet kan de snel stijgende vraag naar ruimte op het net niet bijhouden. Daarom nemen het kabinet en de netbeheerders maatregelen om te zorgen dat het elektriciteitsnet in staat is deze ambities waar te maken. Deze maatregelen zijn gericht op het sneller uitbreiden van het stroomnet, beter benutten van de huidige ruimte op het net en het verplaatsen van de vraag naar elektriciteit buiten piekuren.

Netcongestie.

Sinds oktober 2021 is er sprake van congestie op het stroomnet en geldt er een algemene stop op bepaalde aansluitingen. Zo geeft Netbeheer Nederland op dit moment aan dat voor een groot deel van Nederland er geen transportcapaciteit beschikbaar is.

Deze congestiemaatregel is als een tijdelijke maatregel ingesteld voor een tijdelijk probleem door hoofdnetbeheerder TenneT. Naar verwachting komt er in 2024 al de mogelijkheid voor aansluitingen met contracten in het kader van congestiemanagement. Deze aansluitingen zijn gebaseerd op het leveren en terugleveren van niet gegarandeerde, dus flexibele transportcapaciteit. Het initiatief voor het zonneveld aan de Emelaarseweg is hierop afgestemd.

De kans dat dit initiatief dan kan aansluiten is dan groot omdat:

- De ring waarop dit initiatief aangesloten zal worden, was in 2021 dus net voor de congestie nog toereikend. Dit blijkt uit een door de initiatiefnemer verstrekte offerte van netbeheerder Stedin.
- De aansluitcapaciteit bedraagt 1,75 MVA, waardoor dit een reguliere aansluiting betreft. Hier rust een aansluitplicht op voor de netbeheerder Stedin. Alleen in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld als er op dat specifieke deel van het net onvoldoende capaciteit aanwezig is, kan een aansluiting geweigerd worden. Dat is op deze locatie niet aan de orde.
- Voor de opgewekte energie van het zonneveld is een accucentrale opgenomen die ervoor zorgt dat energie flexibel kan worden teruggeleverd, dus wanneer het net die energie ook kan verwerken. Hiermee wordt voor zover dit aan de orde zou zijn op lokaal niveau congestie voorkomen en wordt invulling gegeven aan het beoogde doel van de genoemde non-firm ATO.

Aansluiting op het net

Voor dit zonneveld wordt een aansluiting van 1,75MVA aangevraagd. Het zonneveld genereert op een zonnige dag een vermogen dat afhankelijk van de situatie van dat moment meer is dan het energienet op dat moment aan kan. Als die situatie zich voordoet zal het teveel aan energie tijdelijk worden opgeslagen in het accusysteem. Die tijdelijke opslag van energie zal ook plaats hebben voor momenten waarop de netcapaciteit hierom vraagt (Congestiemanagement).

De accu's worden weer ontladen als er ruimte voor energie op het net aanwezig is, bijvoorbeeld tussen 19:00 en 21:00 uur.

Particuliere zonnepaneelbezitters ondervinden geen last van het nieuwe zonneveld. Voor alle nieuwe aansluitingen in deze regio geldt dat de netbeheerder aangeeft dat beperkt kan worden terug geleverd, dus ook voor het nu voorliggende zonneveld. Een aansluiting wordt alleen toegekend als deze niet zorgt voor overbelasting van het net door bijvoorbeeld een contract in het kader van congestiemanagement. Zo wordt voorkomen dat particulieren hinder ondervinden van de nieuwe aansluiting.

Energie Opslag Systeem (EOS)

De optie om voor dit initiatief met een accucentrale, dus eigen EOS, rekening te houden wordt ingegeven door de huidige situatie van een overvol (hoofd)netwerk. Waar rekening mee wordt gehouden is om twee units in een modulaire EOS te plaatsen. Elke unit heeft een afmeting van 6,2 x 2,45m en een hoogte van 2,35m. Toegepast worden ijzersulfaat accu's, deze zijn zeer moeilijk ontvlambaar/brandbaar. Het accusysteem voldoet aan alle vigerende internationale normen en is compatibel met de PGS37.1.

Geluidsniveau

Het accusysteem heeft een geluidsproductie bij levering aan volledig vermogen van minder dan 60dB op 1m afstand van het systeem. Tevens wordt, om eventuele storende geluidsoverlast te voorkomen, de techniekruimte rondom voorzien van een afschermdende geluidswand.

Het accusysteem wordt via laagspanning op het bestaande trafostation aangesloten. Het beschikt derhalve niet over een eigen trafo die geluid zou kunnen produceren. De omvormers welke in het opslagsysteem worden toegepast hebben een schakelfrequentie van groter dan 150kHz en liggen daarmee ver buiten het hoorbaar bereik.

De impact van geluiden op het dierenwelzijn van de in het wild aanwezige soorten.

De vraag is voorgelegd en beantwoord door Blom ecologie, het bureau dat ook het flora & fauna onderzoek heeft uitgevoerd.

Bij de bron (op 1m afstand) is de geluidsbelasting < dan 60 dB. Tevens wordt in deze situatie het geluid gemitigeerd door een geluidwerende schutting rondom de techniekruimte, waardoor de geluidsbelasting verder wordt gereduceerd. Op grotere afstand van die techniekruimte zal het geluidsniveau daarmee nog veel lager zijn. 60 dB is vergelijkbaar met stemgeluid of apparatengeluid, 50 dB is vergelijkbaar met een koelkast of een langsrijdende auto.

De locatie is in de huidige situatie ook niet compleet stil, vanwege geluiden vanuit verkeer, landbouwvoertuigen, agrarisch gebruik e.d. Aanwezige fauna zal dan ook al gewend zijn aan een bepaalde mate van geluid, waarbij de meest gevoelige soorten nu al niet aanwezig zijn. Daarnaast zal de algemene fauna wennen aan een nieuwe geluidsbron. Hierdoor worden er geen negatieve effecten ten gevolge van geluid op de fauna verwacht.

3.8 Bodem onder de zonnepanelen

Reactie gemeente:

Studenten van Wageningen University & Research (WUR) onderzochten in 2019 de effecten van grondgebonden zonneparken op de bodem. Het indicatieve onderzoek bij vier grondgebonden zonneparken in Nederland laat zien dat het plaatsen van zonnepanelen leidt tot het ontstaan van een microklimaat onder de zonnepanelen. Onder meer doordat zonnepanelen licht tegenhouden, en het regenwater niet meer gelijk wordt verdeeld over de bodem.

Opvallende waarnemingen zijn dat de toplaag onder de zonnepanelen droger en compacter is, en dat de groei van de vegetatie afneemt. Dit heeft gevolgen voor de bodem: minder voedsel voor bodemorganismen en verminderde vorming van bodemorganische stof.

Een oplossing om dit tegen te gaan is wellicht het inpassen van zonnepanelen op een manier die de licht- en watercondities zo min mogelijk beïnvloedt. Bijvoorbeeld extra ruimte tussen de zonnepanelen en een hoge opstelling. Ook is het inzaaien van vegetatie die beter gedijt in de schaduw een mogelijke oplossing om de afname van bodemleven en de bodemgezondheid te beperken.

Opgemerkt wordt dat er nog geen wetenschappelijk bewijs voorhanden is op de effecten voor de langere termijn >10 tot 25 jaar.

Voor het Zonneveld Emelaarseweg wordt omwille van die verdroging onder de panelen brede tussenruimten aangehouden van ten minste 2,5 meter. Onderzocht wordt nog of aanvullende maatregelen kunnen worden toegepast bv. door de strook onder de panelen licht verdiept aan te leggen zodat neerslag natuurlijk afwatert tot onder de panelen en het inzaaien van schaduw minnende beplantingssoorten.

Hoofdstuk 4 INGEDIENDE ZIENSWIJZEN (UITGESPLITST)

In dit hoofdstuk wordt op de gestelde opmerkingen/vragen en of wensen per afzonderlijke zienswijze specifiek ingegaan. Per onderdeel wordt een reactie gegeven, gelijkkluidende opmerkingen / vragen en of wensen zijn beantwoord in Hoofdstuk 3 waarnaar eventueel wordt verwezen. De gemaakte opmerking/vraag uit de ingekomen zienswijze is cursief weergegeven en conform overgenomen of de essentiële delen daarvan, waarna onze reactie daarop wordt gegeven. Indien toepasselijk zijn tevens de eventuele aanpassingen beschreven die na heroverweging tot stand zijn gekomen n.a.v. de zienswijze of zijn voortgekomen uit gewijzigd inzicht of voornemen. In Hoofdstuk 6 zijn alle binnengekomen zienswijzen in zijn geheel weergegeven.

4.1 Zienswijze 1

- a) *het zonnepark heeft grote negatieve impact op de flora en fauna van de leefomgeving het zonnepark verpest de omgeving en het uitzicht wat we hebben over de landerijen.*

Reactie gemeente:

Niet nader wordt onderbouwd wat dan die negatieve impact is op de flora en fauna. Ook wordt niet aangegeven waarom het zonnepark dan de omgeving zou verpesten.

Het voorgenomen inrichtingsplan beoogd juist wel een bijdrage te leveren aan een toename van de biodiversiteit voor zowel de planten als dieren, zie Hoofdstuk 3.2 van deze Nota.

Direct uitzicht op de zonnepanelen zijn/worden middels inrichtingsmaatregelen voorkomen, zo is reeds een zichtwal aangelegd tussen de aanliggende woningen en het voorziene panelenveld.

Daarnaast worden middels aanvullende groenvoorzieningen het eventuele uitzicht op de panelen verder aan het zicht onttrokken.

- b) *Energie opslag wordt rekening mee gehouden.*

- *Wat gaat het volume worden?*
- *Wat zijn de risico's?*
- *Hoeveel geluid wordt hiermee gecreëerd?*
- *Wat is de geluidsfrequentie en tot hoever hoorbaar incl. van transformatoren?*
- *Dat is de impact van de geluiden op het dieren welzijn van het wild wat er loopt?*

Is het stroom netwerk op de Emelaarseweg toereikend om deze potentiële stroom opbrengsten af te voeren? 8000 panelen x 1.5 a 2 Kwh (opbrengst zonnige dag) = 12000Kwh a 16000Kwh wat er dan in het netwerk vloeit op die zonnige dag.

Wat is de maximale opbrengst waarvoor een vergunning wordt afgegeven zonder dat het problemen bij andere zonnepaneel bezitters in de omgeving.

En kunnen er dan nog wel in de buurt zonnepaneel bezitters bijkomen?

In Bommel kunnen particulieren met zonnepanelen met mooie weer, na komst van een kleinschalig zonnepark niet meer leveren omdat het netwerk vol zit, Hierdoor schakelen de omvormers vanzelf af terwijl zonnepark wel kan leveren. Dit is een technische instelling van apparatuur Hoe wordt dit mogelijke probleem voorkomen bij dit project. Hoe worden de omliggende particulieren en boeren bedrijven met zonnepanelen hier tegen beschermd en/of schadeloos gesteld?

Reactie gemeente:

Zie beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.7.

Ten aanzien van het aangehaalde voorbeeld in Bommel.

We kennen de achtergronden van de casus Bommel niet om hier uitputtend antwoord op te kunnen geven. Het enige wat we kunnen voorstellen is dat het zich om een kleinschalige zonnepark handelt en dat dit via een LS aansluiting op het zelfde MS/LS station is aangesloten waar ook de stamkabels voor de omliggende straten voor particuliere woningen op zijn aangesloten. In dat geval is het mogelijk dat de spanning, door grote hoeveelheden terug geleverde energie, al op het LS-rek van het betreffende MS/LS station oploopt. Hierdoor zullen de spanningen op de uiteindes van de aangesloten kabels nog hoger oplopen (boven de 253V) waardoor aangesloten omvormers uit zullen schakelen omdat zij anders buiten het bedrijfsvenster van de netcode zullen opereren.

Dat is bij het nu voorgenomen zonneveld nadrukkelijk niet het geval omdat hier via een eigen LS/MS station op het MS-net zal wordt aangesloten.

- c) *Het lijkt in dit document dat alle buurtbewoners welwillend tegen het voorgenomen zonnepark. Er is echter zeer veel weerstand tegen de komst van dit zonneveld! Op het perceel van Emelaarseweg 23 ligt het "recht van overpad". Dit zou bij de overdracht van Emelaarseweg 22, aan de eigenaren van de woningen en de grond, gaan vervallen zo was de belofte van HVD Invest. Dit is niet gebeurd. Bij navragen waarom niet, kwam de reactie dat er nog een andere kwestie voor lag (meewerken aan zonneveld).*

Reactie gemeente:

In de toelichting is verwoord welke acties de initiatiefnemer heeft ondernomen in het kader van participatie en goed nabuurschap. Zo is binnen een straal van 300 meter aan alle bewoners een informatiebrief verstrekt met o.a. het verzoek daarop te reageren. De reacties die daarop zijn binnengekomen hebben geleid tot de formulering zoals die is verwoord in de toelichting.

Dat er weerstand is tegen het zonneveld en zonnevelden in het algemeen wordt niet bestreden, echter in de toelichting bij het bestemmingsplan kunnen enkel die reacties worden verwerkt die in het voortraject ook werkelijk kenbaar zijn gemaakt. Bekend en aangegeven is dat bewoners Emelaarseweg 23 en 24 tegen de komst van het zonneveld zijn. Er zijn geen bezwarende andere reacties op binnengekomen in het voortraject. Deze nota behandelt de binnengekomen zienswijzen op het bestemmingsplan en geeft daarmee een bredere kijk op de weerstand onder de bevolking en met name de omwonenden tegen het voorgenomen plan.

Deze reactienota behandelt de binnengekomen zienswijzen betreffende het bestemmingsplan zonneveld Emelaarseweg. Het perceel Emelaarseweg 23 maakt van dat bestemmingsplan geen onderdeel uit. Een gemeentelijke reactie over een mogelijk meningsverschil of geding (over het recht van overpad) valt buiten dit kader en dient er anderszins gezocht te worden naar een vergelijk.

- d) *Zonnepanelen t/m maximaal 1500mm boven maaiveld, we hebben al eens kaartjes gezien na dit document dat de zonnepanelen t/m 2500mm hoogte zouden gaan. Klopt het dat het inderdaad 1500mm hoog is? En wat is het ijkpunt (nulpunt) hiervan het terrein is glooiend in een dal vorm. Een ijkpunt moet vast gelegd worden.*

Reactie gemeente:

Door de initiatiefnemer, partner en/of adviseurs zijn geen inrichtingssuggesties of kaartjes uitgewerkt na verwerking van het ter inzage gelegde bestemmingsplan. In het voortraject van de planontwikkeling is er een model geweest met hogere opstelling, dat model is verlaten juist door inbreng van omwonenden en is de lage variant uitgewerkt als tegemoetkoming naar die omwonenden. De hoogtematen zijn beschreven in de toelichting en geborgd in de bijbehorende regels, zie toelichting Hoofdstuk 3.3 en bij de Regels onder 3.2.3 sub b. Peil is gedefinieerd bij Begrippen onder punt 1.49 zijnde:

de gemiddelde hoogte van het bestaande maaiveld ter plaatse van de zuidelijke begrenzing bij de functieaanduiding "specifieke vorm van agrarisch – zonneveld" ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan.

- e) *Hier wordt een groene struweel beschreven rondom. Waarom ligt er nu een aarde wal van ± 2000mm hoog aan de zuidoost zijde om de poel? Is dat bekend bij de gemeente en mag dat zomaar?*

De aarde wal zorgt er onder ander voor dat regenwater van de hoger liggende belendende percelen niet naar de poel kunnen vloeien en water overlast kan veroorzaken. Deze aarde wal moet hier weg.

Reactie gemeente:

De wal is bedoeld om het directe (uit)zicht op de zonnepanelen bij de aangrenzende woonbebouwing (nr. 23 en 24) te ontnemen. Beide bewoners hebben zelf aangegeven bezwaar te hebben tegen het voornemen en geen uitzicht op die zonnepanelen wensen. Jurisprudentie leert dat bij een vergelijkbare situatie het zicht op de panelen volledig dient te worden ontnomen, ook in de winter maanden als er geen blad meer aanwezig is bij het afschermdende groen.

De aanleg van de poel en zichtwal zijn in overleg en medeweten van de gemeente tot stand gekomen. Er vindt vanaf de percelen 23 en 24 geen afwatering plaats richting het onderhavige perceel, ook zijn er geen sloten gedempt die de afvoer van water zouden kunnen verstoren.

De initiatiefnemer heeft (meerdere malen) aangeboden om met inrichtingssuggesties te komen, daar is echter geen gebruik van gemaakt. Nog steeds is de initiatiefnemer daartoe bereid uitgaande van een verwezenlijking van het zonneveld, dus meepraten en denken op welke wijze die tussen liggende bufferzone aanvaardbaar kan worden ingericht.

- f) *Het gehele perceel was vroeger een groot volkstuin complex. Wij weten dat de volkstuinders afval gaten kregen om hun tuinafval in te dumpen. Helaas ging daar niet alleen tuinafval in. Daarnaast werden auto's onderhouden op de locatie van diverse volkstuinders. Olie eruit -> in de grond en het filter het "groene" gat in, net als plastic, tuin hout, steenpuin etc. waar zijn deze bodem onderzoeken gedaan? Is daar een kaart van om te kijken of men bewust om deze locaties heen is gegaan? Op sommige plekken zie je nog aan het gras dat de grond er nog niet van hersteld is aldus de boer die er nu maait.*

Reactie gemeente:

De initiatiefnemer en eigenaar van het onderhavig perceel is verbaast over de aantijging dat er stortgaten zouden zijn geweest waar olie, filters, plastic et cetera in zouden zijn gedumpt en kan zich daar dan ook geen voorstelling bij maken. Ten behoeve de verkoop van de grond (in 2020) heeft er bodemonderzoek plaats gevonden, als zijnde een schone grond verklaring bij die onroerende zaak transactie. Verwezen wordt naar het uitgevoerde bodemonderzoek, bijlage 5 bij de toelichting van het bestemmingsplan, waarin o.a. ook staat aangegeven waar de onderzochte plekken hebben plaats gevonden.

- g) *Bijlage 7 flora en fauna
Aan belendende perceel wordt momenteel met grote regelmaat een koppel rode eekhoorns waargenomen.*

Reactie gemeente:

Niet duidelijk is wat nu de vraag of opmerking is. In ieder geval is het flora en fauna onderzoek uitgevoerd door een daarin gespecialiseerd adviesbureau en het onderzoek is volgens de normen en richtlijnen uitgevoerd.

- h) *Bijlage 9 uitnodigingskader blz. 1
HVD Invest refereert dat er wordt voldaan aan het coalitie akkoord en toont dat aan met een knipsel. De knipsel is niet volledig. Hieronder een stukje meer: de inzet is dak en vlak binnen versteende gebied. Dat is niet een zonnepark op agrarische gronden. Conclusie voldoet niet aan coalitie akkoord.*

Reactie gemeente:

Zie ook beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.5.

- i) *Bijlage 9 uitnodigingskader blz. 2
HVD Invest zegt er is geen bezwaar gemaakt van uit de omgeving. Dat is er wel, meerdere malen bij elk contact. Zelfs in aanwezigheid van de toenmalige wethouder is ter plaatse geageerd tegen dit plan.*

Reactie gemeente:

In de notitie staat: "na een aanvankelijk positieve start in juli 2020 is bij deze bureaus het sentiment gekeerd en hebben zij aangegeven tegen het zonneveld te zijn", doelend op de aangrenzende bewoners. Verder staat in de brief "naar aanleiding van deze brief zijn bij ons 2 reacties binnen gekomen, bestaande uit aanvullende adviezen. Er zijn aan ons geen uitgesproken bezwaren kenbaar gemaakt", doelend op de verspreide informatiebrief in de directe omgeving.

- j) *Natuur ontwikkeling, er wordt voorbij gegaan aan de natuur afbraak onder de zonnepanelen. Hier zal de grond uitsterven dat is al uit onderzoeken gebleken van RWS (onderzoek van TNO) bij test opstellingen van zonnepanelen op dijklichamen.
Concreet zal er 2 hectare grond verarming optreden. En daar waar niks groeit zal de aarde zelfs CO2 uitstoten.*

Reactie gemeente:

Verwezen wordt naar de thematische beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.2 en 3.8
Opgemerkt wordt nog wel dat het geen 2 ha betreft maar 1,25 ha.

Bijlage 9 uitnodigingskader blz. 3

hoe wordt dit gegarandeerd? Wordt er een fonds opgezet met daarin een bedrag opgenomen wat de sanering kosten kan dekken? Wordt er een verzekering afgesloten? Die ook bij een eventuele brand in het zonnepark garandeert voor een schone omgeving?

Reactie gemeente:

De initiatiefnemer is eigenaar van het perceel grond, hij heeft er dus zelf alle belang bij dat die grond niet verontreinigd raakt. In dit stadium daarop vooruitlopen met wat er eventueel allemaal zou kunnen voordoen is onbegonnen werk. Mocht zich onverhoopt een situatie voordoen dat de grond vervuild raakt om welke reden dan ook, is de eigenaar daar verantwoordelijk voor en zal hij moeten zorgdragen voor de eventuele sanering van die grond.

k) *Bijlage 9 uitnodigingskader blz. 4*

nu wordt het gehele perceel omzoomd. Optie om de grond wal ten zuiden van de poel voor de zonnepanelen over de gehele noord zijde te verplaatsen. Dan behouden Emelaarseweg 23 en 24 60 meter zicht in het land en op de poel.

Hoe wordt dit getoetst/gemonitord?

Businesscase wordt regelmatig aan gehaald, deze zat niet bij de stukken Deze willen we graag inzien of de berekeningen kloppen en gebaseerd is op waarheden en juiste aannames. Voorziet het plan bijvoorbeeld dat het netwerk vol zit en de stroom niet kwijt kan?

Er moet een nul punt worden opgegeven/ vast gelegd anders is het een vrijbrief voor de hoogte. Het perceel is glooiend oplopend naar het oosten.

Reactie gemeente:

Zie beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.3 en 3.6.

l) *Bijlage 9 uitnodigingskader blz. 5.*

De biodiversiteit verbetert over 1,2 hectare misschien, de 2 hectare onder de zonnepanelen zal zeker verslechteren.

Hoe gaat men de bodem van de 2 hectare die is afgestorven herstellen? garanties? Hiervoor moet het e.e.a worden over vast gelegd. Hoe en wat het tijdbestek mag zijn tot volledig herstel.

Reactie gemeente:

Verwezen wordt naar de beantwoording onder k) en de thematische beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.2 en 3.8

Opgemerkt wordt de totale oppervlakte zonnepanelen inclusief de voorzieningen geen 2 ha betreft maar 1,25 ha.

m) *Bijlage 9 uitnodigingskader blz. 6.*

Die keet/woning mag die daar staan (200m voorbij Emelaarseweg 22 vanuit Achterveld gezien)? Is daar een vergunning voor?

Reactie gemeente:

De vraag is in het kader van zienswijzen op het bestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg niet relevant, de vraag betreft een locatie die buiten het plangebied van onderhavig bestemmingsplan is gelegen.

n) *Bijlage 11 VRU afstemmingsafspraken.*

Voldoet het plan aantoonbaar aan alle aspecten van paragraaf 1.2, 1.3 & 1.4?

Aandachtpunten:

- *het is een lage drassig perceel, en een blus voertuig weegt 17500kg volgens het VRU document.*
- *Blus leiding/ put aanwezig met voldoende volume?*
- *Door droogte onder de zonnepanelen wordt de kans op brand groter. In Friesland is dit al reeds gebeurd. waardoor veel neven schade is ontstaan.*

Reactie gemeente:

Bij de aanvraag Omgevingsvergunning voor bouwen zal hier aandacht aan moeten worden gegeven alvorens tot een vergunning verlening kan worden overgegaan. In het kader van deze planologische procedure volstaat het benoemen van dit aspect.

- o) *Volgens het coalitie akkoord wordt er ingezet op zonnepanelen op dak en vlak binnen verstedend gebied, dit is een agrarische omgeving. Dus past dit zonnepark niet binnen het akkoord. Mocht u toch ruimte zoeken in de agrarische omgeving kijk dan eerst naar daken. nog vele gebouwen die gevuld kunnen worden, sommige boeren zoals █████ Hessenweg █████ wachten op een stroomaansluiting van voldoende capaciteit om hun daken te kunnen vullen. Of gemeentelijke gronden zoal de taluds van de op en afritten van de snelweg.*

Reactie gemeente:

Zie ook de reactie zoals is verwoord onder h).

Het voorliggende initiatief om een zonneveld te ontwikkelen is door de gemeente Leusden in 2020 aangewezen als pilot project van de gemeente om daarmee ervaring op te doen en beleid te ontwikkelen. Gedurende dat traject heeft de gemeente die kennis en ervaring gebruikt bij haar uitwerking van het 'Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' en is vastgesteld op 9 november 2021. Het nu voorgestelde initiatief past binnen de daarin geformuleerde eisen en voorwaarden.

Conclusie zienswijze 1:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.2 Zienswijze 2

- 1) *Gesteld wordt dat er door initiatienemer een beeld wordt geschetst alsof de buurt akkoord is met deze plannen en positief daarop reageert. In alle contactmomenten met initiatiefnemer, toen en ook nu nog, is steeds aangegeven dat wij tegen de komst van dit zonneveld zijn.*

Reactie gemeente:

Zie beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.4

- 2) *Het plan voldoet niet aan het coalitieakkoord 2022-2026.*

Reactie gemeente:

Zie beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.5

- 3) *Weiland wordt constant vogelvrij verklaard omdat het zgn. geen natuurwaarde heeft. Het heeft wel landschappelijke waarde, bovendien kan het door natuurvriendelijker gebruik ook anders ingericht worden. Een zonneveld is landschapsvreemd. De belevingswaarde van het landschap gaat hiermee achteruit.*

Reactie gemeente:

Aan de landschappelijke waarde wordt in de toelichting van het bestemmingsplan ruim aandacht besteed ook wordt benoemd hoe die kenmerkende elementen (de houtsingels) in stand, aangevuld en onderhouden worden.

Zie ook de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.1

- 4) *Een zonneveld in mijn achtertuin doet daar afbreuk aan. Overigens vermeldt het parapluplan Cultureel Erfgoed op het beoogde perceel voor het zonneveld "dubbelbestemming: Waarde - Cultuurhistorie". Een dubbelbestemming wordt opgenomen om extra bescherming te bieden aan o.a. óók natuur- en landschapswaarden, niet alleen archeologische waarden. Cultuurhistorie en zonneveld lijkt me geen goede combinatie.*

Reactie gemeente:

Het perceel waarop het zonneveld wordt voorgesteld is niet in eigendom van indiener. Het zonneveld wordt ook niet op de grond van indiener aangelegd en daarmee dus ook niet in de achtertuin. Er is slechts zicht op het beoogde perceel voor het zonneveld.

Het 'Parapluplan Cultureel Erfgoed' is qua regelgeving van toepassing op alle vigerende bestemmingsplannen in de gemeente Leusden. De daarin opgenomen dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' betreft het gehele gemeentelijk grondgebied.

Het doel van het Parapluplan Cultureel Erfgoed is om bij sloopplannen met initiatiefnemers/eigenaren van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen en andere objecten in gesprek te komen en te zorgen voor een planologisch-juridisch kader voor de bescherming van cultuurhistorisch waardevolle objecten die niet als monument zijn aangewezen. In de bijlage bij het Parapluplan is een lijst opgenomen met beoogd cultuurhistorisch waardevolle panden en andere bouwwerken.

Bij de dubbelbestemming 'Waarde – Cultuurhistorie' zijn geen regels opgenomen die extra bescherming te bieden aan o.a. natuur- en landschapswaarden. De opmerking is daarmee een verkeerde weergave van de beoogde doelstelling van de geldende dubbelbestemming.

- 5) *Is het stroom netwerk toereikend om deze potentiële stroom opbrengsten af te voeren? Levert dit geen problemen op bij zonnepaneel bezitters in de directe omgeving? Hoe wordt dit mogelijk probleem voorkomen bij dit project? Hoe worden de omliggende particulieren en boeren bedrijven met zonnepanelen hier tegen beschermd en/of schadeloos gesteld. Er wordt wel gesproken over opslag, maar voldoet dit?*

Reactie gemeente:

Zie ook de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.7

Ten aanzien van bescherming tegen het mogelijk niet kunnen leveren aan het Net en de daarmee verband houdende schadeloosstelling is daar van overheidswege geen regeling voor.

- 6) *Er wordt voorbij gegaan aan het feit dat het de grond onder de zonnepanelen geen goed zal doen. Het bodemleven zal daar achteruit gaan.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.8

- 7) *Is de als eis gestelde voorwaarde 51% participatie daadwerkelijk gerealiseerd?*

Reactie gemeente:

Zie ook de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.3 sub 6.

Conclusie zienswijze 2:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.3 Zienswijze 3

- a) *Het college heeft besloten samen en alleen met HvD Invest uit Amersfoort dat alleen het perceel achter onze woning geschikt is voor het plaatsen van de zonnepanelen. Terwijl er nog meerdere hectares, ook in eigendom van HvD Invest uit Amersfoort, beschikbaar zijn waar ze kunnen liggen, op deze manier heb je een spreiding van de 6500 panelen over een veel groter gebied en is de pijn voor het landschap veel kleiner.*

Reactie gemeente:

HvD Invest is niet woonachtig/gevestigd in Amersfoort maar Eemdijk.

De opmerking is een enigszins vertekende gang van zaken, na het bekend maken van het eerste inrichtingsmodel is er een overlegmoment geweest op locatie met ambtenaren van de gemeente en ook inspreker. Tijdens dat overleg is door inspreker voorgesteld een deel van de zonnepanelen te plaatsen op het ten westen nabij gelegen perceel. Daar is toen serieus over nagedacht door zowel de initiatiefnemer als ook de gemeente. Dat inrichtingsmodel stuitte op enkele inrichtingswaarden namelijk:

- in één van de eerste gevoerde gesprekken met de gemeente, betreffende het voornemen voor de ontwikkeling van een zonneveld, heeft de gemeente aangegeven het westelijk gelegen perceel als locatie voor een zonneveld als onwenselijk betiteld. En heeft afgeraden voor die westelijk gelegen variant een voorstel uit te werken.
- het zonneveld zou onzichtbaar moeten zijn vanaf de openbare buitenruimte. Op de nieuw voorgestelde locatie is dat niet realiseerbaar zonder grote landschappelijke ingrepen.
- er zouden dan twee afzonderlijke zonnevelden gaan ontstaan vlak bij elkaar gelegen. Dat werd beschouwd als een onwenselijke ontwikkeling.
- de aanleg, het beheer, beveiliging en onderhoud bij twee afzonderlijke zonnevelden heeft extra complexiteit tot gevolg en werd afgeraden;

- b) *Er zijn afspraken gemaakt met de kopers van de meest westelijk gelegen bouwkaavel, dat er naast deze bouwkaavel geen zonneweide komt.*

Reactie gemeente:

Die toezegging door de initiatiefnemer richting nieuwe bewoners is gedaan nadat die (mogelijke) ontwikkeling op dat ten westen gelegen perceel in overleg met de gemeente als een niet gewenste ontwikkeling werd aangemerkt.

- c) *deze percelen hebben nooit los van de kavel verkoop te koop gestaan.*

Reactie gemeente:

Of het perceel wel of niet te koop heeft gestaan of is aangeboden is voor de ruimtelijke besluitvorming geen bepalende factor.

- d) *Opmerking t.a.v. flora en fauna onderzoek, er een ooievaarspaal staat en dat deze niet bewoond is, deze staat er al vanaf 2016 en is wel bewoond. Wat te doen als de familie ooievaar terug komt in februari/maart 2024 en weer aan de gang gaat, wat heeft dat voor een invloed op dit paar?*

Reactie gemeente:

De inventarisatie van het ecologisch adviesbureau is een moment opname ten tijde dat het onderzoek heeft plaats gehad en op dat moment is dat zo waargenomen. In 2023 zijn een paar waarnemingen gedaan van een bezoek van het ooievaarspaar en hebben er echter niet gebroed.

Voor het jaar 2024 zullen de omstandigheden niet anders zijn dan voorgaande jaren, eventuele aanleg van het zonneveld zal pas in gang gezet kunnen worden na afgifte van een omgevingsvergunning voor bouwen. Na realisatie van het zonneveld is de verwachting (navraag bij de ecooloog) dat het ooievaarspaar zich weinig of niets zal aantrekken van de opstelling, ze wandelen rustig tussen de panelen op zoek naar voedsel, belangrijker is rust en het niet verstoord worden door geluid of bezoekers.

- e) *De schietwilg midden in het veld, kan de gemeente Leusden het niet toestaan dat deze moet wijken voor een Ecopark/Zonneweide.*

Reactie gemeente:

De gemeente Leusden heeft beleid ontwikkeld en vastgesteld t.a.v. behoud van waardevolle bomen, op de 'Groen Kaart 2020' zijn de behoudenswaardige bomen per categorie inzichtelijk gemaakt. Als de boom op uw eigen grond staat en niet op de Groene Kaart mag de boom zonder vergunning worden gekapt.

Het staat de eigenaar van het perceel vrij om daar een beslissing over te nemen, geadviseerd wordt daaromtrent in overleg te treden met de eigenaar.

- f) *Wij als buurtschap hebben veel met HvD Invest uit Amersfoort overlegd, waar veel is gesproken over de inrichting van ter aankleding van de zonneweide. Deze poel is gegraven zonder overleg met wij de participatie partij in deze. De wal van 200m lengte en 2m hoog niet vermeld. Hij ligt er wel.*

Reactie gemeente:

Aangegeven wordt dat er veel overleg is geweest en voor zover bekend zijn er door indiener geen inrichtingsvoorstellen gedaan richting de initiatiefnemer voor het zonneveld. Indiener heeft enkel kenbaar gemaakt tegen de komst van het zonneveld te zijn. Er is gelegenheid geweest om voorstellen te doen maar indiener heeft daar geen gebruik van gemaakt.

De poel stond aangegeven op het inrichtingsplan bij u bekend en ook na de realisatie van de poel en zichtwal is aangeboden over de inrichting mee te denken en met voorstellen te komen, ter invulling van de gehanteerde bufferzone.

- g) *De opmerkingen t.a.v. het coalitie akkoord, flora en fauna en participatie.*

Reactie gemeente:

Verwezen wordt naar de beantwoording in Hoofdstuk 3 bij de betreffende thema's 3.2, 3.4 en 3.5.

- h) *De bijlagen en gemarkeerde onderdelen.*

Reactie gemeente:

De bijlagen geven geen nieuwe of aanvullende informatie die een nadere beantwoording behoeft.

Conclusie zienswijze 3:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.4 Zienswijze 4

- 1) *De gronden van mijn zoon (Emelaarseweg 24) en de gronden van H. van Dijk maken deel uit van een landschappelijk bijzonder fraai gebied. Het gebied is rijk aan flora en fauna.*

Reactie gemeente:

Ter kennisgeving aangenomen, zie ook de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.1 en 3.2.

Opgemerkt wordt dat de beschrijving van de gronden aan de Emelaarseweg 24 wel enige nuanceering behoeft, aangezien dit perceel wordt gebruikt voor sierteelt voor de daar gevestigde kwekerij.

- 2) *Het is hoogst twijfelachtig dat de ooievaars nog willen nestelen naast een nabij gelegen zonneveld en dat zou toch echt jammer zijn en niet alleen jammer, maar ook onaanvaardbaar.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording bij Zienswijze 3 onder d.

- 3) *Het zogenaamde "Uitnodigingskader" door de raad vastgesteld tijdens de gehouden raadsvergadering van 16 december 2021, laat de aanleg van een zonneveld aan de Emelaarseweg ter hoogte van de percelen 23 en 24 beslist niet toe.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.3

- 4) *Zo is er de eis dat de lokale bevolking tenminste 51 procent aandeel moeten hebben bij de aanleg van het zonneveld. Aan deze eis wordt niet voldaan en alleen daarom reeds kan het voorliggende ontwerp bestemmingsplan geen goedkeuring door de Raad vinden.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.4, en 3.5

- 5) *Het onderdeel draagvlak onder de bevolking en de participatie die wel of niet zou hebben plaats gevonden, er onvoldoende participatie heeft plaats gevonden, draagvlak onder de bevolking.*

Reactie gemeente:

Dat er onvoldoende draagvlak zou zijn onder de bevolking is een vermoeden en is niet nader onderbouwd, door bijvoorbeeld een lijst met x aantal bezwaarmakers. Voorts wordt verwezen naar de beantwoording in Hoofdstuk 3 bij de betreffende thema's.

Conclusie zienswijze 4:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.5 Zienswijze 5

- a) *Het "Uitnodigingskader Zon" door de gemeenteraad vastgesteld tijdens de gehouden raadsvergadering van 16 december 2021, laat de aanleg van een zonneveld aan de Emelaarseweg ter hoogte van de percelen 23 en 24 NIET toe. Het voldoet niet omdat er onvoldoende draagvlak leeft onder de inwoners van Leusden, maar in het bijzonder geen draagvlak onder de direct aanwonenden.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.3 en 3.4

Dat er onvoldoende draagvlak zou zijn onder de bevolking is een vermoeden en wordt niet nader onderbouwd, door b.v. een lijst met x aantal bezwaarmakers.

- b) *Het is een prachtig landschappelijk gebied, het is een gebied met veel flora en fauna. Op basis van het vorenstaande voldoet het ontwerp bestemmingsplan niet aan de strenge eis neergelegd in het Uitnodigingskader. Daarin wordt nadrukkelijk bedoeld dat het prachtige landschappelijke karakter behouden dient te blijven.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.1, 3.2 en 3,3

- c) *Minister Jetten van D66 als overheid zijnde inmiddels heeft uitgesproken tot het inzicht te zijn gekomen dat zon op het veld niet gewenst is. Er een coalitieakkoord is, waarbij de aanleg van een of meerdere zonnenvelden op land tijdens deze raadsperiode nadrukkelijk is uitgesloten.*

Reactie gemeente:

Demissionair minister Jetten heeft daarmee geen nieuw beleid aangekondigd of een overheidsstandpunt kenbaar gemaakt, verder ter kennisgeving aangenomen.

Zie ook de beantwoording Hoofdstuk 3 onder 3.5

Conclusie zienswijze 5:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.6 Zienswijze 6

a) *Ik ben een omwonende en niet door de aanvrager van het zonneveld gehoord.*

Reactie gemeente:

Binnen een staal van 300 meter vanaf de planlocatie hebben alle bewoners een informatiebrief gekregen, de gehanteerde afstand is in overleg met de gemeente tot stand gekomen.

De woning van indiener staat verder weg. Tot de eerste panelen bedraagt de afstand ten minste 445 meter en om het gehele perceel te kunnen overzien een afstand van meer dan 600 meter.

Indiener heeft echter vanaf zijn woning ook geen zicht op het perceel dit door de twee tussen gelegen afschermdende houtsingels. De doelstelling was om de direct omwonenden en bewoners met mogelijk zicht op het perceel te informeren.

Opgemerkt wordt nog dat tijdens de ter-inzage-termijn een groot artikel in de Leusderkrant heeft gestaan die uitgebreid het initiatief beschrijft en waarin belangstellenden nadere informatie konden krijgen op de georganiseerde open dag ter plaatse d.d. 7 oktober jl.

b) *De gevolgde procedures in het verleden zijn niet juist gevolgd.*

Reactie gemeente:

Welke procedures bedoeld worden is niet duidelijk gemaakt, formeel is de juridische procedure voor het bestemmingsplan conform verlopen. Indien bedoeld wordt het vooraf informeren is er geen juridische inspanningsverplichting, wel wordt er op aangedrongen bij initiatiefnemers van een planvoornemen om de direct omwonenden te informeren. Dat laatste heeft plaatsgevonden en was er gelegenheid voor niet direct omwonenden informatie te verkrijgen, zie ook beantwoording hiervoor onder a) de eerder gemaakte opmerking.

c) *Het gebied waar het veld gepland is valt onder het zogenaamde parapluplan.*

Reactie gemeente:

In Parapluplan Cultureel Erfgoed zijn binnen onderhavig plangebied geen objecten en/of ensembles die behoudenswaardig zijn en aangeduid zijn als 'specifieke bouwaanduiding - cultuurhistorisch waardevol'. Ook zijn er geen objecten en ensembles met een cultuurhistorische betekenis aangegeven met de aanduiding 'karakteristiek'.

Vigerend bestemmingsplan is Buitengebied 2009, het onderhavig bestemmingsplan is daar een partiële herziening van en sluit zoveel als mogelijk is aan bij die regelgeving (voorschriften).

d) *Het buitengebied is voor de natuur, niet voor industrialisatie van het gebied.*

Reactie gemeente:

Er zijn veel belangen die samenkomen in het buitengebied, zoals de natuurwaarde, het landschap, agrarisch gebruik, recreatie, landelijk wonen en ook duurzame opwek van energie. In onze omgevingsvisie en beleid zoals het Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' zijn deze belangen afgewogen en zijn er keuzes gemaakt waarvoor het buitengebied kan worden gebruikt en hoe belangrijke waarden behouden blijven. Uit dit beleid blijkt ook dat we beperkt ruimte bieden voor zonnevelden op grond.

Conclusie zienswijze 6:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.7 Zienswijze 7

a) *Het zonneveld heeft grote impact op de flora en fauna van uw leefomgeving.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.2

b) *Het zonneveld ligt tegen een NNN gebied aan. Dit zonneveld verstoort de verbinding van dit NNN gebied met het omringende agrarische gebied en Gelders NNN gebied.*

Reactie gemeente:

De Barneveldse Beek met oevers maakt onderdeel uit van het Natuur Netwerk Nederland (NNN-gebied). Het vormt de lijnvormige verbinding tussen de op elkaar aangesloten grotere NNN-gebieden. De Barneveldse Beek is op enige afstand gelegen ten noorden van het plangebied variërend van 58 tot 73 meter en raakt daardoor niet aan het NNN-gebied. Ondanks dat de beoogde ontwikkeling buiten een beschermd gebied uitgevoerd wordt, kunnen er nog steeds effecten optreden. Voor een aantal effecten (trillingen, geluid, optische verstoring etc.) geldt dat de afstand tot de omliggende Natura 2000-gebieden per definitie te groot is. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Zie ook bijlage 7 Oriënterend onderzoek flora en fauna bij het bestemmingsplan.

c) *Zonnepanelen in de natuur is niet duurzaam.*

Reactie gemeente:

De stelling wordt onderschreven, beleid is er ook opgericht om binnen de voor natuur aangewezen gebieden geen ontwikkelingen mogelijk te maken, voor die gebieden geldt het "Nee tenzij" principe.

d) *Er zijn alternatieven genoeg.*

Reactie gemeente:

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat in Nederland 35 terrawattuur aan zonnevelden en windturbines op land vóór 2030 wordt opgewekt om de uitstoot van CO₂ te verminderen.

De 30 regio's hebben in een plan (RES 1.0) hieraan invulling gegeven. De regio Amersfoort, waartoe ook Leusden behoort, heeft in RES 1.0 opgenomen dat de regio 0,5 terrawattuur bijdraagt aan die 35 terrawattuur met zonnevelden en windturbines.

In het Klimaatakkoord zijn daarnaast andere activiteiten opgenomen om CO₂ te verminderen. Die komen dus bovenop de 35 terrawattuur zonnevelden en windturbines op land.

e) *Daarnaast kan het stroom netwerk het helemaal niet aan zodat particulieren die zonnepanelen op gewenste manieren hebben aangelegd straks worden uitgeschakeld (wat nu soms al gebeurd). Waar is dan de winst voor het milieu?.*

Reactie gemeente:

Het klopt dat zich op dit moment congestie problemen op het Net voordoen, op de ring waarop het nu voorgestelde zonneveld zich dient aan te sluiten is dat niet het geval.

Particuliere zonepaneel bezitters ondervinden geen last van het aangesloten zonneveld, zie ook de beantwoording bij hoofdstuk 3 onder 3.7.

Tegelijkertijd is men nu volop bezig die capaciteit op het Net uit te breiden. Ook verdere ontwikkeling van eigen energieopslag is in beweging en kunnen mogelijk bijdragen aan oplossingen voor de problemen van dit moment.

Conclusie zienswijze 7:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.8 Zienswijze 8

a) *'Behoud Natuur Achterveld', 729 mensen tekenden de petitie tegen de voorgenomen energie industrie op het platteland rond ons mooie dorp en het signaal van wege de verkiezingsuitslag van Lokaal Belangrijk. Er is dan ook van enig draagvlak geen enkele sprake, toch het belangrijkste vereiste. Hoe kijkt u hier tegenaan?*

Reactie gemeente:

Uit de participatie bij het Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' blijkt dat er veel weerstand is voor zonnevelden in het buitengebied, maar dat ook een deel van de respondenten het nodig vinden. Daarbij wordt wel meestal gesteld dat zoveel mogelijk moet worden ingezet op zonne-energie op meer gewenste plekken zoals bijvoorbeeld op daken en langs (snel)wegen. Daarom wordt vooral ingezet op zonne-energie op de gewenste plekken en wordt de aanleg van een zonneveld midden in het buitengebied beperkt toegelaten (maximaal 5 hectare in totaal).

- b) *De natuur aan de Emelaarseweg is kostbaar. Een aanslag op de natuur en de dieren die er leven. Hoe wordt dit gecompenseerd? Het gebied ligt tegen een NNN gebied, hoe wordt hier naar gekeken?*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.2 en Zienswijze 4.3 onder d.

- c) *Deze pilot kan wel 'Ecopark' genoemd worden. Het plaatsen van een enorm hoge wal, zal tevens zorgen dat het kostbare water geen kant meer op kan. In tijden van hitte zal er onder de panelen extra gevaar zijn voor brand, de ramp voor mens en dier die dan plaats zal vinden zal enorm zijn. Wie zorgt er dan voor herstel? Concreet: voor wie zijn de kosten, de verzekering vergoedt niet alles.*

Reactie gemeente:

Het 'Ecopark' is een separate ontwikkeling elders, eveneens in ontwikkeling door de initiatiefnemer voor het zonneveld. Het maakt geen onderdeel uit van onderhavig initiatief en voorliggend bestemmingsplan.

Zie ook de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.6, 3.8 en Zienswijze 4.1 onder f.

- d) *Er zou lokaal 51% lokaal gebruikt moeten worden, wordt dit gehaald? Hoe is dit gewaarborgd? De initiatiefnemer is een ondernemer uit Eemdijk? Was het plan niet uitsluitend aan Leusdenaren bedacht?*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.6

De initiatiefnemer is geboren en getogen in Achterveld en nu woonachtig in Eemdijk, hij is eigenaar van de grond waarop het zonneveld is voorzien. Het 'Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' stelt niet als eis dat initiatiefnemers woonachtig moeten zijn in de gemeente Leusden, wel worden lokale initiatiefnemers gestimuleerd om uitvoering te geven aan de genoemde projecten.

- e) *Mocht er een energie aansluiting kunnen komen voor dit zonnepaneelveld, wat ik mij afvraag aangezien dit een groot probleem is op het moment, staat dit dan geen burgers in de weg die panelen op hun dak willen leggen? Of boeren die panelen op hun grote loodsen willen leggen?*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.7

Conclusie zienswijze 8:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.9 Zienswijze 9

- 1) *Dit initiatief is dus geen pilot meer te noemen. Tevens wil ik u erop wijzen dat toewijzing in deze tot precedents kan leiden voor een volgend initiatief. Dat is ontoelaatbaar, mede gezien het coalitie akkoord.*

Reactie gemeente:

Het project loopt al vanaf begin 2020 en was voor de gemeente aanleiding hier ervaring mee op te doen. Die ervaring heeft o.a. geleid tot het vastgestelde 'Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie'. Nu wordt dit plan beoordeeld aan de hand van het uitnodigingskader. Er is geen nieuw plan voor een zonneveld en er wordt gewerkt aan nieuw beleid ten aanzien van zonnevelden. Daarom wordt er geen precedent verwacht naar aanleiding van dit plan.

Wat betreft het coalitie akkoord wordt verwezen naar de beantwoording in Hoofdstuk 3 bij 3.5.

- 2) *De initiatiefnemer is geen inwoner van Leusden.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording bij Zienswijze 8 onder d.

3) *De participatie is onvoldoende.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.4

4) *Er zijn geen/onvoldoende garanties gesteld bij opruimen na de technische, resp. economische levensduur, evenals bij evt. faillissement van de exploitant(ten). Er zijn geen garanties gesteld i.g.v. schade door brand, natuurgeweld, of molest.*

Reactie gemeente:

In het kader van deze planologische procedure zijn in de regels onder 3.3.2 een voorwaardelijke sloopverplichting opgenomen, waarin alle bouwwerken na beëindiging van de exploitatie als zonneveld ten dienste van het zonneveld zijn gesaneerd en afgevoerd, uiterlijk binnen 12 maanden na beëindiging.

De gemeente heeft geen juridische titel (bevoegdheid) om nadere eisen te stellen of garanties te verlangen van de initiatiefnemer die buiten de kaders van het bestemmingsplan vallen. Enkel ruimtelijk relevante risico's voor de omgeving mogen als belang worden meegewogen in het kader van een "goede ruimtelijke ordening".

De initiatiefnemer heeft aangegeven de noodzakelijk geachte verzekeringen daarvoor af te sluiten, dit mede ook vanuit een eigen belang en de exploitatie van het zonneveld. Bij de aanvraag 'Omgevingsvergunning voor bouwen' zal dat nader zijn uitgewerkt en eventueel informatief worden gedeeld.

5) *In het kader van externe veiligheid (Bevi, Bevt) zijn geen voorzieningen en garanties gegeven, dus ook toegang brandweer en blusvoorzieningen is onbesproken alsmede de veiligheid van de (aangrenzende) bewoners bij brand, molest, of natuurgeweld.*

Reactie gemeente:

De benoemde onderdelen maken onderdeel uit van het toetsingskader bij de aanvraag 'Omgevingsvergunning voor bouwen'.

6) *Er wordt volkomen voorbij gegaan aan het feit dat het perceel 3335 op slechts enkele meters afligt van een NNN gebied, zijnde de Barneveldse beek. Een zonneweide aldaar zal deze reeën trek teniet doen, hetgeen in strijd is met de afspraken over NNN gebieden. Een MER zou zonder meer moeten worden uitgevoerd.*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Zienswijze 4.7 onder b en Hoofdstuk 3 onder 3.2.

In de toelichting bij het bestemmingsplan is in Hoofdstuk 5 onder 5.12 verwoord waarom de voorgenomen ontwikkeling niet MER plichtig is.

7) *In het beoogde perceel 3335 ligt een oude watergang en staat een oude bomenrij. In hoeverre is het kappen van die bomen bekend bij het college? Wat zijn de risico's voor de waterloop als die oude watergang verdwijnt?*

Reactie gemeente:

Bij het perceel staan op de legger watersysteem Waterschap Vallei en Veluwe inderdaad nog twee maal een oppervlaktewaterlichaam – Natuurvriendelijke oever aangegeven, t.w. WL_38949 en WL-38627. In de jaren 60 is op het perceel grond afgegraven voor zandwinning, dit in het kader van de aanleg van klaverblad Hoevelaken. De aangegeven watergang WL_38949 is geheel verdwenen en de WL-38627 is niet meer dan een ondiepe greppel die enkel bij overvloedige neerslag water bevat. Het Waterschap is hiervan in kennis gesteld en heeft het voorkennisgeving aangenomen.

De aanleg van de zonnepanelen resulteren er niet in dat er egalisatie van het terrein nodig is en/of dat wordt voorgenomen. De constructies overbruggen de op het perceel voorkomende niveau verschillen.

Voor het eventueel kappen van bomen wordt verwezen naar de beantwoording van Zienswijze 4.3 onder e.

8) *Er zijn ecologen en onderzoekers die betogen dat zonneweiden de nekslag zijn voor kwetsbare natuur en bodemleven. (Trouw juni 2018) ook dat insecten nadelige invloeden kunnen onder-*

vinden. Tevens zijn er meer onderzoeken die aangeven dat zonneweiden juist verhogend werken in het kader van hittestress. Er worden bij dit initiatief geen zekerheden geboden om bovenstaande risico's te voorkomen.

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.8

- 9) *Volgens de wegingseisen zou 51% van de netto opbrengst voor lokale eigenaren c.q. lokale participatie zijn bestemd. Er is niets bekend over de wijze waarop die participatie zal worden georganiseerd, ook niet in juridische zin. Wie zijn die andere partijen? Welke rechtspersonen? Welk samenwerkingsverband?*

Reactie gemeente:

Zie de beantwoording in Hoofdstuk 3 onder 3.3, 3,4 en 3.6.

Conclusie zienswijze 9:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.10 Zienswijze 10

- 1) *U wilt overkomen als betrouwbare overheid. U heeft mij op dinsdag 26 september 2023 bevestigd dat U inderdaad met initiatiefnemer heeft gesproken. U kiest er voor geen gesprek te voeren met omwonenden; ik kan niet anders dan daarmee uw geschetste betrouwbaarheid in twijfel te trekken.*

Reactie gemeente:

Dit is geen juiste weergave van de feiten en gebeurtenissen, met meerdere opeenvolgende wethouders heeft er weldegelijk overleg met omwonenden plaats gehad, eveneens zijn er informatie bijeenkomsten geweest op locatie in aanwezigheid van meerdere ambtenaren vanuit de verschillende disciplines.

- 2) *U vreest een schadeclaim van initiatiefnemer als u het ontwerp niet in procedure brengt. Een eenvoudige afwijzingsbrief, U had daarmee kunnen volstaan, u heeft voldoende argumenten voor handen zoals bijv. opgetekend in het coalitieakkoord dan wel het niet kunnen voldoen aan de door U gestelde voorwaarde, gemakshalve de 51% norm.*

Reactie gemeente:

Een verzoek voor het in procedure nemen van een bestemmingsplan is een aanvraag, ofwel een verzoek van een belanghebbende, een besluit te nemen (artikel 1:3, lid 3 Awb). Op een aanvraag moet een besluit worden genomen. Bij het uitblijven of niet tijdig nemen van een besluit op een aanvraag kan de aanvrager in beroep gaan. De rechter kan het college of de raad dan opdragen als nog het besluit te nemen binnen een termijn (voorbeeld uitspraak 17-4-2019, 201901373/1/R1 Raad van State).

Er bestaat geen publiekrechtelijke bevoegdheid om (het aanbieden of realiseren van) financiële participatie in het project door de omgeving via beleid van een initiatiefnemer te eisen in het traject voorafgaand aan formele besluitvorming. In de Wet ruimtelijke ordening is bepaald dat de gemeenteraad bestemmingsplannen vaststelt met regels ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening (artikel 3.1 Wro). Op grond van algemene beginselen van behoorlijk bestuur mag dit instrument niet worden ingezet voor andere doeleinden waarvoor het bestemmingsplan niet is bedoeld (artikel 3:3 Awb).

- 3) *gehouden bent aan de WTE (Wet Toezicht Effectenverkeer) dan wel dat initiatiefnemer zo mogelijk zich dient te voegen onder AFM (Autoriteit Financiële Markten) toezicht.*

Reactie gemeente:

Ter kennisgeving aangenomen.

- 4) *Van de 20 ter beschikbaar gestelde hectares komen deze 2ha als eerste in aanmerking. Welke argumenten heeft u voor handen een volgende aanvraag wel af te wijzen?*

Reactie gemeente:

Willekeurig welke aanvraag bij de gemeente ook binnenkomt deze zal altijd beoordeeld worden aan de daaraan ten grondslag liggende beleidsstukken. Voor als nog zijn de eisen en voorwaarden benoemd in het 'Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' hier richting gevend in.

Conclusie zienswijze 10:

De gestelde vragen en opmerkingen geven geen aanleiding tot aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan.

4.11 Eindoordeel vooroverleg en ingebrachte zienswijzen

De zienswijzen bevatten geen informatie of argumenten die aanleiding geven voor wijziging van het ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg.

Hoofdstuk 5 AMBTSHALVE AANPASSINGEN

In dit hoofdstuk worden de aanpassingen beschreven die naar voren zijn gekomen uit de ingediende zienswijzen of zijn voortgekomen uit gewijzigd inzicht of voornemen.

Er worden geen ambtshalve wijzigingen voorgesteld.

Hoofdstuk 6 INGEDIENDE ZIENSWIJZEN (INTEGRAAL ZONDER REACTIE)

In dit hoofdstuk zijn alle ingekomen zienswijzen integraal weergegeven, zonder toegevoegde tekst of beantwoording, in volgorde zoals die zijn verwoord in Hoofdstuk 4. Wel zijn de zienswijzen geanonimiseerd, voor die bijbehorende gegevens wordt verwezen naar de bijlage bij deze Nota van Zienswijzen.

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD LEUSDEN

Leusden, 09 oktober 2023

Betreft: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg met identificatienummer NL.IMRO.0327.261-0304 van de gemeente Leusden.

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Wij reageren op bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan.

- Wij dienen deze zienswijze in omdat mijn moeder, bewoner is van Emelaarseweg 23 is. Ik mijn jeugd daar heb doorgebracht van 1986 tot 2007. En nu is er sprake van in de familie voor een mantelzorgwoning voor moeders en dat ik met mijn gezin of mijn broer met zijn gezin de woning ga bewonen.
- het zonnepark heeft grote negatieve impact op de flora en fauna van de leefomgeving
- het zonnepark verpest de omgeving en het uitzicht wat we hebben over de landerijen.

Ik ben de stukken van het plan doorgelopen en heb op diverse punten vragen, opmerkingen en stel soms de vraagtekens bij zaken of het gene wel klopt met wat er geschreven is. Wij zouden graag op alle punten een inhoudelijk reactie van u willen ontvangen.

Bijlage 1

- Energie opslag wordt rekening mee gehouden.
 - Wat gaat het volume worden?
 - Wat zijn de risico's?
 - Hoeveel geluid wordt hiermee gecreëerd?
 - Wat is de geluidsfrequentie en tot hoever hoorbaar incl van transformatoren?
 - Dat is de impact van de geluiden op het dieren welzijn van het wild wat er loopt?
- Is het stroom netwerk op de Emelaarseweg toereikend om deze potentiële stroom opbrengsten af te voeren? 8000 panelen x 1.5 a 2 Kwh (opbrengst zonnige dag)=12000Kwh a 16000Kwh wat er dan in het netwerk vloeit op die zonnige dag.
- Wat is de maximale opbrengst waarvoor een vergunning wordt afgegeven zonder dat het problemen bij andere zonnepaneel bezitters in de omgeving.
- En kunnen er dan nog wel in de buurt zonnepaneel bezitters bijkomen?
- In Bemmelen kunnen particulieren met zonnepanelen met mooie weer, na komst van een kleinschalig zonnepark niet meer leveren omdat het netwerk vol zit, Hierdoor schakelen de omvormers vanzelf af terwijl zonnepark wel kan leveren. Dit is een technische instelling van apparatuur Hoe wordt dit mogelijke probleem voorkomen bij dit project. Hoe worden de omliggende particulieren en boeren bedrijven met zonnepanelen hier tegen beschermd en/of schadeloos gesteld?

Bijlage 2

- Het lijkt in dit document dat alle buurtbewoners welwillend tegen het voorgenomen zonnepark Er is echter zeer veel weerstand tegen de komst van dit zonneveld!
- Op het perceel van Emelaarseweg 23 ligt het "recht van overpad". Dit zou bij de overdracht van Emelaarseweg 22 ,aan de eigenaren van de woningen en de grond, gaan vervallen zo

was de belofte van HVD Invest Dit is niet gebeurd. Bij navragen waarom niet, kwam de reactie dat er nog een andere kwestie voor lag (meewerken aan zonneveld).

Bijlage 3

- Zonnepanelen tm maximaal 1500mm boven maaiveld, we hebben al eens kaartjes gezien na dit document dat de zonnepanelen tm 2500mm hoogte zouden gaan. Klopt het dat het inderdaad 1500mm hoog is? En wat is het ijkpunt (nulpunt) hiervan het terrein is glooiend in een dal vorm. Een ijkpunt moet vast gelegd worden.

Bijlage 4

- Hier wordt een groene struweel beschreven rondom. Waarom ligt er nu een aarde wal van ± 2000mm hoog aan de zuidoost zijde om de poel? Is dat bekend bij de gemeente en mag dat zomaar?
- De aarde wal zorgt er onder ander voor de regenwater van de hoger liggende belendende percelen niet naar de poel kunnen vloeien en water overlast kan veroorzaken. Deze aarde wal moet hier weg.

Bijlage 5 bodem onderzoek

- Het gehele perceel was vroeger een groot volkstuin complex. Wij weten dat de volkstuinters afval gaten kregen om hun tuinafval in te dumpen. Helaas ging daar niet alleen tuinafval in. Daarnaast werden auto's onderhouden op de locatie van diverse volkstuinters. Olie eruit -> in de grond en het filter het "groene" gat in, net als plastic, tuin hout, steen puin etc. waar zijn deze bodem onderzoeken gedaan? Is daar een kaart van om te kijken of men bewust om deze locaties heen is gegaan? Op sommige plekken zie je nog aan het gras dat de grond er nog niet van herstelt is aldus de boer die er nu maait.

Bijlage 6-

Bijlage 7 flora en fona

- Aan belendede perceel wordt momenteel met grote regelmaat een koppel rode eekhoorns waargenomen.

Eekhoorns leven in loofbos, naaldbos of gemengd bos maar ook in tuinen, parken en houtwallen in de buurt van bos (Zoogdiervereniging eekhoorn, 2020). Het stapelvoedsel bestaat uit zaden en noten.

Eekhoorns bouwen op minstens 5 m hoogte slaapnesten in bomen, in de voortplantingsperiode bouwt het vrouwtje een groter kraamnest. Op en rondom de planlocatie zijn geen nestbomen (voortplantingsplaatsen en vaste rustplaatsen) van rode eekhoorn aangetroffen. Gelet op de inrichting van de directe omgeving en de potentie voor rode eekhoorn is het uitgesloten dat de planlocatie een relevante functie heeft voor de soort gedurende het foerageren, migreren en sociale interactie. De beoogde ontwikkeling leidt niet tot een afname van geschikt leefgebied of aantasting van nestlocaties van de rode eekhoorn.

Gelet op het gebruik van de locatie en de afwezigheid van gunstige migratieroutes in de directe omgeving van de locatie is het aannemelijk dat soorten van de *Habitatrichtlijn* en niet vrijgestelde *Andere soorten* niet op de locatie voorkomen. De planlocatie heeft enkel mogelijk een

Grondgebonden zoogdieren

Binnen een straal van 2 km is de aanwezigheid bekend van de volgende zoogdieren: aardmuis, boommarter, bosmuis, bruine rat, bunzing, das, egel, haas, hermelijn, konijn, mol, ree, rode eekhoorn, rosse woelmuis, vos en woelrat (NDFP 2010-2020). Voor de volgende soorten geldt dat deze beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming en dat er geen vrijstelling geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen: boommarter, das en rode eekhoorn. Tijdens het veldbezoek zijn reeënsporen aangetroffen en waren enkele hazen aanwezig op de planlocatie. Bossen van allerlei typen en leeftijden zijn uitstekende leefgebieden voor boommarters. De soort komt ook voor in stadsparken met voldoende (oude) bomen en vakantiehuizen of schuren

Bijlage 9 uitnodigingskader

Blz 1

- HVD Invest refereert dat er wordt voldaan aan het coalitie akkoord en toont dat aan met een knipsel. De knipsel is niet volledig. Hieronder een stukje meer: de inzet is dak en vlak binnen versteende gebied. Dat is niet een zonnepark op agrarische gronden. Conclusie voldoet niet aan coalitie akkoord.

leusden.nl/bestuur-en-organisatie/coalitieakkoord-gemeente-leusden-2022-2026

Door de verstopping van het energienetwerk, met een ander woord netcongestie genoemd, zijn grootschalige zonneweides en windturbines de komende periode niet realistisch. De dan opgewekte stroom kan nergens heen en staat meer gewenste vormen van opwek in de weg. De focus wordt verlegd naar maatregelen waar wij komende jaren het meeste resultaat van verwachten. Inzet op bijvoorbeeld lokale opwek voor lokaal gebruik en energie- en warmteopslag zijn hard nodig. Al deze grote opgaven vereisen grote inzet. Wij geloven dat innovatie en maatwerk daarbij hét verschil gaan maken.

Daarom spreken wij het volgende af:

- Wij willen extra inzetten op het verleiden en belonen van inwoners die bijdragen aan de verduurzaming. De energie- en warmtetransitie begint met bewustwording en beperken van gebruik.
- Wij zetten in op het -zoveel als mogelijk- wegnemen van barrières en drempels, zodat eigenaren de energie- en warmtetransitie van hun woningen, kantoren en bedrijven maximaal kunnen oppakken.
- Wij zetten in op zon op dak én vlak. Er is nog veel ruimte in de versteende omgeving van de gemeente Leusden om te gebruiken voor energieopwekking. Denk aan op daken, aan muren, op geluidschermen, boven parkeerplaatsen en aan randen van bedrijfsterreinen. Hierbij willen wij manieren vinden om het aantrekkelijk te maken om de maximale oppervlakte te gebruiken, in plaats van slechts dat deel dat voor de eigen elektriciteitsbehoefte nodig is.

Blz 2 eis 1

- HVD Invest zegt er is geen bezwaar gemaakt van uit de omgeving. Dat is er wel, meerdere malen bij elk contact. Zelfs in aanwezigheid van de toenmalige wethouder is ter plaatse geageerd tegen dit plan.

Eis 2

- **Natuur ontwikkeling, er wordt voorbij gegaan aan de natuur afbraak onder de zonnepanelen. Hier zal de grond uitsterven dat is al uit onderzoeken gebleken van RWS (onderzoek van TNO) bij test opstellingen van zonnepanelen op dijklichamen. Concreet zal er 2 hectare grond verarming optreden. En daar waar niks groeit zal de aarde zelfs CO2 uitstoten. Bronnen:**
 - <https://nos.nl/artikel/2464927-zonnepanelen-op-dijk-geen-goed-idee-dood-gras-verzwakt-dijk> ,
 - <https://bouwuitvoering.nl/varia/zonnepanelen-op-dijk-van-gras-zorgt-voor-verzwakking/>
 - <https://www.atlasleefomgeving.nl/nieuws/grote-grondgebonden-zonneparken-beinvloeden-bodem-en-bodemleven>

Eis 3

- hoe wordt dit gegarandeerd? Wordt er een fonds opgezet met daarin een bedrag opgenomen wat de sanering kosten kan dekken? Wordt er een verzekering afgesloten? Die ook bij een eventuele brand in het zonnepark garandeert voor een schone omgeving?

Blz 4 eis 4:

- nu wordt het gehele perceel omzoomd. Optie om de grond wal ten zuiden van de poel voor de zonnepanelen over de gehele noord zijde te verplaatsen. Dan behouden Emelaarseweg 23 en 24 60 meter zicht in het land en op de poel.
- **Natuur ontwikkeling, Zie eis 2 hierboven**

Blz3 eis 5

- hoe wordt dit gegarandeerd? Wordt er een fonds opgezet met daarin een bedrag opgenomen wat de sanerings kosten kan dekken? Wordt er een verzekering afgesloten? Die ook bij een eventuele brand in het zonnepark garandeert voor een schone omgeving?

Blz 4 eis 6

- Hoe wordt dit getoetst / gemonitord?

Blz 4 eis 7.

- Businesscase wordt regelmatig aan gehaald, deze zat niet bij de stukken Deze willen we graag inzien of de berekeningen kloppen en gebaseerd is op waarheden en juiste aannames. Voorziet het plan bijvoorbeeld dat het netwerk vol zit en de stroom niet kwijt kan?

Blz 4 eis 8

- Er moet een nul punt worden opgegeven/ vast gelegd anders is het een vrijbrief voor de hoogte. Het perceel is glooiend oplopend naar het oosten.

Blz 5 10

- De biodiversiteit betert over 1,2 hectare misschien, de 2 hectare onder de zonnepanelen zal zeker verslechteren zie: <https://www.atlasleefomgeving.nl/nieuws/grote-grondgebonden-zonneparken-beinvloeden-bodem-en-bodemleven>

Blz 5 11

Hoe gaat men de bodem van de 2 hectare die is afgestorven herstellen? garanties? Hiervoor moet het e.e.a worden over vast gelegd. Hoe en wat het tijdbestek mag zijn tot volledig herstel.

Blz 6 12

- Die keet/woning mag die daar staan (200m voorbij Emelaarseweg 22 vanuit achterveld gezien)? Is daar een vergunning voor?

Bijlage 11 VRU afstemmings afspraak

- Voldoet het plan aantoonbaar aan alle aspecten van paragraaf 1.2, 1.3 & 1.4?
Aandachtpunten:
 - het is een lage drassig perceel, en een blus voertuig weegt 17500kg volgens het VRU document.
 - Blus leiding/ put aanwezig met voldoende volume?
 - Door droogte onder de zonnepanelen wordt de kans op brand groter. In Friesland is dit al reeds gebeurd. waardoor veel neven schade is ontstaan.

Tot zover mijn inhoudelijke reactie.

Volgens het coalitie akkoord wordt er ingezet op zonnepanelen op dak en vlak binnen versteend gebied, dit is een agrarische omgeving. Dus past dit zonnepark niet binnen het akkoord. Mocht u toch ruimte zoeken in de agrarische omgeving kijk dan eerst naar daken. nog vele gebouwen die gevuld kunnen worden, sommige boeren zoals [REDACTED] Hessenweg 112 wachten op een stroomaansluiting van voldoende capaciteit om hun daken te kunnen vullen. Of gemeentelijke gronden zoals de taluds van de op en afritten van de snelweg

Graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging van u.

Met vriendelijke groet,

Van: Gemeente Leusden
Verzonden: dinsdag 10 oktober 2023 12:24
Aan: Registratie
Onderwerp: FW: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg

Van: [REDACTED] [REDACTED] nl>
Verzonden: dinsdag 10 oktober 2023 12:03
Aan: Gemeente Leusden <Gemeente@leusden.nl>
Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD LEUSDEN

Leusden, 10 oktober 2023

Betreft: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg,
Gemeentebblad nr 380713 d.d. 4 september 2023.

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Wij reageren op bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan.

- Wij dienen bij deze een zienswijze in op dit ontwerp bestemmingsplan, wij zijn hier tegen omdat;
 - het zonneveld heeft grote impact op de flora en fauna van uw leefomgeving.
 - het zonneveld ligt tegen een NNN gebied aan. Dit zonneveld verstoort de verbinding van dit NNN gebied met het omringende agrarische gebied en Gelders NNN gebied.
 - zonnepanelen in de natuur is niet duurzaam.

- er zijn alternatieven genoeg!
Bijvoorbeeld:
 - zon op daken van overheidsinstellingen, (boeren)bedrijven, geluidswallen, langs snelwegen op rijksgronden.

- het delen van, door inwoners zelf, opgewekte zonne-energie met meerdere huishoudens.
- opslag van zonne-energie die niet gebruikt wordt in batterijen, voor gebruik bij vraag op het moment dat er geen zonne-energie wordt opgewekt.
- Aquathermie, duurzaam verwarmen en koelen met water uit oppervlaktewater.

Daarnaast kan het stroom netwerk het helemaal niet aan zodat particulieren die zonnepanelen op gewenste manieren hebben aangelegd straks worden uitgeschakeld (wat nu soms al gebeurt).

Waar is dan de winst voor het milieu?

Zoek dit eerst beter uit!

Graag ontvangen wij een ontvangstbevestiging van u.

Met vriendelijke groet,

Van: Gemeente Leusden
Verzonden: woensdag 11 oktober 2023 10:30
Aan: Registratie
Onderwerp: FW: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg, Gemeenteblad nr 380713 d.d. 4 september 2023.

Van: [REDACTED] @gmail.com>
Verzonden: woensdag 11 oktober 2023 08:33
Aan: Gemeente Leusden <Gemeente@leusden.nl>
Onderwerp: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg, Gemeenteblad nr 380713 d.d. 4 september 2023.

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD LEUSDEN

Leusden, 11 oktober 2023

Betreft: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg, Gemeenteblad nr 380713 d.d. 4 september 2023.

Geachte leden van de Gemeenteraad,

Ik reageer op bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan.

- Ik ben een omwonende en niet door de aanvrager van het zonneveld gehoord.
- De gevolgde procedures in het verleden zijn niet juist gevolgd.
- Het gebied waar het veld gepland is valt onder het zogenaamde parapluplan
- Het buitengebied is voor de natuur, niet voor industrialisatie van het gebied.

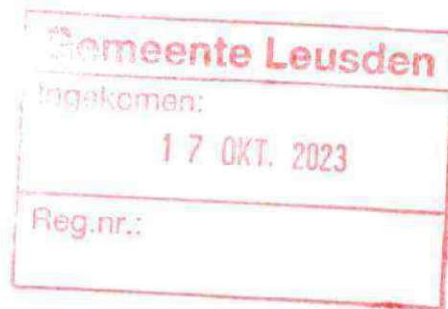
Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging van u.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD Leusden

Van :

Datum : 14 oktober 2023

Onderwerp : Zienswijze Ontwerp Bestemmingsplan

Betreffende : Aanleg zonneveld Emelaarseweg, zoals gepubliceerd in het Gemeentebblad nr. 380713, d.d. 4 september 2023

Geachte heer/mevrouw,

Middels dit schrijven bied ik u aan mijn zienswijze, inzake het bovenvermeld ontwerp bestemmingsplan.

Ik ben tegen het voorliggende ontwerp bestemmingsplan en wel om de navolgende redenen, in willekeurige volgorde van belangrijkheid :

1. Ik voel mij belanghebbende omdat ik regelmatig een bezoek breng aan en werkzaamheden verricht bij mijn zoon [REDACTED], die een hoveniersbedrijf runt en landerijen bezit, direct aansluitend op de gronden van eigenaar [REDACTED] die de betreffende aanvraag heeft ingediend om juist op die aansluitende gronden een zonneveld aan te leggen.
2. De gronden van mijn zoon [REDACTED] en de gronden van [REDACTED] maken deel uit van een landschappelijk bijzonder fraai gebied. Het gebied is rijk aan flora en fauna. Ik zie er vaak een haas rennen en hoor de fazantenhaan kokkelen. Ieder jaar broeden er een of twee paar fazantenparen. Ik heb de jonge fazanten in een klucht in het verleden zien uitvliegen. Altijd bevinden zich reeen in de opgroeiende buxus, taxus en de sparren op de gronden van zoon [REDACTED]. Deze reeen gaan en komen onder anderen via de gronden van [REDACTED] vanuit en naar het verdere prachtige natuurgebied, grenzend tot aan de landerijen en bossen van de heerlijkheid kasteel Stoutenburg.
3. Jaren geleden heeft [REDACTED] op zijn land een hoge paal geplaatst met een ooievaarsnest. Dit nest is door ooievaars verder uitgebouwd en ieder jaar bewoond door een ooievaarspaar die er nestelen, eieren leggen en jongen groot brengen. De ooievaars maken in het voorjaar vrijwel dagelijks gebruik van het naastliggende weiland, waar het zonneveld is gepland. Het geklepper van de ooievaars klinkt mij als muziek in mijn oren en is in de weide omgeving te horen. Het is hoogst twijfelachtig dat de ooievaars nog willen nestelen naast een nabij gelegen zonneveld en dat zou toch echt jammer zijn en niet alleen jammer, maar ook onaanvaardbaar.
4. Het zogenaamde "Uitnodigingskader" door de raad vastgesteld tijdens de gehouden raadsvergadering van 16 december 2021, laat de aanleg van een

zonneveld aan de Emelaarseweg ter hoogte van de percelen 23 en 24 beslist niet toe. Het voldoet op belangrijke onderdelen niet aan de daarin gestelde eisen, welke eisen ik hier nu ook verder ga vermelden, waarbij ik mij realiseer bij lange na niet compleet te zijn.

5. Zo is er de eis dat de lokale bevolking tenminste 51 procent aandeel moeten hebben bij de aanleg van het zonneveld. Aan deze eis wordt niet voldaan en alleen daarom reeds kan het voorliggende ontwerp bestemmingsplan geen goedkeuring door de Raad vinden. Tijdens een bezoek aan beleidsmedewerker de heer [REDACTED] heeft deze ook expliciet verklaard dat aan de 51 procent eis NIET is voldaan.
6. Dan is er het onderdeel draagvlak onder de bevolking en de participatie die wel of niet zou hebben plaats gevonden. Met zekerheid kan worden vastgesteld dat de direct omwonenden zeer tegen het plan zijn, dat is wel duidelijk. Zij hebben ook aangegeven niet direct betrokken te zijn geweest bij het plan. Er is onvoldoende onderling overleg geweest. Dat er onvoldoende participatie heeft plaats gevonden ten tijde van de raadsperiode 2018 – 2022 is zeer aantoonbaar. Vanuit onvrede is er de groep "Behoud Natuur Achterveld" ontstaan. Zij vechten voor behoud van onze mooie buitengebied en daarin is geen plaats voor zonneweiden. Ook vanuit onvrede is er een nieuwe politieke partij ontstaan "Lokaal Belangrijk", die in haar verkiezingsprogramma als eerste speerpunt hadden staan : Geen windmolens en of zonneweides in onze gemeente. Dit sprak de inwoners binnen onze gemeente buitengewoon aan, want er werden tijdens de verkiezingen zomaar zeven zetels binnengehaald. Een nooit vertoond groot aantal voor een pas opgerichte partij. Dan is er de informatieavond van 18 november 2022, vooraf gaand aan de raadsvergadering van 16 december 2022, waarbij een besluit zou worden genomen omtrent het zogenaamde "Uitnodigingskader". Tijdens deze avond waren er een ongekend groot aantal van 17 insprekers, waarvan ik er zelf een was. Samengevat kan gesteld worden dat al deze insprekers tegen windmolens en zonneweides binnen onze gemeente waren en tevens spraken zij zich uit dat er weinig of geen participatie had plaatsgevonden. Ik heb de raadsvergadering van 16 december gevolgd en moest constateren dat raadsleden vrijwel geen aandacht schonken aan hetgeen de insprekers in zulke grote getale hadden ingebracht. De onvrede onder het merendeel van de bevolking werd mede hierdoor zeer tastbaar. Een zeer slecht voorbeeld hoe het niet moet als volksvertegenwoordiger.
7. Minister Jetten van D66 heeft als overheid inmiddels uitgesproken tot het inzicht te zijn gekomen dat zon op het veld niet gewenst is.

Tot slot en samenvattend :

Er is niet aan de strenge eisen zoals gesteld in het "Uitnodigingskader Zon" voldaan.

Er is geen enkel draagvlak onder de direct aanwonenden

Er heeft geen of onvoldoende participatie plaats gevonden

Er is niet voldaan de zogenaamde 51 procent deelname lokale bevolking

Het coalitieakkoord staat de aanleg van een zonneveld in deze raadsperiode niet toe.

Als inwoners van onze mooie gemeente mogen wij er dan ook op vertrouwen dat de Raad om vorengenoemde redenen niet zal instemmen met het voorliggende ontwerp bestemmingsplan.

In de hoop en verwachting dat deze zienswijze er mede toe gaat bijdragen dat het voorliggende ontwerpbestemmingsplan niet door de Raad wordt goedgekeurd,

**Verblijf ik,
Hoogachtend**

A handwritten signature in blue ink, consisting of a few fluid, connected strokes.

A handwritten mark or signature in blue ink, appearing as a single, sweeping stroke.

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD leusden

Van :

Gemeente Leusden
Ingekomen: 17 OKT. 2023
Reg.nr.:

Datum : 15 oktober 2023

Onderwerp : Zienswijze Ontwerp Bestemmingsplan

Betreffende : Aanleg zonneveld Emelaarseweg, zoals gepubliceerd in het Gemeenteblad nr. 380713, d.d. 4 september 2023

Geachte heer/mevrouw,

In dit schrijven bied ik u aan mijn zienswijze, inzake het hierboven vermeld ontwerp bestemmingsplan.

Ik ben **TEGEN** het voorliggende ontwerp bestemmingsplan.

Er zijn vele redenen te benoemen om tegen te zijn, maar ik zal slechts de voor mij meest belangrijke redenen vermelden :

Het "Uitnodigingskader Zon" door de gemeenteraad vastgesteld tijdens de gehouden raadsvergadering van 16 december 2021, laat de aanleg van een zonneveld aan de Emelaarseweg ter hoogte van de percelen 23 en 24 **NIET** toe.

Het voldoet niet aan de meest belangrijke punten zoals onder anderen de daarin gestelde eis van tenminste 51 procent aandeel vanuit de bevolking in de gemeente Leusden. De initiatief nemer woont niet in de gemeente Leusden.

Het voldoet niet omdat er onvoldoende draagvlak leeft onder de inwoners van Leusden, maar in het bijzonder geen draagvlak onder de direct aanwonenden.

Het voldoet niet omdat er geen of onvoldoende participatie heeft plaats gevonden. De raadsleden in de raadsperiode 2018 – 2022 luisterden niet naar de stem van de samenleving als het ging over de energietransitie. Zij wilden om duistere reden een begin maken met plannen voor de aanleg van zonnepanelen op het land in onze prachtige groene gemeente leusden, steeds vanuit de uitleg naar de inwoners toe dat het moest van de provincie. Dat was en is een grote onwaarheid. Daarmee toonden de raadsleden in die periode zich zeer slechte volksvertegenwoordigers.

Door die "zwarte" raadsperiode, zoals ik dat ervaren heb, ontstond er veel onvrede onder de inwoners, die zich uitte door de oprichting van de groep "Behoud Natuur Achterveld" en de oprichting van een nieuwe politieke partij "Lokaal Belangrijk". Dit zegt nogal iets.

Ik dien deze zienswijze ook als belanghebbende in, omdat ik regelmatig een bezoek breng aan mijn zoon die direct aanwonende is en op perceel 24 woont en er een hoveniersbedrijf runt. De gronden van mijn zoon en de initiatienemer sluiten tegen elkaar aan. Het is een prachtig landschappelijk gebied, dat niet verloren mag gaan door de plaatsing van zonnepanelen op de weilanden. Het is een gebied met veel flora en fauna. Ik zie daar regelmatig reeën staan of lopen. Er bevinden zich hazen en fazanten en in het voorjaar hoor je het geklepper van een ooievaarspaar, die daar jaarlijks nestelen op de scheiding van gronden van mijn zoon en de initiatiefnemer. Op basis van het vorenstaande voldoet het ontwerp bestemmingsplan niet aan de strenge eis neergelegd in het Uitnodigingskader. Daarin wordt nadrukkelijk bedoeld dat het prachtige landschappelijke karakter behouden dient te blijven.

Niet onvermeld mag blijven dat minister Jetten van D66 als overheid zijnde inmiddels heeft uitgesproken tot het inzicht te zijn gekomen dat zon op het veld niet gewenst is.

Ook dient niet onvermeld te blijven dat er een coalitieakkoord is, waarbij de aanleg van een of meerdere zonnevelden op land tijdens deze raadsperiode nadrukkelijk is uitgesloten. Wij als inwoners van deze mooie gemeente mogen er op vertrouwen dat de Raad om vorengenoemde redenen niet zal instemmen met het voorliggende ontwerp bestemmingsplan.

Met vriendelijke groet en hoogachting,

A large grey rectangular box redacting the signature of the sender.A handwritten signature in purple ink, appearing as a long, sweeping horizontal stroke.

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD LEUSDEN

Van:

Datum: 15 oktober 2023

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp Bestemmingsplan

Betreffende: Aanleg zonnepaneelveld Emelaarseweg, gepubliceerd in het Gemeentebblad nr. 380713 , d.d. 4 september 2023

Geachte heer/mevrouw,

Groot was mijn verbazing toen dit plan toch de revue lijkt te passeren. Hoe kan dit?

Dit is dan ook de reden voor mij om een zienswijze in te dienen.

Draagvlak:

Ik ben geboren Achtervelder, ik hou van het groen en de natuur. Net als bijna iedere Achtervelder durf ik wel te stellen, anders woon je hier niet. Toen in 2021 de plannen voor een zonnenveld pilot bekend werden, was heel Achterveld in rep en roer. Er ontstond al snel de groep ' Behoud Natuur Achterveld'. 729 mensen tekenden de petitie tegen de voorgenomen energie industrie op het platteland rond ons mooie dorp. Ook was er een informatieavond in Ons Gebouw. Ook hier werd al heel snel duidelijk dat de Achtervelders echt duidelijk tegen dit plan waren. Er spraken veel mensen in tijdens het inspraakmoment op 18 november. Hier lijkt niets mee gedaan?

Hierna was er 1 politieke partij die hardop uitsprak hier ook tegen te zijn: Lokaal Belangrijk. Zij kregen in Achterveld 608 stemmen van in totaal 1513 uitgebrachte stemmen. Ik denk dat er geen duidelijker signaal gegeven kon worden. 519 van de overgebleven stemmen gingen naar het CDA. Ook zij spraken duidelijk uit geen zonnepaneelvelden op natuur- en landbouwgronden te willen. Dat maakt samen 1127 stemmen. Nogmaals, hoe duidelijk wilt u het hebben? De partijen die deze pilot in Achterveld hebben bedacht zijn weggevaagd in Achterveld. Er is dan ook van enig draagvlak geen enkele sprake, toch het belangrijkste vereiste. Hoe kijkt u hier tegenaan?

De natuur aan de Emelaarseweg is kostbaar. Er lopen o.a. hazen, (rode) eekhoorns, boommarters, fazanten, dassen en reeën. Deze reeën, komen vanuit het Stoutenburgs bos grazen op de weilanden die nu gepland staan als zonneveld. Ze lopen vaak door tot in het grenzende boomkwekerij. Hier zijn tal van bosjes waar zij kunnen overnachten en kunnen schuilen. En nee, ze kunnen daar straks niet meer bij. Er staat nu ineens 2 metershoge wal, en daar zouden, is mij verteld, ook nog meidoorns op geplant worden. Onmogelijk dus voor de reeën. Hun leefgebied is al dramatisch afgenomen, dus dit is zeer zorgelijk te noemen. Ook huist hier de ooievaar, deze sprokkelt zijn eten bij elkaar in hetzelfde weiland. Al met al een aanslag op de natuur en de dieren die er leven. Hoe wordt dit gecompenseerd? Het gebied ligt tegen een NNN gebied, hoe wordt hier naar gekeken?

Jarenlang zorgen bomen, planten dus ook gras en zelfs de grond voor opname CO2. Door er panelen op te leggen wordt dit proces belemmerd. Deze pilot kan wel 'Ecopark' genoemd worden, maar uiteindelijk zal het tegendeel bewezen worden. Gezonde grond neemt water op, dat zal niet meer gebeuren als het schraal wordt door de panelen. Het plaatsen van een enorm hoge wal, zal tevens zorgen dat het kostbare water geen kant meer op kan. In tijden van hitte zal er onder de panelen extra gevaar zijn voor brand, de ramp voor mens en dier die dan plaats zal vinden zal enorm zijn. Wie zorgt er dan voor herstel? Concreet: voor wie zijn de kosten, de verzekering vergoedt niet alles.

Er zou lokaal 51% lokaal gebruikt moeten worden, wordt dit gehaald? Hoe is dit gewaarborgd? De initiatiefnemer is een ondernemer uit Eemdijk? Was het plan niet uitsluitend aan Leusdenaren bedacht?

Mocht er een energie aansluiting kunnen komen voor dit zonnepaneelveld, wat ik mij afvraag aangezien dit een groot probleem is op het moment, staat dit dan geen burgers in de weg die panelen op hun dak willen leggen? Of boeren die panelen op hun grote loodsen willen leggen?

Dit is namelijk een manier die geen weerstand zal opwekken: op dak en op vlak. Dit is ook afgesproken in het coalitieakkoord. Ik ben hier als Achtervelder dan ook voor: er zijn nog zat daken en vlakken vol te leggen. Hier is geen kostbare natuur de dupe.

Ik zie graag de antwoorden tegemoet dit ik gesteld heb in deze zienswijze. Ook hoop ik dat de bewoners, die duidelijk gesproken hebben, gehoord worden. De democratie en het vertrouwen in de politiek ligt al onder vuur en een positief besluit op dit plan zal hier zeker niet aan bijdragen.

Ik vertrouw op een wijs besluit.

Met vriendelijke groet,

Gemeente Leusden
t.a.v. Afdeling Beleid
Postbus 150
3830 AD LEUSDEN

Achterveld, 16 oktober 2023

Per e-mail: gemeente@leusden.nl

Betreft: Zienswijze Ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg, Gemeentebld nr 380713
d.d. 4 september 2023.

Geachte dames en heren,

Ik reageer op bovengenoemd ontwerpbestemmingsplan.

Ik dien deze zienswijze in als bewoner van Emelaarseweg 23 te Achterveld, zijnde één van de direct aanwonenden aan het betreffende perceel.

1. Er wordt een beeld geschetst door de initiatiefnemer alsof de buurt akkoord is met deze plannen en positief daarop reageert. Gezien bijlage 2 van de toelichting lijkt dat zo, ware het niet dat door voortschrijdend inzicht nadien veelvuldig en op verschillende momenten door de buurt en vooral door mij en de heer [REDACTED] wonende aan de Emelaarseweg nr 24, is geprotesteerd tegen de komst van een zonneveld. Het plan werd overigens die eerste keer al volledig uitgewerkt getoond en al snel ingediend.
Ook tijdens het bezoek van de toenmalige wethouder en ambtenaren ter plaatse in januari 2021 is ons ongenoegen duidelijk naar voren gebracht!
Op de brief van 29 juli 2021 is door mij niet gereageerd ervan uitgaande dat mijn reactie/bezwaren al genoegzaam bekend waren bij initiatiefnemer, hoe vaak moet je zulks herhalen? Bovendien niet handig deze brief in vakantietijd te verspreiden.
Verder was daar nog het inspraakmoment op de informatieavond van 18 november 2021. Het moge duidelijk zijn dat hieruit bleek dat er veel weerstand is tegen deze pilot en zonnevelden in het algemeen in het buitengebied.
In alle contactmomenten met initiatiefnemer, toen en ook nu nog, is steeds aangegeven dat wij tegen de komst van dit zonneveld zijn.
2. Het plan voldoet niet aan het coalitieakkoord 2022-2026. Het geciteerde fragment met betrekking tot het coalitieakkoord zoals in bijlage bij de toelichting, nr 9, pag 1 genoemd, is niet volledig en uit zijn context weergegeven. Hieronder de iets meer complete versie:

Wij omarmen de waarde van ons buitengebied. Dit mag niet bedreigd worden door grootschalige en industriële opwek van duurzame energie. Wij kiezen ervoor dit leefklimaat voor onze inwoners en onze bezoekers te beschermen. De biodiversiteit, landbouw en schoonheid van dit gebied dragen bij aan de mentale en fysieke gezondheid van mensen. En daar willen wij met z'n allen zuinig op zijn.

*Door de verstopping van het energienetwerk, met een ander woord netcongestie genoemd, zijn grootschalige zonneweides en windturbines de komende periode niet realistisch. De dan opgewekte stroom kan nergens heen en staat meer gewenste vormen van opwek in de weg. De focus wordt verlegd naar maatregelen waar wij komende jaren het meeste resultaat van verwachten. Inzet op bijvoorbeeld lokale opwek voor lokaal gebruik en energie- en warmteopslag zijn hard nodig. Al deze grote opgaven vereisen grote inzet. Wij geloven dat innovatie en maatwerk daarbij hét verschil gaan maken.
Daarom spreken wij het volgende af:*

- *Wij willen extra inzetten op het verleiden en belonen van inwoners die bijdragen aan de verduurzaming. De energie- en warmtetransitie begint met bewustwording en beperken van gebruik.*
- *Wij zetten in op het -zoveel als mogelijk- wegnemen van barrières en drempels, zodat eigenaren de energie- en warmtetransitie van hun woningen, kantoren en bedrijven maximaal kunnen oppakken.*
- *Wij zetten in op zon op dak én vlak. Er is nog veel ruimte in de versteende omgeving van de gemeente Leusden om te gebruiken voor energieopwekking. Denk aan op daken, aan muren, op geluidschermen, boven parkeerplaatsen en aan randen van bedrijfsterreinen. Hierbij willen wij manieren vinden om het aantrekkelijk te maken om de maximale oppervlakte te gebruiken, in plaats van slechts dat deel dat voor de eigen elektriciteitsbehoefte nodig is.*
- *Het Uitnodigingskader Duurzame Opwek passen wij zo aan dat het de waarden van het buitengebied beter beschermt.*

Dit is de meer uitgebreidere versie van het fragment, zie vooral de onderstreepte zinsneden.

3. In de toelichting bij 3.4 lees ik: *“In wezen heeft de nieuwe functie geen nadelige gevolgen voor de flora en fauna t.o.v. de huidige inrichting als agrarisch grasland. Weilanden zijn immers ontwikkelde monoculturen waar via bemesting enkel nog grassoorten overblijven. Dit was en is voor de agrarische bedrijven uitermate geschikt als weideland en/of hoiland voor veevoer”.*
Ja, zo wordt weiland constant vogelvrij verklaard omdat het zgn. geen natuurwaarde heeft. Het heeft wel landschappelijke waarde, bovendien kan het door natuurvriendelijker gebruik ook anders ingericht worden. Een zonneveld is landschapsvreemd. De belevingswaarde van het landschap gaat hiermee achteruit.
Daarnaast is een poel wel mooi, maar de aarden wal van 2 meter hoog direct achter onze percelen is minder. Ook hier werden wij verrast.
4. Mijn woning staat op de lijst parapluplan Cultureel Erfgoed en wordt betiteld als van cultuurhistorische waarde. ‘Het object, zo wordt gesteld, vormt onderdeel van het historische agrarische cultuurlandschap bij Achterveld. Cultureel erfgoed versterkt de aantrekkelijkheid van het gebied aan de Emelaarseweg’, aldus het parapluplan.
Een zonneveld in mijn achtertuin doet daar afbreuk aan.
Overigens vermeldt het parapluplan Cultureel Erfgoed op het beoogde perceel voor het zonneveld “dubbelbestemming: Waarde -Cultuurhistorie”. Een dubbelbestemming wordt opgenomen om extra bescherming te bieden aan o.a. óók natuur- en landschapswaarden, niet alleen archeologische waarden. Cultuurhistorie en zonneveld lijkt me geen goede combinatie.
5. Is het stroom netwerk toereikend om deze potentiële stroom opbrengsten af te voeren? Levert dit geen problemen op bij zonnepaneel bezitters in de directe omgeving?
Voorbeeld uit de praktijk: In Bommel kunnen particulieren met zonnepanelen met mooie weer, na komst van een kleinschalig zonnepark niet meer leveren omdat het netwerk vol zit. Hierdoor schakelen de omvormers van zelf af terwijl dat zonnepark wel kan leveren. Dit is een technische instelling van apparatuur. Hoe wordt dit mogelijk probleem voorkomen bij dit project? Hoe worden de omliggende particulieren en boeren bedrijven met zonnepanelen hier tegen beschermd en/of schadeloos gesteld. Er wordt wel gesproken over opslag, maar voldoet dit?
6. Er wordt voorbij gegaan aan het feit dat het de grond onder de zonnepanelen geen goed zal doen. Het bodemleven zal daar achteruit gaan.
<https://www.tno.nl/nl/newsroom/2023/02/dijken-zonnepanelen/>
7. Is de als eis gestelde voorwaarde 51% participatie daadwerkelijk gerealiseerd? Initiatiefnemer concludeert in de businesscase dat hieraan is voldaan, maar is dat zo? Papier is geduldig. Wie controleert dit? Is de gemeente daar verantwoordelijk voor?

Ik sluit mij aan bij het coalitieakkoord: Zon op dak en vlak binnen versteend gebied.

Ik verzoek met klem de gemeenteraad gehoor te geven aan de inwoners en tegen zonnevelden in het buitengebied, en dit zonneveld in het bijzonder, te stemmen.

Ik ontvang graag een ontvangstbevestiging van deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Aan :
Gemeente Leusden
Postbus 150
3830AD Leusden

Van:

e-mail : @nseeservices.nl

Per e-mail : gemeente@leusden.nl

Betreft: **zienswijze ontwerpbestemmingsplan Zonneweide Emelaarseweg** , (gepubliceerd in het Gemeenteblad nr. 380713 dd. 4 september 2023)

Leusden, 16 oktober 2023,

Geachte Mevrouw, Meneer,

1. Het betreft een serieuze zonneweide met een geïnstalleerd vermogen van **2 MW en ca. 6000** panelen .
Dit initiatief is dus geen pilot meer te noemen. Tevens wil ik u erop wijzen dat toewijzing in deze tot precedenten kan leiden voor een volgend initiatief. Dat is ontoelaatbaar, mede gezien het coalitie akkoord.
2. De initiatiefnemer is geen inwoner van Leusden. Dat strijdt met de eis in het uitnodigingskader dat de initiatiefnemer inwoner van Leusden moet zijn.
3. De initiatief nemer stelt dat de direct aangrenzende bewoners geïnformeerd zijn en betrokken bij de inrichting. Uit huidige informatie van de aangrenzende bewoners blijkt het tegendeel. De participatie is onvoldoende.
4. Er zijn geen/onvoldoende garanties gesteld bij opruimen na de technische, resp. economische levensduur, evenals bij evt. faillissement van de exploitant(ten).
Er zijn geen garanties gesteld i.g.v. schade door brand, natuurgeweld, of molest.
5. In het kader van externe veiligheid (Bevi, Bevt) zijn geen voorzieningen en garanties gegeven, dus ook toegang brandweer en blusvoorzieningen is onbesproken alsmede de veiligheid van de (aangrenzende) bewoners bij brand, molest, of natuurgeweld.
6. Er wordt volkomen voorbij gegaan aan het feit dat het perceel 3335 op slechts enkele meters aflight van een NNN gebied, zijnde de Barneveldse beek.
Er is sinds jaar en dag een reeën trek is tussen het NNN gebied en o.a. de bomenkwekerij op perceel 3351. Een zonneweide aldaar zal deze reeën trek teniet doen, hetgeen in strijd is met de afspraken over NNN gebieden.
Natuur houdt zich nu eenmaal niet aan theoretische grenzen, dus een MER zou zonder meer moeten worden uitgevoerd.
7. In het beoogde perceel 3335 ligt een oude watergang en staat een oude bomenrij. Deze situatie is niet (goed) zichtbaar gemaakt. Volgens de visualisatie van de in te richten zonneweide zal die bomen rij moeten verdwijnen.
In hoeverre is het kappen van die bomen bekend bij het college?
Wat zijn de risico's voor de waterloop als die oude watergang verdwijnt?
8. Er zijn ecologen en onderzoekers die betogen dat zonneweiden de nekslag zijn voor kwetsbare natuur en bodemleven. (Trouw juni 2018) ook dat insecten nadelige invloeden kunnen ondervinden.

Tevens zijn er meer onderzoeken die aangeven dat zonneweiden juist verhogend werken in het kader van hittestress.

Er worden bij dit initiatief geen zekerheden geboden om bovenstaande risico's te voorkomen.

9. Volgens de wegingseisen zou 51% van de netto opbrengst voor lokale eigenaren c.q. lokale participatie zijn bestemd.

Er is niets bekend over de wijze waarop die participatie zal worden georganiseerd, ook niet in juridische zin. Wie zijn die andere partijen? Welke rechtspersonen? Welk samenwerkingsverband?

Om bovenstaande redenen verzoek ik u initiatief alsnog af te wijzen, geen bestemmingsplanwijziging door te voeren en geen vergunning te verlenen.

Ik ben geen direct betrokkene, maar schijf dit als bezorgd burger van de Gemeente Leusden, dus als belanghebbende.

Uiteraard ben ik bereid tot nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Aan :

Gemeente Leusden, afdeling Beleid

Postbus 150

3830AD Leusden

Van:

e-mail : @outlook.com

Per e-mail : gemeente@leusden.nl

Betreft: zienswijze ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg , zoals gepubliceerd in het Gemeenteblad nr. 380713 dd 4 september 2023

Leusden, 16 oktober 2023,

Geachte Mevrouw, Meneer,

Hierbij bied ik u aan mijn zienswijze inzake bovenvermeld ontwerp bestemmingsplan;

Ten geleide moge dienen:

- Daar waar ik het heb over U , ik tevens bedoel ambtenaren van de gemeente Leusden, college Burgemeester en Wethouders, Portefeuillehouder en of Raadsleden.
- Daar waar ik het heb over initiatiefnemer ik tevens bedoel zijn adviseur, zijnde bouwadvies, bestemmingsplan en of juridisch.
- Ik ben geen direct betrokkene , maar juist wel belanghebbende, als inwoner van de Gemeente Leusden.

U heeft mij op zaterdag 14 september 2023 geïnformeerd wat uw motivering is geweest het ontwerp in procedure te brengen. U gaf daarbij 2 argumenten :

- 1) Het dossier verdient thans behandeling, U wilt overkomen als betrouwbare overheid. Een hoffelijk streven zo het lijkt. Teneinde invulling te geven aan deze betrouwbare overheid heeft U recent een gesprek gehad met initiatiefnemer. U heeft mij op dinsdag 26 september 2023 bevestigd dat U inderdaad met initiatiefnemer heeft gesproken. U kiest er voor g e e n gesprek te voeren met omwonenden; ik kan niet anders dan daarmee uw geschatte betrouwbare overheid in twijfel te trekken. Bovenstaand door U aangevoerd argument houdt dan ook geen stand.
- 2) U vreest een schadeclaim van initiatiefnemer als u het ontwerp niet in procedure brengt. Mij is niet gebleken op welke gronden u dat vermoed en welk bedrag daar dan mee gemoeid zou zijn. Ter adstructie moge dienen dat initiatiefnemer op zaterdag 7 oktober 2023 uitdrukkelijk heeft verklaard dat het hele traject voor rekening en risico van initiatief nemer is.

Een eenvoudige afwijzingsbrief , U had daarmee kunnen volstaan , u heeft voldoende argumenten voor handen zoals bijv. opgetekend in het coalitieakkoord dan wel het niet kunnen voldoen aan de door U gestelde voorwaarde, gemakshalve de 51% norm.

PARTICIPATIE :

Uw voorwaarde participatie , daarvan heeft U mij op dinsdag 26 september 2023 bevestigd dat initiatiefnemer niet zal en kan voldoen aan deze voorwaarde, dat is glashelder :

Minimaal 51% van de netto opbrengst van het zonneveld is bestemd voor lokale eigenaren c.q. voor lokale participatie; dit kan vorm krijgen door (een combinatie van) : - Mede-eigenaarschap bijvoorbeeld via een lokale energie coöperatie - Financiële participatie via aandelen of obligaties door inwoners en/of bedrijven gevestigd in Leusden - Een omgevingsfonds, waarbij de financiële opbrengsten worden ingezet ten behoeve van de omgeving bijvoorbeeld voor natuurontwikkeling, voor buurthuizen of sportvoorzieningen lokaal is voor eigenaren gedefinieerd als woonachtig in Leusden en voor bedrijven als gevestigd in Leusden.

Initiatiefnemer heeft mij op zaterdag 7 oktober 2023 trachten uit te leggen hoe hij bovenstaande voor zich ziet, U was daarbij aanwezig. Het is initiatiefnemer niet gelukt mij helderheid te verschaffen, het enige wat ik wel begreep is dat initiatiefnemer graag samen met U een lijst wil opstellen van “minder bedeelden “ uit onze gemeente die in aanmerking kunnen komen voor een paneel.

Ik wijs u er op, dat als U persisteert en vergunning verleent U , naar mijn inzicht, gehouden bent aan de WTE (Wet Toezicht Effectenverkeer) dan wel dat initiatiefnemer zo mogelijk zich dient te voegen onder AFM (Autoriteit Financiële Markten) toezicht, in Jip en Janneke taal: mogelijke verplichting voor het uitbrengen van een prospectus. Bovenstaande houdt naar mijn oordeel derhalve geen stand.

PILOT:

U bent bereid mee te werken aan deze pilot, zo ik begrijp. Van de 20 ter beschikbaar gestelde hectares komen deze 2ha als eerste in aanmerking. U bent vast bekend met het gezegde : “als er 1 schaap over de dam is, volgen er meer”. Welke argumenten heeft u voor handen een volgende aanvraag wel af te wijzen?

Bovenstaande argumenten houden naar mijn oordeel geen stand, ook niet in rechte.

Het is dan ook om die reden dat ik u dringend verzoek het initiatief alsnog af te wijzen en daarom de vergunning niet te verlenen.

Ik vermeld tevens nog dat elke verwijzing naar een gesprek met U dan wel naar initiatiefnemer ik nimmer alleen was; mocht het zover komen zal ik zorgdragen voor verklaringen.

Het spreekt voor zich dat ik altijd bereid ben tot nadere toelichting.

Met groet,

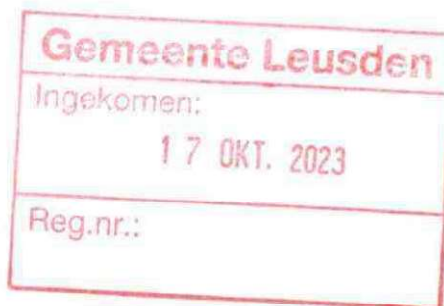
Aan :

Gemeente Leusden, afdeling Beleid

Postbus 150

3830AD Leusden

Van:

Per e-mail : gemeente@Leusden.nl

Betreft: zienswijze ontwerpbestemmingsplan Zonneveld Emelaarseweg , zoals gepubliceerd in het Gemeentebld nr. 380713 dd 4 september 2023

Geachte Mevrouw, Meneer,

Hierbij bied ik u aan mijn zienswijze inzake bovenvermeld ontwerp bestemmingsplan; ik beschrijf hieronder mijn redenen waarom ik en mijn gezin tegen dit plan zijn. Niet alleen tegen dit specifieke plan bij ons in de achtertuin maar juist ook in algemene zin. Wij zijn tegen het op groot schaal plaatsen van zonnepanelen op de grond, in de natuur en op landbouw grond in het algemeen. En daar zijn wij niet uniek in zoals u weet. U kent de geschiedenis van het drie jaar durende proces van het stoppen van deze ontwikkeling binnen de Gemeente Leusden.

Ik als individu heb de afgelopen jaren vele male mijn mening weergegeven over deze plannen zowel op papier en tijdens inspraak rondes voor de gemeente raad. De algemene gang van zaken rondom de ontwikkeling van deze zonneweide wordt door HDV Invest en de gemeente Leusden te rooskleurig neergezet in de stukken die ter inzage liggen. 350 pagina's met daarbij nog de stukken die er zijdeling aan toe gevoegd worden zijn. Dat is voor een simpele burger als ik bijna niet te doen, een reactie geven of een zienswijze over stukken die door juristen, adviseurs advocaten etc in elkaar getimmerd zijn. Alles draait om participatie in deze. Participatie is de basis van het slagen of mislukken van deze pilot aan de Emelaarseweg in Achterveld. Let nu op:

Het eerste overleg/presentatie van HvD Invest met de gemeente Leusden heeft in april 2020 plaats gevonden, wij, en ik zijn geïnformeerd op 18 en 19 juni door HvD Invest. Het concept principe verzoek was klaar op 20 juni 2020 en is ingediend op 24 juni. Ik heb het daadwerkelijke plan pas gezien op 12 nov 2020 via een app bericht. Er is niets veranderd aan de inhoud van het voorliggende plan van 5 juni 2023 en het plan van april/ juni 2020. Het is allen dikker geworden de laatste drie jaar. Vanaf het begin in april 2020 toen er een idee / presentatie van HvD invest uit Amersfoort is neergelegd bij het college van de gemeente Leusden zijn er alleen maar positieve geluiden vanuit het huis van Leusden naar buiten gekomen. En dat terwijl wij als omwonende nog niet

eens waren geïnformeerd. Wij hadden vanaf het begin van deze grote ingreep in het landschap aan tafel moeten zitten.

Oftewel Participeren! Overleggen, meedenken hoe richten we dit Ecopark in, hoe kunnen we samen met de gehele buurt dit evt een plek geven in onze buurtschap aan de Emelaarseweg. Dat is niet gebeurt. Het college heeft besloten samen en alleen met HvD invest uit Amersfoort dat alleen het perceel achter onze woning geschikt is voor het plaatsen van de zonnepanelen. Terwijl er nog meerdere hectares, ook in eigendom van HvD invest uit Amersfoort, beschikbaar zijn waar ze kunnen liggen, op deze manier heb je een spreiding van de 6500 panelen over een veel groter gebied en is de pijn voor het landschap veel kleiner en de blauwe zee druk voor de buurt veel kleiner Zie bijlage 8..

Dit is een zeer belangrijk punt in dit dossier. HvD Invest uit Amersfoort heeft op deze manier, met dank aan de gemeente Leusden, totaal geen draagvlak gekregen in de buurt, behalve de nieuwe bewoners van naast Emelaarseweg 22 deze hebben hun woning gekocht in 2020 met de wetenschap dat deze ontwikkeling gaande is, zie Bijlage boek, vooroverleg omwonende. Bijlage 1a. Deze verslagen zijn een moment opname geweest, zoals u weet staan we er nu totaal anders in. Wij hebben HvD Invest uit Amersfoort gesproken op de genoemde datum, kort daarna, begin Juli, nadat wij konden inzien welke inpakt het zou krijgen in onze buurt is onze mening 180 graden gedraaid. De informatie brief aan de rest van de omwonende is meer dan een jaar later pas verzonden. Hoe bedoel je ik neem de buurt serieus. Met de vraag daar bij dat er in de maand augustus op gereageerd moest worden. HvD Invest uit Amersfoort geeft bij iedere bijlage aan dat er veel overleg is geweest over inrichting van het veld, dit komt iedere keer op het zelfde neer, waar zetten we de bomen en struiken neer. En dat is het. Wij als omwonende hebben aangegeven aan de toenmalige wedhouder Van Beurden, tijdens een bezoek ter plaatse op 20 januari 2021, dat er een verdeling tot de mogelijkheden zou kunnen behoren. Zie bijlage 1.

Volgens HvD Invest uit Amersfoort is dit onderzocht en niet mogelijk ivm kabel lengtes, al in gang gezette trafo opstelling, en gemaakte afspraken met de bewoners naast nr 22.

Dit is wel een zeer belangrijk puntje, zie bijlage1 mail 28-01-2021.

Dit zijn afspraken gemaakt met de kopers van de meest westelijk gelegen bouwkvavel, dat er naast deze bouwkvavel geen zonneweide komt, en dus alleen op de noordelijk gelegen perceel, lees achter nr 23 en 24, waar wij dus wonen. Deze afspraken zijn dus gemaakt voor dat er met ons en de rest van de omwonende is gesproken. Financieel belang, oftewel de verkoop van de bouwkvavel van rond de 750.000 euro, gaat even voor het belang van participeren en ontwikkelen van het Ecopark met de omwonende!

HvD Invest uit Amersfoort stelt in : Weging eisen Uitnodigingskader project Zonneveld Emelaarseweg zie bijlage 2. Dat er voor de overige percelen geen belangstelling bestond voor verkoop, deze percelen hebben nooit los van de kavel verkoop te koop gestaan. HvD Invest uit Amersfoort geeft wel de indruk dat de gronden los van de al verkochte 2 kavels wederom in de verkoop zijn geplaatst. Dit is niet het geval, en kan ook niet omdat hij zelf heeft aangegeven dat hij de grond niet binnen 25 jaar na aankoop mag verkopen, zie bijlage 2 pagina 6. Het is voor HvD Invest uit Amersfoort belangrijk dat hij

een bepaalde goed doordachte indruk wil wekken bij de gemeente Leusden. Zo van niemand wil de grond hebben dus heb ik het maar gehouden en ga het opruimen en inrichten. Jullie moeten echt heel blij zijn dat ik er ben!

Op de twee fragmenten vermeld op pagina 1 van bijlage 2 onderaan, staat dat grootschalige zonnevelden niet realistisch zijn, In de basis wil de nieuw gekozen coalitie geen wind molens en ook geen zonneweides, groot of klein. Daarbij komt nog dat onze minister van klimaat en energie in een brief aan de kamer op 6 juli 2023 vrij duidelijk is over gebruik van landbouwgrond en natuur. Zie bijlage 3. Zie pagina 2 tot en met 8 de gearceerde stukken. Spreken voor zich. Zo zie je maar dat een partij als Lokaal Belangrijk, voortgekomen uit de onvrede die er is gekomen binnen de gemeente Leusden door onder andere dit dossier, Zonneveld Emelaar, als mede door de onvrede over de windmolens, recht van spreken heeft.

En daarom ook de grootste partij binnen de gemeente Leusden is geworden!

Ook is er een Oriënterend onderzoek flora en fauna gedaan in opdracht van HvD Invest uit Amersfoort. Ik heb daar een opmerking over, op pagina 9 van bijlage 4 staat vermeld dat er aan de oostkant een ooievaarspaal staat en dat deze niet bewoond is, deze staat er al vanaf 2016 en is wel bewoond. Mijn vraag is deze: wat te doen als de familie ooievaar terug komt in februari /maart 2024 en weer aan de gang gaat, wat heeft dat voor een invloed op dit paar? Ze zijn beschermt en mogen niet verstoord worden.

Verder vind ik het een eenzijdig en in de goede richting geschreven verhaal, de boom een door HvD invest uit Amersfoort als schietwilg benoemd, midden in het veld, heeft een stam omtrek van 3.90! zelf gemeten op 1,6 meter hoogte. Er is binnen de gemeente Leusden geen enkele boom te vinden die groter is. Alleen hierom al kan de gemeente Leusden het niet toestaan dat deze moet wijken voor een Ecopark / Zonneweide .

Op pagina 19 tot en met 21 van B Z E, zie bijlage 5, staat eea vermeld over de poel, deze is inmiddels vergunning vrij (!!) gegraven ter voorbereiding op de zonneweide die er niet gaat komen. Wij als buurtschap hebben veel met HvD Invest uit Amersfoort overlegd, waar veel is gesproken over de inrichting van het Ecopark ter aankleding van de zonneweide, dit is nou precies waar het fout gaat, we hebben overleg, onze mening word gevraagd, maar vervolgens volgt HvD Invest uit Amersfoort zijn eigen pad. Deze poel is gegraven zonder overleg met wij de participatie partij in deze. Zoals in de bijlage staat vermeld moet de poel komen op het natste gedeelte van het land, oftewel zoveel als mogelijk op het laagste gedeelte. Hij schrijft dat de locatie van de poel wordt onderzocht op lage en natte gedeelte, Hij ligt op het hoogste gedeelte van het gehele veld!! Zie pagina 21 bijlage 5. En niet toevallig precies en kort achter nr. 23 en 24 van de Emelaarseweg. Ik denk een gevalletje buurmanneltje pesten. Op de tekening van de doorsnee van de poel, zie pagina 20 van bijlage 5, staat de wal van 200m lengte en 2m hoog niet vermeld. Hij ligt er wel.

En dus zonder overleg of inspraak.

U zult begrijpen dat het gehele vertrouwen in HvD Invest uit Amersfoort tot onder het nul punt is gedaald.

Ook voor de gemeente Leusden is dit niet goed, ik krijg niet de indruk dat het college zich druk maakt over de rand zaken die er spelen om tot een goede ontwikkeling te komen van dit Ecopark. Het is op dit moment 1 richting verkeer.

Het college heeft ambtenaren voor zich werken die toezicht moeten houden en een helikopter view moeten hebben om het proces te controleren en te begeleiden, of dat Hvd Invest uit Amersfoort zijn werk goed doet en ook dat wij als burgers gehoord worden maar ook dat HvD invest uit Amersfoort niet op de troepen vooruit gaat lopen. Dat is wel gaande.

Op deze manier komt er alleen maar meer weerstand.

Ook wil ik opmerken dat ten gevolge van de laatste verkiezingen er een nieuwe coalitie is die tegen windmolens en zonneweides zijn. Je kunt als college deze ontwikkeling niet negeren. In bijlage 7 staat onomwonden en in duidelijke taal dat windmolens en zonneparken niet welkom zijn binnen de gemeente Leusden. Leusden mag trots zijn op deze voor uit ziende blik, onze minister heeft zijn plannen ook bijgesteld zoals eerder vermeld.

Zicht op het Zonneveld, daar wordt veel aandacht aan besteed, hoe kunnen we het inpassen in het landschap, voor HvD Invest uit Amersfoort is het zeer belangrijk dat de mens, omwonende het niet ziet. In bijlage 6 is daar veel aandacht aan besteed. Alle mogelijke in vals hoeken zijn benoemd, tot in de wijde omgeving. In het donker zie je hem ook niet, en geeft het veld ook geen energie. Hij heeft een onzichtbare zonneweide gegarandeerd. Heeft daar ook de krant mee gehaald. Wat veel belangrijker is is dat deze grond, en dus dit gebied niet op geofferd word aan mooi financieel plaatje waar de leefbaarheid van veel flora en fauna aan kapot gaat. Daar is de meeste weerstand tegen. De gemeente Leusden en dus de gemeenteraad moet zich dat realiseren.

In de toelichting op de regels 3.6. participatie, hierin wordt uitgelegd wat verstaan wordt onder participatie. Duidelijk dat als participatie een VOORWAARDE is voor het afgeven van een vergunning dit niet kan zolang van [redacted] geen netto opbrengsten heeft "verkocht " aan lokale belangstellenden. 16 december 2021, voorwaarde besluit is helder :

Minimaal 51% van de netto opbrengst van het zonneveld is bestemd voor lokale* eigenaren c.q. voor lokale participatie; dit kan vorm krijgen door (een combinatie van) : - Mede-eigenaarschap bijvoorbeeld via een lokale energie coöperatie - Financiële participatie via aandelen of obligaties door inwoners en/of bedrijven gevestigd in Leusden - Een omgevingsfonds, waarbij de financiële opbrengsten worden ingezet ten behoeve van de omgeving bijvoorbeeld voor natuurontwikkeling, voor buurthuizen of sportvoorzieningen. lokaal is voor eigenaren gedefinieerd als woonachtig in de Gemeente Leusden en voor bedrijven als gevestigd in de Gemeente Leusden. Maar vooral Achterveld.

Eindconclusie :

Het moge duidelijk zijn dat wij tegen dit project zijn en met ons vele. Er zijn de afgelopen 3 jaar(!) vele acties geweest, bijeenkomsten, petities, 729 handtekeningen, demonstraties en inspraak avonden met als hoogtepunt 17 sprekers op 1 avond. En denk aan Behoud Natuur Achterveld en daaruit voortgekomen Lokaal Belangrijk.

Dit zijn ontwikkelingen die niet eerder zijn vertoond in Leusden, de gemeenteraad moet daar wat mee, en zal het college moeten terugfluiten. Anders spreek je inderdaad van onbehoorlijk bestuur, Het verwijt waar de oppositie, toen coalitie, mee schermt!

Het is een langlopend proces aan het worden. Dit moet een keer stoppen, wij als belanghebbende geven niet op, en blijven strijden tegen iedere hectare zonneveld binnen deze mooie gemeente, en vooral rondom Achterveld. Ik roep de gemeenteraad op om tegen deze plannen te stemmen en gehoor te geven aan de inwoners die zich de laatste jaren hebben uitgesproken tegen zonneweides, maar voor nieuwe energie op daken, op water, aan wanden langs snelwegen etc etc.

Duurzame groet,

>

zie bijlage zoals vrijdag besproken

Met vriendelijke groet,

Consultant

Afwezig op donderdagen

**switch
energy**
Schiedamse Vest 95d
3012 BG Rotterdam

20-01-2021
Bijlage I

Hoi

Nogmaals dank voor je komst gisteren. Ik heb het als een zeer constructief en prettig gesprek ervaren, waarbij we een stuk dichterbij de gewenste participatievariant voor het zonneveld zijn gekomen. Zoals afgesproken hierbij een samenvatting van de besproken punten.

1. Vertrekpunten voor dit overleg.

Vorige week woensdag hebben wethouder Erik van Beurden en adviseur van de gemeente de locatie bezocht. Uit dit gesprek zijn een aantal knelpunten en mogelijke oplossingen besproken. Deze punten heb ik hierna benoemd. Ook hebben we gisteren gesproken over participeren. Participeren is 2-ledig. 1. als aanwonenden een stem te hebben in de inrichting van het zonneveld en 2 eventueel participeren in uitvoeringswerkzaamheden of een belang hebben in het park, bijvoorbeeld in de vorm van de postcoderoosconstructie.

Grofweg zijn er 3 punten aan de orde gekomen die met de inrichting te maken hebben, deze zijn; opsplitsing naar 2 parken (oost en west); lagere panelen en een compactere opstelling waardoor de zonnepanelen verder van de erfgrans vandaan komen.

2. Haalbaarheid opsplitsing zonneveld, deel verplaatst naar westelijk gelegen ecopark.

De haalbaarheid van dit punt hebben wij als initiatiefnemers onderzocht. Om zowel technische redenen (kabel lengtes, al in gang gezette trafo-inrichting - omvormers, etc) niet realistisch. Ook economisch in het geval dat er bijvoorbeeld een 2e trafo-inrichting mogelijk zou zijn is er geen rendabele business case van te maken. Dit nog even los van afspraken met de nieuwe burens op de Emelaarseweg 22.

3. Haalbaarheid lagere opstelling zonnepanelen.

Inmiddels zijn we zover dat dit wel mogelijk is. In de afbeelding hieronder is zichtbaar dat de bovenzijde van de panelen aanmerkelijk verlaagd kunnen worden. Afhankelijk van de definitieve uitvoering komen we ergens tussen de 1,2 en 1,5 meter uit. In dit voorbeeld is er sprake van boorpalen. Wij zullen alles in het werk zetten om de hoogte zo laag mogelijk uit te laten pakken.

4. Haalbaarheid compactere indeling waardoor meer afstand tussen panelen en erfgrans.

Ook hier gaat het de goede kant op. In de afbeelding hieronder is weergegeven dat we oppervlakte

winnen door de grasstroken niet breder te maken dan voor het maaien nodig is en overal waar mogelijk de panelen zo dicht als mogelijk bij elkaar te plaatsen. De lichtgroene strook aan de zuid- en oostzijde was de oorspronkelijke groene bufferzone. De bufferzone aan de zuidzijde was eerst ongeveer 20 meter, deze varieert nu tussen de 42 en 63 meter. Het vrije uitzicht aan de oostzijde bedraagt nu minimaal 21 meter. Zoals wij gisteren bespraken dient deze versie als een studiemodel gezien te worden. Het uitgangspunt is dat wij 2 mW aan zonnepanelen op het veld geplaatst zien te krijgen. Dat zijn er op dit moment ca 6700. (Afhankelijk van de capaciteit per paneel.)

Omdat jij aangaf er waarde aan te hechten dat bijvoorbeeld de grote centrale wilg in plaats van gekapt, geknot gaat worden zouden we kunnen afstemmen om deze boom en wellicht andere bomen te handhaven. Het gevolg is dan wel dat de zuidgrens van de zonnepanelen wat dichterbij komt. Maar dat is een kwestie van afstemmen.

Ik heb ook aangegeven dat deze compacte vorm van toepassing is in het geval van een participatiemodel. Als we niet tot een participatiemodel komen dan zullen we veel meer het accent leggen op een praktische invulling, zoals bredere groenstroken om het gras makkelijker te kunnen maaien en het aantal en de positie van de panelen laten baseren op maximale zonneopbrengst. De hierna omschreven op de erfgrans geplaatste meidoornheg zal er dan immers voor zorgen dat het hele veld met alle zonnepanelen uit het zicht onttrokken wordt, waardoor een compacte invulling voor ons geen waarde meer toevoegt.

5. Invulling participatie.

Participatie voor wat betreft het ontwerp zien wij als aanschuiven en meedenken. Wat de eerste grote winst voor jullie direct aanwonenden is dat jij samen met [REDACTED] met ons aan tafel zit om de positie en de uitvoering van de heg rondom de panelen te bepalen.

We hebben oa gesproken over de reeen en overig wild dat dan nog voor jullie zichtbaar van west naar oost en andersom zichtbaar blijft en het feit dat er veel meer zicht en lucht tussen de erfgrans en de heg blijft.

In het geval we niet tot een participatiemodel kunnen komen dan zal ik zoals eerder aangegeven moeten starten met het aanleggen van de heg tegen de perceelsgrenzen aan. Het plantseizoen loopt tot april en ik wil dit eerste groeiseizoen niet missen.

Maar wat mij betreft zetten we de lijn van gisteren door en vullen we het participatiemodel verder in. Bovendien ben jij als hovenier de eerst aangewezen partij voor de aanleg en onderhoud van de heg en wellicht het overige groenwerk.

6. Verdere afstemming.

Wij spraken af dat ik jou het studiemodel van de participatievariant versie 4.2 zou sturen. (Zie bijlage.) En de samenvatting van ons gesprek. Vervolgens zou jij dit met [REDACTED] afstemmen en gaan we zo snel als mogelijk weer aan tafel voor de verdere invulling. Als er ontwikkelingen zijn vanuit de engineering dan laat ik jou dit ook weten.

Ik hoop het zo allemaal goed verwoord te hebben, maar mocht ik onvolledig zijn of iets gemist hebben laat het mij dan svp weten.

Wordt vervolgd!

Met vriendelijke groet / kind regards

[REDACTED]
HVD Invest B.V.
Heliumweg 38 | 3812 RE Amersfoort
[REDACTED]@gmail.com

Begin doorgestuurd bericht:

Tijdspad contacten mbt zonneveld

2020

- 18 juni contact [REDACTED]
19 juni contact [REDACTED] Eerste blik op al uitgewerkt plan.
Medio augustus app Hans
Najaar (nov?) overleg [REDACTED] (bij mij).
10 november Op dorpsnieuws: college heeft besloten mee te werken aan pilot

2021

- 20 januari ter plaatse bezoek Eric van Beurden, [REDACTED] landschapsarchitect (naam vergeten). [REDACTED] ook aanwezig?
26 januari contact [REDACTED]
27 januari/ 3 februari mailverkeer. Uitgebreid verslag van [REDACTED] voorbijgaand aan het feit dat er hier geen draagvlak voor zonneveld is. Suggestie dat behandeling project in de raadsvergadering van 18 mrt is.
3 februari [REDACTED] project wordt niet behandeld op 18 mrt
4 maart inspreekmoment bewonerstafel (bijl)
20 en 26 mei online sessie bewoners.
mei/juni worden niet op de hoogte gehouden van verloop, vraag per mail
17 juni inspraak/informatieavond gemeente Leusden
juli enquête
29 september na aandringen 'wat is status' mail van [REDACTED]. Er loopt een verzoek coördinatie-regeling om bestemmingsplanprocedure en omgevingsvergunning samen te voegen.
4 oktober klimaatdebat (Korf)
? oktober inloopavond Ons Gebouw
12 oktober advies advocaat
28 oktober dezerzijds bezwaar coördinatie-regeling ingediend
16 december uitnodigingskader aangenomen door college

2022

- september er blijkt al langer een verzoek tot wijziging bestemmingsplan te lopen. Onbekend dat er blijkbaar al langer aan gewerkt wordt. HvD dringt aan op voortgang per brief van 9 aug
21 september bezoek wethouder bewoners Emelaarseweg

Laatste contact met [REDACTED] was vlgd mij de mailwisseling jan/febr 2021.

Bylage 1A

Gemeente Leusden

**Bestemmingsplan
Zonneveld Emelaarseweg**

Bijlagenboek

RO bureau voor Ruimtelijke Ordening

RO

Zonnepark Emelaarseweg 22
Verslag informeren buurtbewoners

8 juli 2020

Ik heb in de periode 8 juni tot en met 19 juni 2020 gesprekken gevoerd met de direct aanwonenden van het Zonneveld. Vooraf heb ik per aanwonende bekeken wat hun situatie qua zichtlijn zou kunnen worden. Zoals aangegeven is het voordeel van de kavel waar de zonnepanelen geplaatst worden ruim 1 meter afgegraven en bedraagt de hoogte van de zonnepanelen circa 2 meter. Hierdoor kan vrij eenvoudig door struiken of lage bomen een zichtafscherming gecreëerd worden.

1. 8 juni 2020. Dhr. [REDACTED] en zijn partner [REDACTED].
Bewoners: Nieuwe bewoners van de Emelaarseweg 22. Zij hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de aanleg en exploitatie van het Zonneveld.
Gesproken over de inrit waar het huidige trafohuisje staat. Deze zal gebruikt worden voor het aanvoeren van de materialen, waaronder de zonnepanelen. Vervolgens zal deze inrit afgesloten worden en slechts bij noodzakelijke activiteiten gebruikt worden. De kans is zeer reëel dat er een vorm van participatie zal plaatsvinden in de vorm van een postcoderoos of andere vorm van participatie. Punt van aandacht is het geluidsniveau van het trafogebouw op het Zonneveld. Deze zal op of onder de gangbare normen moeten blijven.
Het door PlanRo opgestelde concept principeverzoek is op 19 juni 2020 aan [REDACTED] gemaïld.
2. 18 juni 2020. Dhr. [REDACTED] en mw. [REDACTED].
Bewoners: Nieuwe bewoners van de te bebouwen kavel aan de Emelaarseweg naast Emelaarseweg 22. Zij hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen de aanleg en exploitatie van het Zonneveld. Zij waren er zelfs zeer content mee. [REDACTED] rijdt een Tesla en voorziet daardoor in een behoorlijk stroomverbruik. Heeft ook een sterke voorkeur voor gebruikmaken van zonnepanelen uit het Zonneveld in plaats van zonnepanelen op zijn dak. Participatieroos of andere vorm van participatie. De Emelaarseweg zijde van zijn huis is zuidelijk georiënteerd en zonnepanelen op zijn dak vinden zij dan ook geen verfraaiing. Punt van aandacht was dat het er op het ecopark geen windmolens geplaatst worden. Hier heeft [REDACTED] instemmend op gereageerd. Het plan voorziet alleen in zonnepanelen.
3. 18 juni 2020. Dhr. [REDACTED].
Emelaarseweg 24. Direct grenzend aan de zuidgrens en aan de oostgrens van het Zonneveld. Het gehele plan besproken. [REDACTED] is eigenaar van onder andere een boomkwekerij. Vanuit dit perspectief gesproken over een samenwerking om de groene bufferstrook in te vullen. Hier stond hij positief tegenover. Ook kan in overleg invulling gegeven worden aan zijn directe zichtlijn. Deze zichtlijn wordt niet ingevuld met zonnepanelen. Een brede strook aan de oostgrens wordt vrijgehouden van zonnepanelen. In overleg met [REDACTED] kan hier ook een andere invulling aan gegeven worden, bijvoorbeeld door het planten van struiken of bomen met een maximale hoogte van ca 2 meter. Ook met [REDACTED] afgesproken dat hij inspraak krijgt in de ecologische invulling. In participatie is [REDACTED] zeer geïnteresseerd. Hij was zelf al bezig met eventueel plaatsing van zonnepanelen op zijn schuur. [REDACTED] heeft daar advies en eventueel samenwerking in toegezegd. Participatie in het Zonneveld behoort zeker tot de mogelijkheden. Zelfs eventuele uitbreiding om zonnepanelen op zijn grondgebied te plaatsen zou in de nabije toekomst verder besproken kunnen worden.

4. 19 juni 2020. Mw. [REDACTED].

Emelaarseweg 23. Direct grenzend aan de zuidgrens van het perceel van het Zonneveld. Het gehele plan besproken, dus Ecopark en Zonneveld. Vooral de ecologische invulling van het Zonneveld en het naastgelegen ecopark sprak haar aan. Indien mogelijk dan zeker ook belangstelling voor participatie door middel van de postcoderoos of andere vorm van participatie. Ook is afgesproken dat zij betrokken wordt en inspraakmogelijkheid krijgt voor de groene strook die ervoor zal zorgen dat de zonnepanelen nagenoeg niet zichtbaar zullen zijn. Na de uitleg van [REDACTED] gaf [REDACTED] aan zich prima te kunnen vinden in het Zonneveld. Ook uitleg gegeven van de functie en gebruiksintensiviteit van de inrit nabij het trafohuisje. Ook dit kreeg de goedkeuring van [REDACTED], temeer ook omdat hiermee het recht van overpad wat op haar grondgebied gevestigd is, kan worden opgeheven. Dit zal notarieel gebeuren in dezelfde periode wanneer de verkoop van de kavels aan [REDACTED] bij de notaris zal passeren.

[REDACTED]

Bunschoten – Spakenburg

Bijlage 2

Weging eisen Uitnodigingskader project Zonneveld Emelaarseweg

Versie 2 d.d. 2 juni 2023

Voorwoord

De woonboerderij met de daarbij behorende gronden aan de Emelaarseweg 22 zijn in 2004 in eigendom gekomen van 23 erfgenamen. Om tot een verdeling van de erfenis te komen is eerst het geheel te koop aangeboden, daar diende zich geen koper(s) voor aan. Vervolgens zijn er plannen uitgewerkt voor een partiële verkoop. In 2020 zijn de twee woonkavels verkocht, **voor beide overige percelen is geen interesse gebleken voor aankoop of pacht.** Waarna die percelen met o.a. het volkstuinencomplex en het noordelijk gelegen agrarisch perceel (het nu voorliggende plangebied) zijn aangekocht door [REDACTED] (mede erfgenaam en initiatiefnemer van het plan voor een zonneveld).

Naar aanleiding van de door het Rijk voorgestane energietransitie is vervolgens de mogelijkheid onderzocht om ter plaatse op het agrarische perceel een zonneveld te ontwikkelen, mede om daarmee een financiële drager te creëren voor het onderhoud en beheer van dat perceel. Maar eveneens voor het perceel waar voorheen het volkstuinencomplex gevestigd was en ingericht wordt als ecopark t.b.v. natuurontwikkeling. **Het agrarische perceel (plangebied) is nu braakliggende grond en vervuld geen agrarische functie.**

Toetsing eisen en beoordelingscriteria

In de voorliggende memo hebben wij als initiatiefnemers van het Zonneveld Emelaarseweg op basis van het op 16 december 2021 vastgestelde 'Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' ons initiatief beoordeeld op de 9 genoemde eisen en 7 genoemde beoordelingscriteria. Daarnaast hebben wij voor elk onderdeel een toetsing gedaan of ons initiatief voldoet aan de Gedragscode Zon op Land.

Ons initiatief valt onder Trede 3. Maximaal 5 hectare in de "nee – tenzij" gebieden.

Uit de twee hiernavolgende fragmenten blijkt dat ons initiatief, doordat het middelgroot is (dus niet grootschalig) en in hoge mate maatwerk en innovatief is, het zowel voldoet aan het uitnodigingskader als aan het huidige coalitieakkoord.

Wat verstaan we onder een middelgroot veld?

Onder een middelgroot veld verstaan we een veld met een oppervlakte van tussen de 1 en 10 hectare. Voor velden van deze omvang geldt dat ze niet zo makkelijk aan een functie gekoppeld kunnen worden. Voor deze velden is het dan beter om ze volledig uit het zicht te halen door de realisatie van houtwallen en singels. Deze strategie kan in de verschillende landschapstypes van Leusden worden toegepast.

Fragment uit uitnodigingskader Gem. Leusden klein-, middelgroot- of grootschalig.

Door de verstopping van het energienetwerk, met een ander woord netcongestie genoemd, zijn **grootschalige zonneweides** en windturbines de komende periode **niet realistisch**. De dan opgewekte stroom kan nergens heen en staat meer gewenste vormen van opwek in de weg. De focus wordt verlegd naar maatregelen waar wij komende jaren het meeste resultaat van verwachten. Inzet op bijvoorbeeld lokale opwek voor lokaal gebruik en energie- en warmteopslag zijn hard nodig. Al deze grote opgaven vereisen grote inzet. Wij geloven dat innovatie en maatwerk daarbij hét verschil gaan maken.

Fragment uit coalitieakkoord gemeente Leusden 2022-2026

1. Eis 1: De initiatiefnemer maakt planinrichting in overleg met buurt en gemeente

Sinds juli 2020 zijn de direct aangrenzende bewoners geïnformeerd en betrokken bij de inrichting. Er zijn in overleg met de aan de zuidgrens aanwonenden 5 varianten uitgewerkt. Na een aanvankelijk positieve start in juli 2020 is bij deze burens het sentiment gekeerd en hebben zij aangegeven tegen het zonneveld te zijn. Verder hebben wij alle aanwonenden binnen een straal van 300 meter van het zonneveld, met een op 29 juli 2021 verzonden informatiebrief geïnformeerd (zie bijlage). Naar aanleiding van deze brief zijn bij ons 2 reacties binnen gekomen, bestaande uit aanvullende adviezen. Er zijn aan ons geen uitgesproken bezwaren kenbaar gemaakt. De gemeente is met vele gesprekken en bezoeken maximaal betrokken bij het nu uitgewerkte inrichtingsmodel voor het zonneveld, mede vanwege het pilot karakter van het project.

Conclusie:

Overleg heeft uitvoerig plaatsgevonden met zowel de omwonenden alsook met de gemeente. Daarnaast is in de ontwerpfasen gelegenheid geboden suggesties aan te reiken. De initiatiefnemers blijven bereid om afstemming te hebben met buurtbewoners als dit leidt tot meer draagvlak en/of planverbetering.

Indicatieve weergave van de opstelling en het aanzicht vanaf maaiveld met meidoornheg.

2. Eis 2: 25% van het oppervlak is landschappelijke inpassing en/of natuurontwikkeling

Het plan voorziet in een bruto voetprint, dus inclusief de paden tussen de panelen, van ongeveer 2 hectare. Dit op een kaveloppervlakte van 3,2 hectare. Dit betekent dat er 1,2 ha (37,5%) resteert voor landschappelijke inpassing en natuurontwikkeling. Rondom de gehele kavel is op dit moment al ca. 75% struweel aanwezig, bestaande uit bomen en struiken. De overige 25% zal aangevuld worden, waardoor de gehele kavel omgrensd wordt door struweel (houtsingels). Daarmee zal het perceel de uitstraling verkrijgen van een omsloten kamer in het omliggende Kampenlandschap.

Tevens wordt voorzien in de aanleg van een poel, dit om berging van neerslagwater binnen het plangebied vast te kunnen houden en tevens kansen te bieden aan- en bevordering van de biodiversiteit (flora en fauna) door deze nieuwe te creëren habitat.

In 2020 zijn we begonnen met het verarmen van het grasland en zijn we gestopt met bemesting. Het niet meer toestaan van bestrijdingsmiddelen was reeds jaren eerder al als voorwaarde voor het gebruik (hooiland) in gang gezet.

Door het inzaaien van inheemse kruiden- en bloemmengsels op de grasoppervlakten zal er sprake zijn van een aanzienlijke verbetering van de biodiversiteit en daarmee de natuurwaarde van flora en fauna als geheel.

Conclusie:

Aan een passende landschappelijke invulling is ruim aandacht besteed en tevens wordt voorzien in aanvullende natuurontwikkeling. Aan de gestelde eis wordt hiermee voldaan.

3. Eis 3: Zonnevelden na een periode van ca. 25 jaar opruimen

De businesscase voorziet in een technische levensduur van ca. 25 jaar. In de exploitatieberekening wordt rekening gehouden met reserveringskosten voor ontmanteling bij beëindiging van het zonneveld. De eigenaar van de grond (HVD Invest / Hans van Dijk) is bereid garanties te verstrekken waarmee deze opruimplicht geborgd wordt.

Conclusie:

Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

4. Eis 4: De landschappelijke inpassing en/of natuurontwikkeling sluit aan bij de kenmerken van het landschapstype

Onderhavig perceel maakt onderdeel uit van het Kampenlandschap. Dit landschapstype kenmerkt zich door afgebakende percelen middels singels en bosschages, als het ware afzonderlijke kamers in het landschap. Het plangebied betreft zo'n kamer en zal niet worden uitgebreid of verkleind. Het voornemen is juist om ter plaatse dit landschapstype te versterken door ontbrekende delen bij de omliggende houtsingels (opnieuw) aan te planten.

Zoals in de toelichting (Hoofdstuk 3.2) bij het bestemmingsplan is opgenomen: 'De functiewijziging om het perceel in te kunnen richten als zonneveld houdt nadrukkelijk niet in dat de agrarische bestemming wordt aangetast. Beoogd wordt om medegebruik toe te staan. Naast de inrichting als weidegrond, tuinbouw of fruitgaarde kan ook gedacht worden aan een meer natuurlijke inrichting.'

Conclusie:

Het voorgenomen inrichtingsplan sluit aan bij het omliggende landschap en zal het kenmerkende karakter zelfs versterken. Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

5. Eis 5: De bodemkwaliteit moet behouden blijven of ontwikkeld worden

Op 20 april 2023 heeft er een gesprek met de gemeente plaatsgevonden over dit initiatief. In dit gesprek heeft de gemeente aangegeven dat met bodemkwaliteit de kwaliteit *in* de bodem bedoeld wordt. Door de gemeente is voorgesteld bodemonderzoek te laten uitvoeren voor het vastleggen van de huidige situatie ter plaatse (als z.g. nulmeting). Na de exploitatieperiode van het zonneveld zal een dan uit te voeren bodemonderzoek kunnen aantonen of er al dan niet bodemverontreiniging door het zonneveld heeft plaats gevonden. Mocht blijken dat de bodemkwaliteit door toedoen van het zonneveld is verslechterd, dan zal de eventuele bodemverontreiniging zo snel mogelijk en geheel worden gesaneerd naar ten minste de situatie ten tijde van de nulmeting.

In hoofdstuk 5.3 van de toelichting is die nul situatie reeds vastgelegd in het uitgevoerde bodemonderzoek door PJ milieu B.V. Ook is verwoord dat bij eventuele bodemverontreiniging een herstelplicht is geldt.

Conclusie:

Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

6. Eis 6: Minimaal 51% van netto opbrengst is bestemd voor lokale eigenaren c.q. voor lokale participatie

Zie hiervoor de business case, deze is hierop gebaseerd.

Conclusie:

Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

7. Eis 7: De initiatiefnemer laat voor de vergunningsverlening een haalbare businesscase zien.

Zie hiervoor de business case. De businesscase is haalbaar.

Conclusie:

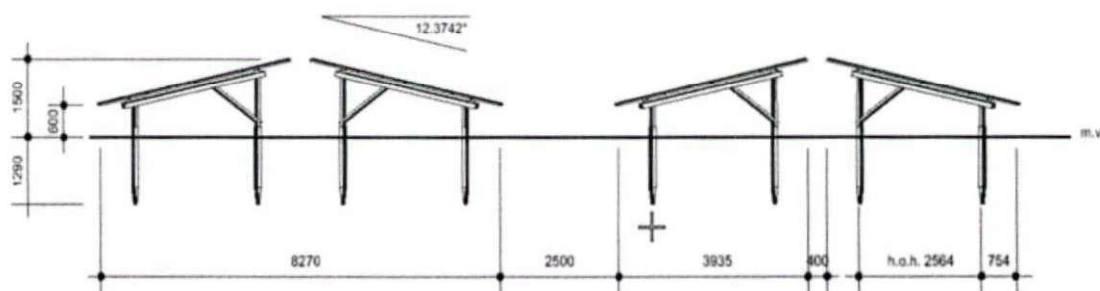
Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

8. Eis 8: De hoogte van de zonnepanelen is maximaal 1,5 meter. Afwijking onder voorwaarden bespreekbaar

De hoogte van de zonnepanelen wordt omschreven in hoofdstuk 3.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan zonneveld Emelaarseweg. In dit hoofdstuk is het hieronder weergegeven frontaanzicht weergegeven, waaruit blijkt dat het frontaanzicht 1,5 meter hoog is. Afwijkingen zijn alleen mogelijk indien er lagere delen van de bodem overbrugd dienen te worden en we voor de zonnepanelen een zo recht mogelijk horizontale lijn willen aanhouden. Groot voordeel bij ons zonneveld is dat het maaiveld tussen de 80 en 150 cm. lager ligt dan de omliggende gronden, waardoor de zonnepanelen als het ware verdiept opgesteld worden. Dit komt omdat het perceel halverwege de vorige eeuw is afgegraven waarbij de vrijkomende grond gebruikt is voor de aanleg van het klaverblad Hoevelaken.

Conclusie:

Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

Front aanzicht lage vlakke opstelling zonnepanelen

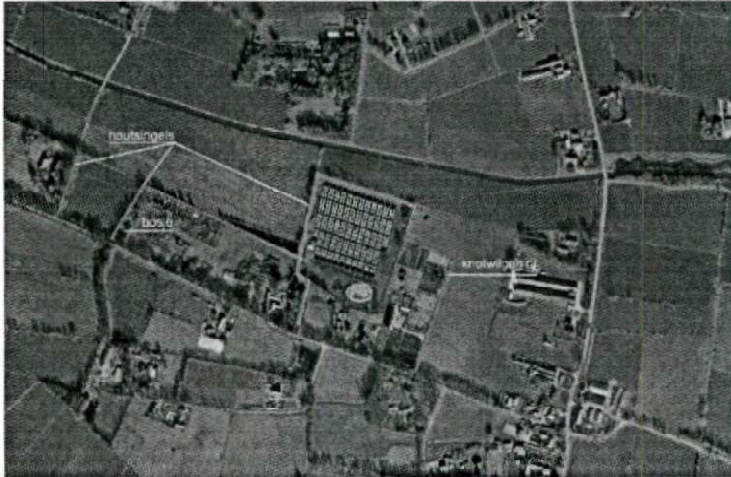
9. Eis 9: Een zonneveld cq. het dichtstbijzijnde paneel moet minimaal 50 meter van woonhuizen vandaan staan

Los van het feit dat er rondom het gehele perceel afschermend struweel aanwezig is en deze ervoor zorgdraagt dat de zonnepanelen volledig uit het zicht blijven, wordt aan deze eis ruimschoots voldaan.

In onderstaande kaart met afstanden (hoofdstuk 3.3 van de toelichting bij het bestemmingsplan) zijn van 12 omliggende locaties (woningen) de afstanden tussen het eerste zonnepaneel en de woning in beeld gebracht. Hieruit blijkt dat deze minimale afstand in alle situaties ruimschoots gehaald worden.

Conclusie:

Aan deze eis wordt hiermee voldaan.

Kaart met afstanden vanaf omliggende locaties tot de zonnepanelen

Afstanden met de daarbij corresponderende nummering:

1. 94,4 m	7. 384,5 m
2. 135,3 m	8. 338,5 m
3. 73,6 m	9. 301,5 m
4. 98,4 m	10. 364,0 m
5. 310,3 m	11. 253,8 m
6. 363,8 m	12. 445,4 m

10. Beoordelingscriterium 1: Dubbelgebruik, zonneveld combineren met waterberging, biodiversiteit, landschapselementen, landbouw, geluidsscherm, recreatief medegebruik etc.

Waterberging vindt plaats door het aanbrengen van de poel. Aan de verbetering biodiversiteit wordt door de poel, maar ook door het rondom aan te brengen struweel en het bloemrijke grasland ruimschoots voldaan. Bovendien wordt een deel van de netto opbrengst besteed om de biodiversiteit in het westelijk gelegen Ecopark te bevorderen.

Conclusie:

Aan dit criterium wordt hiermee voldaan.

11. Beoordelingscriterium 2: Afspraken over nuttige bestemming na afloop

In de laatste alinea van hoofdstuk 3.4 van de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangegeven dat na bedrijfsbeëindiging het zonneveld volledig wordt ontmanteld en dat de kavel weer ingericht wordt naar de oorspronkelijke functie als agrarisch perceel.

Conclusie:

Aan dit criterium wordt hiermee voldaan.

12. Beoordelingscriterium 3: Stimuleren lokale initiatiefnemers boven projectontwikkelaars van buiten de regio

De initiatiefnemer is HVD Invest B.V. HVD Invest staat voor Hans van Dijk Investments. Hans van Dijk is geboren en getogen in Achterveld en heeft hier tot 2005 gewoond. Hans is zoon van Joop en Mientje van Dijk en kleinzoon van Johan en Jans van Dijk. In 2020 heeft Hans vanuit zijn B.V. 5,5 hectare van de familiegrond aangekocht om het zo voor de familie te behouden. In de koopovereenkomst is bijvoorbeeld opgenomen dat hij de grond niet binnen 25 jaar mag doorverkopen en dat de familie er gebruik van mag blijven maken. De familie Van Dijk is sinds 1936, dus al 87 jaar eigenaar van de grond. Johan en Jans van Dijk hebben diverse onderscheidingen ontvangen voor hun rol in de Tweede Wereldoorlog, waaronder de Yad Vashem onderscheiding. Sinds 2019 staat op de hoek van het C.M. de Vorplein in Achterveld een verzetsmonument ter ere van Johan en Jans van Dijk. Hans en overige familieleden zijn regelmatig te vinden op het naastgelegen, door Hans in ontwikkeling gebrachte, Ecopark.

Conclusie:

Aan dit criterium wordt hiermee voldaan.

Johan van Dijk en Hans van Dijk in 2000 voor de voormalige woning aan de Emelaarseweg.

13. Beoordelingscriterium 4: Stimuleren combinatie kleine windmolen- en zonne-energie

Een combinatie van zonneveld-energie met windenergie is voor dit project geen logische optie. Enerzijds willen wij voor de omwonenden geen zichtbare techniek plaatsen en anderzijds lijkt de lage en beschutte ligging verre van optimaal voor het plaatsen van kleine windmolens.

Conclusie:

Aan dit criterium wordt om plausibele redenen niet voldaan.

14. Beoordelingscriterium 5: Aansluiten bij de "Gedragscode Zon op Land" van Holland Solar

Doordat Switch Energy de partner van HVD Invest voor dit initiatief aangesloten is bij Holland Solar valt dit initiatief automatisch onder deze gedragscode. Voor de start van de realisatie zal de nieuw te vormen entiteit voor dit initiatief zich ook aansluiten bij deze gedragscode.

Conclusie:

Aan dit criterium wordt hiermee voldaan.

15. Beoordelingscriterium 6: Kwalitatief hoogwaardig alternatief voor hekken rondom het zonneveld, zoals dichte hagen en waterpartijen

Zie Eis 2. De gehele kavel wordt omringd door een ondoordringbaar struweel als alternatief voor hekken. Tussen de bomen zullen vooral meidoorn- en bramenstruiken hiervoor zorgdragen. Er zullen alleen een tweetal hekken met een lengte van 5 meter en een hoogte van 1,8 meter geplaatst worden bij de in- en uitgang van het betreffende perceel.

Conclusie:

Aan dit criterium wordt hiermee voldaan.

16. Beoordelingscriterium 7: Faunapassages in hekwerken

In beoordelingscriterium 6 is aangegeven dat er slechts 2 hekken op het zonneveld geplaatst zullen worden. Dit betekent dat dieren de hekken kunnen passeren, alhoewel het aannemelijker lijkt dat deze dieren zich ook via het struweel toegang tot het zonneveld zullen verschaffen. Specifieke faunapassages in de hekwerken zijn derhalve niet noodzakelijk.

Conclusie:

Het aanbrengen van faunapassages is niet relevant voor onderhavig plangebied, de houtsingels rondom het gehele perceel functioneert reeds als zodanig.

Eindconclusie:

Met het voorliggende initiatief is beoogd een substantiële bijdrage te leveren aan de voorgenomen energietransitie en daarmee aan de uitstoot van schadelijke broeistofgassen. Tegelijkertijd levert het initiatief een aanvullende bijdrage aan natuurontwikkeling ter bevordering van de biodiversiteit voor flora en fauna. In de ontwerpfase van het plan is hier met de meeste zorgvuldigheid invulling aangegeven. Dit in samenspraak met specialisten en gemeentelijke disciplines.

Zoals hiervoor nader uiteengezet is, wordt aan de eisen en voorwaarden gesteld in het 'Uitnodigingskader zonne-energie en onderzoek windenergie' volledig voldaan.

Uit de bij dit initiatief behorende businessplan blijkt bovendien dat er door toepassing van een Energie Opslag Systeem (EOS) er in hoge mate sprake is van innovatie en congestiemanagement. Wij verzoeken u derhalve in te stemmen met het voorgenomen initiatief.

Bijlage 3

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat 6
2595 BD DEN HAAG

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Directie Strategie
Energiesysteem

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

F 070 378 6100 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/ezk

Datum 6 juli 2023
Betreft Zonnebrief

Ons kenmerk

DGKE-DSE / 27657405

Uw kenmerk

Geachte Voorzitter,

Bijlage(n)

Bijlage 1 – Rapport Verkenning
instructieregels
voorkeursvolgorde
zonnepanelen en dubbelgebruik

Bijlage 2a + 2b – Rapport en
bijlagen Verdere verankering
Voorkeursvolgorde Zon

In deze tweede zonnebrief informeer ik uw Kamer, mede namens de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO), over de ontwikkeling van zonne-energie. Hierbij schets ik met name de uitdagingen die liggen op het vlak van realisatie en wat ik wil doen om een duurzame groei te bereiken. De volgende moties doe ik in deze brief af: de motie van de leden Bontenbal en Van der Plas (Kamerstuk 35 594, nr. 47) en de motie van het lid Erkens (Kamerstuk 35594, nr. 37). De volgende toezeggingen aan uw Kamer doe ik af: TZ202304-079 (m.b.t. normering, IMVO), TZ202302-124 (m.b.t. zonneparkeren), TZ202304-085 (m.b.t. kwaliteitsbudget), TZ202305-026 (m.b.t. beleid zonnepanelen). De volgende toezegging doet de minister van EZK af: TZ202211-075 (m.b.t. solar mobility).

De ontwikkelingen voor zonnepanelen (zon-PV) zien er zonnig uit. Nederland is Europees koploper als het gaat om de opwek van zonnestroom per hoofd van de bevolking. De groei van zon-PV was nog nooit zo hoog als in het afgelopen jaar. Burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties hebben in 2022 gezamenlijk ruim 4,2 GW laten installeren.¹ De groei in opwek van zonnestroom is daarmee succesvoller geweest dan scenario's voorspelden. Zon-PV haalt bovendien de innovatieve en creatieve kracht van Nederland naar boven. In mei dit jaar heb ik de eerste Nederlandse zonnepanelenfabriek geopend waar lichtgewicht en volledig circulaire zonnepanelen worden geproduceerd.

In het Nationaal Plan Energiesysteem (NPE) schetst het kabinet welke rol zon-PV in een CO₂-vrij elektriciteitssysteem kan spelen (Kamerstuk 2023Z12573). De integrale infrastructuurverkenning van de netbeheerders² laat voor 2050 een mogelijke doorgroei van zon-PV zien tot 173 GW.

De snelle groei van zon-PV kent echter ook uitdagingen. Daarom scherp ik beleid aan langs de volgende lijnen om de randvoorwaarden voor een duurzame en verantwoorde groei van zon-PV op orde te brengen:

1. Ruimtelijke aspecten;
2. Verantwoorde en kwalitatieve ontwikkeling van zon-PV;

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/82610NED>

3. Netcapaciteit en systeeminpassing;
4. Rechtvaardige verdeling van de baten van opwek met zon-PV;
5. Vergroting productiecapaciteit van zon-PV in Nederland en Europa;
6. Veilig werken en veilige installatie van zon-PV.

1. Ruimtelijke aspecten

Het kabinet wil de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk benutten met behoud van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Ook willen we landbouw- en natuurgronden waar mogelijk ontzien. Daarom wordt voor de hernieuwbare opwek met zon-PV de Voorkeursvolgorde Zon gevolgd. In de afweging voor hernieuwbare opwek met zon-PV wordt daarbij door initiatiefnemers samen met bevoegd gezag in volgorde gezocht naar, hernieuwbare opwek met zon-PV op:

1. daken en gevels;
2. terreinen en objecten binnen bebouwd gebied;
3. terreinen en objecten in het landelijk gebied (m.u.v. landbouw- en natuurgronden);
4. landbouw- en natuurgronden.

Pas als trede 1, 2 en 3 onvoldoende mogelijkheden bieden komen locaties op trede 4 in beeld. Daarmee ontzien we landbouw en natuur (trede 4).

Ten aanzien van zon-PV heeft Generation Energy³ in opdracht van BZK een zeer grove inschatting gemaakt van de theoretische potentie van zon-PV op trede 1 (145 GW), en trede 2 en 3 (9,5 GW). Samen met de minister voor VRO wil ik deze potentie zoveel mogelijk realiseren en benutten. Dit najaar ga ik met Nationaal Programma Regionale Energiestrategieën (NP RES), medeoverheden, netbeheerders, de sector en maatschappelijke organisaties en burgers⁴ in gesprek over de mogelijkheden om 20 TWh te verzilveren, bovenop de 35 TWh, uit het RES-bod voor 2030⁵. Hierbij wil ik ook in gesprek over nieuwe afspraken voor hernieuwbare opwek op land voor na 2030.

Niet alle potentie kan worden benut wegens financiële of technische beperkingen. Daarom kijk ik ook naar innovatieve gamechangers zoals de ontwikkeling van zon-PV op water en innovaties op het gebied van slimme functiecombinaties. Denk daarbij aan zon-PV geïntegreerd in gevels, balkons, ramen en objecten, maar ook aan agri-PV, waarbij zon-PV boven de teelt van zacht fruit wordt geplaatst, of verticale zonnepanelen (met opwek aan beide kanten) als hekwerk rond een wei. Zon-PV kan daarbij dienen als verdienmodel voor boeren of lokale energiegemeenschappen. Hieronder beschrijf ik mede namens de minister voor VRO hoe ik de opschaling van zon-PV volgens de Voorkeursvolgorde Zon wil realiseren, namelijk door te inspireren, stimuleren, faciliteren en normeren.

³ Samenvatting te vinden op <https://www.rvo.nl/onderwerpen/zonne-energie/geschikte-daken>, publicatie rapport wordt binnenkort verwacht.

⁴ Kabinetsvisie burgerbetrokkenheid bij de energietransitie (Kamerstuk 32813, nr. 1231)

⁵ Voor het RES-bod zal ook kleinschalige zon-PV worden meegeteld, mits: 1) deze boven de aanvankelijk verwachte autonome groei van 7 TWh komt en 2) grootschalig wind en zon samen al tot 35 TWh zijn gekomen. Kleinschalige zon-PV in de volgende RES-monitor mee te nemen.

1. *Inspireren*

Ruimtelijke kwaliteit

Naast locatiekeuze is de vormgeving en inpassing van zon-PV van belang. Niet alleen voor draagvlak bij omwonenden, maar ook voor de effecten op cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische waarden. Vormgeving en ruimtelijk ontwerp kunnen hiertoe al in een vroeg stadium innovatieve ideeën en/of creatieve oplossingen bieden. Om ruimtelijke kwaliteit onder de aandacht te brengen heeft de minister voor VRO het programma Mooi Nederland opgericht. Gemeenten, provincies en waterschappen krijgen in dat kader bijvoorbeeld handvatten mee voor de vormgeving en inpassing van zon-PV.

Zon op water

In navolging van de routekaart zon op water (Kamerstuk 32813, nr. 665) is in 2022 ongeveer 230 MW_p aan zon op water gerealiseerd, zoals bijvoorbeeld op zandwinplassen en (drink)waterbassins. Gebrek aan kennis van ecologische effecten van de uitrol van zonneparken op binnenwateren remt verdere uitrol. Daarom worden momenteel diverse onderzoeksprogramma's opgezet om effecten van drijvende zonnepanelen op de waterkwaliteit en biodiversiteit te onderzoeken, en daarbij te bepalen welke randvoorwaarden voor ontwerp een minimale of positieve impact hebben op het watersysteem en de omgeving. Voor zon op zee heeft het kabinet in het aanvullend klimaatpakket de ambitie aangekondigd om rond 2030 3 GW_p gerealiseerd te hebben binnen windparken op zee. Daartoe heeft het kabinet €44,5 mln. vrijgemaakt uit het Klimaatfonds programma 2024 tot en met 2030. Ik wil opties verkennen om zon-PV in de tenders voor wind op zee mee te nemen. Ook wordt een ecologisch onderzoekprogramma gestart naar de impact van zon op zee.

Zon op monumenten

Ook monumenten en beschermde dorps- en stadsgezichten kunnen bijdragen aan het vergroten van opwek met zon-PV. Hoewel niet breed bekend, is plaatsing van zon-PV op monumenten vaak mogelijk, onder de voorwaarde dat rekening wordt gehouden met cultuurhistorische waarden. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) heeft voor zon-PV op monumenten een handreiking gepubliceerd die al door verschillende gemeentes opgenomen is in gemeentelijk beleid⁶. Ik roep gemeenten die dat nog niet hebben gedaan op om dit voorbeeld te volgen.

Met het Actieplan zon-PV op monumenten werk ik met de Staatssecretaris van Cultuur en Media (CM) aan de verduurzaming van monumenten, ook via zon-PV. Hierbij wordt ingezet op actieve communicatie over verduurzamingsopties en het monitoren van zon-PV. De staatssecretaris voor CM onderzoekt met de minister voor VRO en mijzelf aanpassing van wet- en regelgeving om zon-PV op monumenten te versnellen. Ook zal ik na de zomer de Erfgoed Deal medeondertekenen, een samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en maatschappelijke organisaties. Hiermee worden projecten ondersteund, gericht op ruimtelijke kwaliteit en verduurzaming van het erfgoed.

⁶ <https://www.cultureelerfgoed.nl/publicaties/publicaties/2023/01/01/zonnepanelen-in-beschermde-stads--en->

2. Stimuleren

In onderzoek: natuurinclusiviteit, Vereniging van Eigenaren (VvE's), extra stimulering zon op dak

Er is €222,5 mln. in het Klimaatfonds gereserveerd om meer zon-PV op daken en objecten te realiseren. Dit wordt verder uitgewerkt in het meerjarenprogramma 2025. Uw Kamer wordt hierover eind dit jaar geïnformeerd. Verder bekijkt PBL of en hoe zon-PV in combinatie met dakversterking of lichtgewicht zon-PV in de SDE++ 2024 kan landen. In de openstellingsbrief zal ik hierop ingaan.

Met de minister voor Natuur en Stikstof (N&S) verken ik actievere samenwerking in het kader van de Agenda Natuurinclusief. Ook werk ik met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Interprovinciaal Overleg (IPO) aan eisen rond natuurinclusiviteit in de lokale vergunningen voor zonprojecten. Het NP RES onderzoekt hoe ruimtelijke en financiële instrumenten kunnen worden ingericht voor een bredere borging van ruimtelijke kwaliteit en natuurinclusiviteit en of additionele middelen of instrumenten nodig zijn.

Verder wordt onderzocht of de subsidieregeling voor verduurzaming voor verenigingen van eigenaars (SVVE)⁷ kan worden doorontwikkeld door projectondersteuning voor zonprojecten hierin onder te brengen. Ook wordt onderzocht welke knelpunten er in de VvE-besluitvormingsregels zijn bij het nemen van verduurzamingsmaatregelen. Een uitwerking van de versnellingsagenda verduurzaming, zoals eerder aangekondigd (Kamerstuk 30196, nr. 806) voor VvE's zal voor de zomer aan uw Kamer worden gezonden door de minister voor VRO.

Inzet Rijksvastgoed

De inzet van eigen vastgoed voor hernieuwbare opwek past in de bredere duurzaamheidsopgave voor het Rijksvastgoed. De inzet van Rijksvastgoed gebeurt in samenwerking met andere overheden en de andere Rijksorganisaties die vastgoed en grond beheren⁸. Verder zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt om in 2030 80% van de geschikte overheidsdaken te benutten voor een tweede functie, zoals hernieuwbare opwek. Voor het Rijksvastgoed geldt daarbij het 'ja, tenzij' principe. Naar verwachting kan eind dit jaar worden vastgesteld hoeveel panden geschikt zijn en hoeveel Rijksdaken eind 2025 worden belegd met zon-PV. Het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) is bezig met een monitor hoe overheidsdaken met zon-PV bijdragen aan de verduurzamingsopgave. In het najaar informeert de minister voor VRO uw kamer over het inzetten van overheidsdaken voor een tweede functie.

Met het programma Opwek Energie op Rijksvastgoed (OER) wil het kabinet een substantiële bijdrage leveren aan de RES-doelstelling door de inzet van Rijksgronden en -wateren. OER neemt op verzoek van de RES-regio's locaties op. Door deze locaties voor te bereiden en te tenderen voor opwek met zon-PV van Rijksgronden draagt dit programma bij aan multifunctioneel ruimtegebruik (bijvoorbeeld in snelwegbermen, langs spoorlijnen, op baggerdepots, sluisen en

⁷ De SVVE is per 1 januari 2023 in werking getreden.

⁸ Rijksvastgoedbedrijf (Kamerstuk 34357, nr. 4).

Defensierterreinen). Daarbij geldt als voorwaarde dat opwek kan worden gecombineerd met de primaire functie vanuit de gebruikende Rijksvastgoedhoudende organisatie. In samenspraak met de RES-regio's, provincies en gemeenten zijn 24 OER-projecten in gang gezet en zijn er 12 projecten geprogrammeerd. Recent heeft EZK vanuit 18 verschillende RES-regio's aanvragen gekregen voor meerdere Rijkslocaties. Hoewel de aanvragen nog inhoudelijk beoordeeld moeten worden, is de verwachting dat hier onvoldoende uitvoeringscapaciteit beschikbaar is. Dit kan aanleiding zijn om OER komend najaar verder uit te breiden. Ook onderzoek ik met uitvoeringsorganisaties en medeoverheden opties om onderwerpen als circulariteit, ecologie en Internationaal Maatschappelijk verantwoord Ondernemen (IMVO) structureler mee te nemen in overheidsprojecten.

3. *Faciliteren*

Versnellen van vergunningsprocedures

De Europese Commissie (EC) heeft diverse initiatieven genomen om doorlooptijden van vergunningsprocedures te versnellen. Eind 2022 is de 'EU Verordening tot vaststelling van een kader om de inzet van hernieuwbare energie te versnellen'⁹ van kracht geworden. Deze noodverordening bevat termijnen voor vergunningsprocedures voor zon-PV en geldt voor 18 maanden. Voor medeoverheden is er een handreiking¹⁰ hierover opgesteld. Daarnaast ligt er een Commissievoorstel voor herziening van de richtlijn hernieuwbare energie (RED III). Dit bevat maatregelen om vergunningprocedures voor hernieuwbare energieprojecten te versoepelen en te versnellen, en maximumtermijnen voor vergunningsprocedures voor zon-PV. Eén van de maatregelen is dat lidstaten gebieden aanwijzen voor versnelling van hernieuwbare energieprojecten, waarbij vrijstelling geldt van de verplichting tot een milieueffectrapportage op projectniveau (o.g.v. de MER-richtlijn). Daarnaast introduceert RED III afwijkingen van gebieds- en soortenbescherming o.g.v. de Vogel- en Habitatrichtlijn. De onderhandelingen over RED III zijn afgerond.

Ondersteunen realisatie zon-PV door NP RES

NP RES biedt ondersteuning aan de RES-regio's om de uitrol van zon-PV op gebouwen en objecten te versnellen. In januari is de Helpdesk Zonopwek¹¹ online gegaan. Deze biedt instrumenten die regio's en overheden ondersteunen bij de verdere beleidsvorming. In februari is een handreiking¹² gepubliceerd die de regio's en de gemeenten helpt een Uitvoeringsstrategie Zon op daken en objecten op te stellen. Ook heeft NP RES sprintsessies georganiseerd om regio's en gemeenten op gang te helpen hiermee.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022R2577&from=NL>

¹⁰

<https://www.regionaleenergiestrategie.nl/actueel/europa/downloads+bij+pagina+europa/HandlerDownloadFiles.ashx?idnv=2461001>

¹¹ <https://www.helpdeskzonopwek.nl/default.aspx>

<https://www.helpdeskzonopwek.nl/default.aspx>

4. Normeren

Inmiddels zijn er stappen gezet in de verdere uitwerking van normering en zijn er relevante ontwikkelingen ten aanzien van nieuwe EU-regelgeving. Dat licht ik hieronder toe.

Zon op daken en gevels – nieuwbouw (trede 1)

Voor nieuwbouw zet het kabinet in op het zoveel mogelijk benutten van de zonpotentie van daken waar dat technisch, functioneel en economisch haalbaar is. De minister voor VRO werkt daartoe een nieuwe standaard uit mede ter voorbereiding van de implementatie van de herziene richtlijn voor de energieprestatie van gebouwen (EPBD). Deze richtlijn bevat namelijk waarschijnlijk nieuwe bepalingen ten aanzien van zonne-energie en nieuwe gebouwen.¹³ Ter voorbereiding verkent de minister voor VRO hoe een dergelijke standaard juridisch kan worden verankerd. Er is ook aandacht voor de samenhang met de bijna energie-neutrale gebouw (BENG)-eisen en de milieuprestatie van gebouwen (MPG)-eisen. De minister voor VRO is namelijk voornemens om deze eisen aan te scherpen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met minimumeisen die nu en in de toekomst worden gesteld ten aanzien van zon op dak. Meer installaties op of in gebouwen betekent immers een hogere milieubelasting. Uw Kamer wordt hierover geïnformeerd in het kader van de implementatie van de herziening van de EPBD.

Zon op daken en gevels - bestaande bouw (trede 1)

Voor bestaande bouw is een aantal voorstellen aangekondigd in de vorige zonnebrief. Allereerst wordt per 1 juli 2023 de Erkende Maatregelenlijst van de energiebesparingsplicht uitgebreid met het plaatsen van zon-PV op daken van bedrijfs- en utiliteitsgebouwen. Op deze lijst staan de verplichte maatregelen die zich binnen vijf jaar terugverdienen en gelden voor bedrijven en instellingen die jaarlijks vanaf 50.000 kWh en 25.000 m³ aardgasequivalenten gebruiken. Deze maatregel verdient zich met de gehanteerde energieprijzen alleen binnen vijf jaar terug als er een zeer grote installatie van ten minste 300 kW_p geïnstalleerd kan worden (op 2000 m² geschikt dak).

Ten tweede geeft de minister voor VRO gemeenten de mogelijkheid om eigenaren van bestaande utiliteitsgebouwen met een gebruiksoppervlakte > 250 m² te verplichten om de (volledige) dakpotentie te benutten voor de opwek van zonne-energie via een maatwerkvoorschriftbevoegdheid die wordt geïntroduceerd in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Dit is gespiegeld met hetgeen geregeld is in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) voor bedrijven en procesgebonden energie. In eerste instantie kan een gemeente verplichten tot het opwekken van hernieuwbare energie via zon op dak tot ten hoogste het energiegebruik van het gebouw of het nieuwbouwniveau.¹⁴ De streefdatum voor inwerkingtreding van deze bevoegdheid is medio 2024. Vervolgens wordt er bij de uitwerking van de

¹³ Inzet voor de onderhandelingen is conform het BNC-fiche EU zonne-energiestrategie: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/05/18/def-bnc-fiche-2-mededeling-eu-zonne-energiestrategie>

¹⁴ Voor utiliteitsgebouwen met een industriefunctie is er nog geen nieuwbouwniveau vastgesteld, dus kunnen gemeenten de verplichting in deze gevallen baseren op het energiegebruik van het gebouw. Er volgt een leidraad met het voorschrift in de praktijk te vereenvoudigen.

herziene EPBD geregeld dat eigenaren van deze gebouwen (kunnen) worden verplicht om de volledige dakpotentie te benutten. De implementatie van de herziening van de EPBD richtlijn start naar verwachting begin 2024.

Ten derde gaat het om het aanscherpen van de verplichting voor een minimumwaarde hernieuwbare energie bij ingrijpende renovaties van gebouwen. Dit zal verder worden vormgegeven wanneer de definitieve EPBD is vastgesteld, omdat dit nauw verband houdt met eventuele bepalingen voor zonne-energie en gebouwen in de EPBD.

Ten slotte volgen twee verplichtingen uit de nieuwe RED III. De eerste is een verplichting voor een minimumniveau van hernieuwbare energie bij vervanging van verwarmingssystemen in bestaande gebouwen wanneer dit technisch, functioneel en economisch haalbaar is. De tweede verplichting gaat over de voorbeeldrol voor publieke gebouwen door bijvoorbeeld daken van publieke en semipublieke gebouwen beschikbaar te stellen aan derden voor een zonne-energiesysteem. Het kabinet werkt de nieuwe bepalingen in de RED tijdig uit. Uw Kamer wordt via de reguliere kanalen geïnformeerd over de vertaling in nationale wet- en regelgeving.

Zon op terreinen en objecten binnen bebouwd gebied (trede 2), in het landelijk gebied (trede 3) of landbouw- en natuurgronden (trede 4)

Het kabinet zet met de Voorkeursvolgorde Zon in op zoveel mogelijk zon-PV op daken en gevels en op multifunctioneel gebruik op overige gronden, anders dan landbouw- en natuurgronden. **Alleen als het benutten van de potentie op daken en gevels en deze terreinen redelijkerwijs niet mogelijk is, of de RES-opgave voor hernieuwbare opwek onder druk komt te staan, kan gekeken worden naar multifunctioneel zon-PV op landbouw- en natuurgronden (trede 4).**

Het kabinet wil de doorwerking van de Voorkeursvolgorde Zon naar provincies en gemeenten versterken en meer richting geven aan de volgordelijkheid ervan. BZK heeft een verkenning laten uitvoeren naar de mogelijkheid van het inzetten van instructieregels voor de voorkeursvolgorde zon¹⁵. Daarnaast heeft Bosch en Van Rijn¹⁶ in opdracht van EZK en BZK de effectuering van de Voorkeursvolgorde Zon in de praktijk in kaart gebracht. Daaruit blijkt dat alle provincies, en ook veel gemeenten, een vorm van een zonneladder hebben opgenomen in hun beleid, zij het niet op dezelfde wijze. Hierbij zijn niet exact de treden uit de Voorkeursvolgorde Zon gevolgd. Ook worden er veel verschillende definities gebruikt rondom het begrip multifunctioneel ruimtegebruik bij zon-PV en wat daarmee toegestaan wordt.

Uitgangspunt van het Kabinet en medeoverheden is de voorkeursvolgorde Zon en het stimuleren van zon-PV op trede 1, 2 en 3. Multifunctioneel zon-PV op trede 2 en 3 draagt bij aan de doelen voor hernieuwbare opwek en kan, mits landschappelijk vormgegeven en ingepast, maatschappelijke meerwaarde creëren

¹⁵ Verkenning instructieregels voorkeursvolgorde zonnepanelen en dubbelgebruik, Troelstra Consulting, 30 april 2023. Zie bijlage 1 bij deze brief.

¹⁶ Rijksoverheid, 23 mei 2023. Zie bijlage 2a+2b bij deze brief.

via lokaal eigendom of een bijdrage aan de gebiedsontwikkeling en een impuls aan landschap, ecologie of natuur.

Kabinet en medeoverheden zijn alle voor het beperken van zon op landbouw- en natuurgronden en werken samen toe naar regels met de strekking "nee, tenzij" om landbouw- en natuurgronden zo veel mogelijk te vrijwaren van zon-PV. Er zal een beperkt aantal uitzonderingen voor zon-PV op landbouw- en natuurgronden, "nee, tenzij", worden geformuleerd, waarbij de voorwaarden tijdelijkheid en multifunctioneel gebruik in ieder geval zullen gelden. Deze voorwaarden worden in de komende maanden verder uitgewerkt. Bovenal geldt dat de treden 1, 2 en 3 zo veel als redelijkerwijs mogelijk is moeten zijn doorlopen, om aan de uitzonderingen voor trede 4 toe te komen.

Inzet is om de Voorkeursvolgorde Zon, de verplichting tot zon-PV boven nieuwe parkeerplaatsen en de "nee, tenzij" juridisch te verankeren voor 1 juli 2024. Wij werken toe naar juridische verankering in provinciale regels met of zonder een Rijksinstructieregel in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In september zal daarover worden besloten. Tevens zal de impact van de "nee, tenzij" op de RES-doelstellingen voor duurzame opwek middels zon-PV in kaart worden gebracht.

De minister voor VRO en ik verkennen hoe invulling gegeven kan worden aan de motie van de leden Boulakjar en Boucke (Kamerstuk 32813, nr. 1181) om zon-PV boven bestaande parkeerplaatsen te stimuleren of verplichten, met in achtneming van schaduwwerking en transportcapaciteit op het elektriciteitsnet.

2. Verantwoorde en kwalitatieve ontwikkeling van zon-PV

Circulariteit

Het is van groot belang om de transitie naar een circulaire economie ook in de uitrol van zon-PV door te maken. Het terughalen van productie van zon-PV naar ons land is daarbij belangrijk, omdat hier innovatieve kennis is. Circularity-by-design van zon-PV moet daarbij een vast onderdeel worden. Wanneer de levenscyclus van zon-PV-systemen meer circulair wordt, kan dit de grondstoffenvoetafdruk verlagen. Daarom zet ik via innovatieregelingen in op circulariteit.

Vanaf 1 juli wordt de verplichte afvalbeheerbijdrage voor zonnepanelen verhoogd naar 4 cent/kg. Dit leidt ertoe dat stichting OPEN een meer realistisch fonds op kan bouwen om voor te bereiden op grootschalige recycling van zon-PV wanneer deze in grotere hoeveelheden verwijderd worden. De zichtbaarheid van de bijdrage voorkomt freeridgedrag. Meer circulaire zonnepanelen zijn tevens nodig voor een lagere milieubelasting van de gebouwde omgeving. Milieueffecten die samenhangen met de levenscyclus van bouwmaterialen, waaronder zon-PV, tellen namelijk steeds zwaarder door als gevolg van het aanscherpen en verbreden van de milieuprestatie-eis in de bouwregelgeving voor nieuwe gebouwen¹⁷. Ik wil voorkomen dat dit in de weg staat van de verdere uitrol van zon-PV op daken en

¹⁷ Stimuleren circulair bouwen (Kamerstuk 32852, nr. 223).

gevels en van de woningbouwopgave. Daarom bekijk ik met mijn collega-ministers voor VRO en van IenW hoe de milieuprestatie van zon-PV zich verhoudt tot deze beleidsdoelen en hoe zon-PV met een lagere milieu-impact de nationale standaard kan worden.

IMVO

Op 6 maart jl. heb ik met 34 organisaties uit de hernieuwbare energiesector het IMVO-convenant ondertekend voor een maatschappelijk verantwoorde energietransitie. Organisaties die zich hieraan committeren zullen risico's voor mens en milieu in de gehele keten identificeren en stappen nemen om deze te mitigeren. Ik roep de hele zonnesector op om deel te nemen. Jaarlijks zal ik uw Kamer informeren over de voortgang. Voor Rijksprojecten met zon-PV ben ik voornemens de eisen standaard op te nemen. Op 15 juni 2021 is uw Kamer geïnformeerd over een pilot waarin wordt gekeken hoe bedrijven IMVO kunnen toepassen via bijvoorbeeld de SDE++ (Kamerstuk 25 485, nr. 371). Adviseurs van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) die de regeling uitvoeren geven in hun contact met aanvragers en beschikkinghouders advies over IMVO. Zoals eerder toegezegd aan uw Kamer bekijk ik tevens hoe IMVO een betere plek kan krijgen in de SDE++ vanaf de openstellingsronde in 2024. In de openstellingsbrief ga ik hierop in.

Financiering

De kosten van zon-PV zijn fors gedaald. Dat vergt een nieuwe afweging van de mate waarin zon-PV opwek gesubsidieerd wordt door de overheid. In de RES-brief (Kamerstuk 32813, nr. 1166) heb ik aangegeven dat de SDE++ niet meer passend is om zon en wind op land te blijven ondersteunen, onder andere vanwege de grote kans op overwinsten (Kamerstuk 31 239, nr. 377). Ik onderzoek opties voor de stimulering van zon en wind op land met een lichtere mate van ondersteuning, maar wel met voldoende investeringszekerheid om de uitrol niet te laten stagneren. Ook onderzoek ik hoe ik daarbij rekening kan houden met randvoorwaarden als draagvlak, circulariteit, natuurinclusiviteit en het voorkomen van netcongestie. Ik verwacht begin september de resultaten. Alternatieve stimulering verwacht ik op zijn vroegst in 2025 te kunnen introduceren. Tot die tijd worden zonne- en windenergie gestimuleerd via de SDE++. In de openstellingsbrief van de SDE++ 2024 zal ik aangeven onder welke voorwaarden dit zal zijn.

3. Netcapaciteit en systeeminpassing

Zon-PV veroorzaakt door de opwekpieken relatief meer netcongestie dan bijvoorbeeld wind. Bovendien zal zon-PV bij verdere groei steeds vaker meer elektriciteit opwekken dan er op dat moment vraag naar is, zodat voor benutting van de opgewekte elektriciteit parallelle ontwikkeling van opslag, conversie of (flexibele) vraag nodig is. Het blijft prioriteit van het kabinet om in samenwerking met de netbeheerders en betrokken partijen het elektriciteitsnet zo snel mogelijk uit te breiden, zodat het net de groei van de elektriciteitsvraag, en de CO₂-vrije invulling daarvan middels onder andere hernieuwbare opwek uit zon en wind zoveel mogelijk kan faciliteren. Efficiënte benutting van het elektriciteitsnet en andere energie-infrastructuur (zoals opslag- en conversiefaciliteiten en

curtailment) is daarbij van belang. Om efficiënte benutting van infrastructuur ook in het toekomstige energiesysteem te borgen beziet het kabinet in het NPE de ontwikkeling van zon-PV in samenhang met de energievraag en de overige opwekkingsmix, zodat bronnen als zon-PV en windenergie elkaar aanvullen en de vraag en aanbod in de tijd op elkaar aansluiten. Daarnaast zet het kabinet samen met de netbeheerders in op het toepassen van slimme oplossingen zoals het lokaal 'energiedelen' en het slim bij elkaar brengen van vraag en aanbod en het afkoppelen van zon-PV op piekmomenten. Vergroting van netcapaciteit blijft een grote uitdaging gezien het tekort aan materiaal en technisch geschoold personeel, ruimtelijke inpassing en de benodigde vergunningen. Tot slot kan kostendaling de toepassing van zon-PV ook bij lagere transporteerbaarheid van 'overschotten' interessant maken. In de praktijk zou terugleveren op het elektriciteitsnet dan niet per se nodig zijn op alle momenten.

Landelijk Actieplan Netcongestie

Via het Landelijk Actieplan Netcongestie (LAN) (Kamerstuk 29023, nr. 385) werk ik met betrokken partijen aan drie hoofddoelen om de netcongestie te verminderen: 1) sneller bouwen en het sneller realiseren van netuitbreidingen, 2) sterker sturen op betere benutting van het net; en 3) het vergroten van flexibele capaciteit door industrie en bedrijfsleven. Daarnaast wordt een vierde spoor ingericht om het laagspanningsnet sneller uit te breiden en slimmer te gebruiken. Ook kleinverbruikers, zoals huishoudens, moeten worden geprikkeld om het net te gebruiken wanneer daarvoor ruimte is, bijvoorbeeld door op zonnige dagen zoveel mogelijk opgewekte zonne-energie binnenshuis te gebruiken. Het streven is om eind dit jaar spoor 4 gereed te hebben. Onlangs heb ik uw Kamer geïnformeerd over de eerste analyse en oplossingsrichtingen voor laagspanningscongestie en op de andere acties uit het LAN (Kamerstuk 29023, nr. 443).

Opslag bij zon-PV

In de Routekaart Energieopslag (Kamerstuk 29023, nr. 430) heb ik uw Kamer geïnformeerd over thuis- en buurtbatterijen. Thuisbatterijen worden niet gezien als rendabele investering voor huishoudens en vermindering van netcongestie is hoogst onzeker. Grootschalige batterijen kunnen zorgen dat meer zonneparken zonder netverzwaring kunnen worden aangesloten. Het gaat hier in potentie om enorme benodigde batterijvermogens en hoeveelheden zon-PV (volgens CE Delft 5,5 GW batterijopslag voor 7,5 GW_p zonneparken¹⁸). Stimulering hiervan is wenselijk omdat het enorme kansen biedt voor de energietransitie. Het is cruciaal dat de grootschalige batterijen bij zonneparken ook daadwerkelijk ingezet worden voor uitgestelde levering en CO₂-reductie. Deze stimulering van batterijopslag bij zon-PV bleek eerder niet goed binnen de bestaande SDE++ te passen, onder meer vanwege de hoge subsidie-intensiteit per ton vermeden CO₂. Het kabinet zet in op elektriciteitsopslag door het investeren in batterij-innovaties en het verplichten van batterijen bij grootschalige zonneparken. Hiertoe is een reservering van €416,6 mln. opgenomen in het meerjarenprogramma 2025. Voorwaarde is dat de uitvoering aansluit bij het streefdoel van een klimaatneutrale elektriciteitssector in 2035. Uiterlijk eind 2023 informeer ik uw Kamer hierover.

Eigen verbruik huishoudens verhogen

Om netcongestie te verminderen helpt het als huishoudens het eigen verbruik op piekmomenten verhogen. De afbouw van de salderingsregeling stimuleert huishoudens zoveel mogelijk elektriciteit te verbruiken op momenten waarop zon-PV veel elektriciteit oplevert. Dit is financieel interessant omdat het de elektriciteitsprijs per kWh inclusief belastingen uitspaart, terwijl een kWh die aan het net wordt geleverd door de afbouw van de salderingsregeling geleidelijk steeds minder oplevert. Het verhogen van het eigen verbruik kan bijvoorbeeld door de (af)wasmachine te laten draaien of de elektrische auto op te laden als het zonnig is. Dit staat ook op Rijksoverheid.nl.¹⁹ Daarnaast heb ik Milieu Centraal als onafhankelijke organisatie subsidie gegeven om op hun website uitgebreid informatie en tips voor het eigen verbruik van opgewekte elektriciteit te delen²⁰. Hiermee doe ik de motie van de leden Bontenbal en Van der Plas af (Kamerstuk 35 594, nr. 47).

4. Rechtvaardige verdeling van baten bij zon-PV

Afbouw salderingsregeling en tegemoetkoming huurders

De salderingsregeling is een succesvolle regeling geweest om investeringen in zon-PV aantrekkelijk te maken. De kosten voor zon-PV zijn sinds 2004 hard gedaald en de terugverdientijd van de investering is veel korter geworden. Om de energietransitie op kosteneffectieve wijze vorm te geven, volgt een afbouw van stimulering zodra technieken rendabel worden. Op 7 februari jl. heeft uw Kamer ingestemd met het wetsvoorstel voor afbouw van de regeling. Tijdens de behandeling hebben verschillende leden vragen gesteld over de consequenties van de afbouw voor de huursector. Ik constateer dat één op de drie huiseigenaren zon-PV heeft, terwijl dit in de huursector slechts één op de zes is. Er komt tijdelijk een subsidie voor corporaties en particuliere verhuurders in het gereguleerde segment indien de salderingsregeling wordt afgebouwd. Hiervoor heb ik samen met de minister voor VRO €100 mln. vrijgemaakt, waarvan een gedeelte uit het Klimaatfonds. Hiermee worden de netto investeringskosten voor zon-PV lager en kunnen verhuurders met een lagere vergoeding van de huurder toe. Daardoor wordt de instemming door huurders makkelijker. De opgewekte stroom moet naar de huurder gaan.

Ik heb de investeringsmogelijkheden voor zonnepanelen in de huursector laten onderzoeken. Ik gebruik de uitkomsten om met de minister voor VRO en Aedes te kijken naar effectieve inzet van het geld. Inzet is dat woningcorporaties kunnen investeren en huurders mee doen en mee profiteren met de energietransitie.

¹⁹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/energie-thuis/plan-kabinet-afbouw-salderingsregeling-zonnepanelen>

[zonnepanelen/meer-zonnestroom-zelf-verbruiken/](#)

Ondersteuning Midden- en kleinbedrijf (MKB) bij aanschaf zon-PV

Ik heb gedragsonderzoek laten doen naar de motivaties en belemmeringen van MKB-ondernemers (met eigen dak) om zon-PV te realiseren²¹. Belangrijke prikkels om dit te doen zijn: rendabiliteit, een geplande renovatie of nieuw bedrijfspand, verwachtingen van klanten, een duurzaam imago, zelfvoorzienend- en toekomstbestendigheid. Toch gaat niet elke MKB-ondernemer over tot actie vanwege de moeite en tijd die het kost om de juiste informatie te vinden en onzekerheid over de betrouwbaarheid van uitvoerende en adviserende partijen. Ook ervaren ondernemers gebrek aan maatwerk in de informatie- en energiebesparingsplicht en hebben zij het gevoel dat de overheid met name negatieve feedback geeft. Tot slot ervaren ze onduidelijkheid over het lange termijnbeleid als belemmering voor het realiseren van zon-PV. Ik waardeer de inzet die MKB-ondernemers plegen op het verduurzamen van hun bedrijfspanden. Ik erken dat beleidswijzigingen soms lastig zijn en dat dit investeringen hiermee on hold kunnen worden gezet door onzekerheid.

Om MKB-ondernemers te ondersteunen in hun goede voornemens ben ik in gesprek met MKB-NL en Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) over opties om hen beter te voorzien van informatie over zon-PV-systemen, installateurs en financiering. Onderdeel van dit gesprek is dat ik de bekendheid van bestaande certificeringen van installateurs wil vergroten om daarmee de onzekerheid over uitvoerende partijen als drempel voor zon-PV installatie te verkleinen. Voor maatwerk rondom de energiebesparingsplicht ben ik bezig met het herzien van de handreiking voor omgevingsdiensten. Ook wordt er extra geïnvesteerd in opleidingen, waaronder een communicatietraining. Tot slot organiseer ik in samenwerking met MKB-NL en RVO bijeenkomsten voor branches om onderling informatie en kennis te delen als het gaat om de aanschaf van zonnepanelen.

5. Vergroting productiecapaciteit van zon-PV in Nederland en Europa

Zowel op nationaal als op EU-niveau wordt gewerkt aan de stimulering van lokale productie van zon-PV. Dit gebeurt zowel door stimulering van de aanbodzijde, als ook de vraagzijde. Hier zijn verschillende redenen voor, waaronder een gemiddelde lagere CO₂-voetafdruk van zonnepanelen, -cellen en -wafers bij Europese productie ten opzichte van productie in Azië en veel innovatieve kennis in Europa, bijvoorbeeld met betrekking tot circulair ontwerp van zon-PV. Ook de grote afhankelijkheid van productie buiten Europa (>94%), voornamelijk van China (~90%) speelt een rol. Voor toelichting daarover verwijs ik u naar de beantwoording van de Kamervragen van de leden Erkens en Van Strien (Kamerstuk 2023Z06487) en de Kamerbrief over de Kabinetsaanpak Strategische Afhankelijkheden (Kamerstuk 30821, nr. 181). Lid Erkens heeft op 26 januari jl. een motie (Kamerstuk 35594, nr. 37) ingediend om te onderzoeken hoe beleid kan stimuleren dat meer zonnepanelen worden geproduceerd in Nederland en Europa. Hieronder schets ik hoe het kabinet invulling geeft aan de motie, namelijk via trajecten die ingaan op de aanbod- en vraagzijde van zon-PV.

²¹ <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2023-04/Rapportage-gedraganalyse-MKB-ondernemers->

Stimulering aanbod

Het Groeifondsvoorstel SolarNL creëert het innovatie-ecosysteem voor lokale ontwikkeling van nieuwe zon-PV-technologieën en de industrialisatie ervan. Op 30 juni jl. is bekend gemaakt dat dit voorstel €135 mln. toegekend heeft gekregen en €227 mln. voorwaardelijk. Het heeft als doel drie innovatieve zon-PV technologieën te ontwikkelen en te industrialiseren, die elk concurrerend zijn op hun respectieve markten: (1) hoog-rendements silicium heterojunctie 'HJT' cellen, (2) flexibele perovskiet folies, en (3) op maat gemaakte zon-PV producten voor integratie in gebouwen en automotieve toepassingen. In elk van de technologieën en producten wordt een 'design-for-circularity'-principe toegepast. Het voorstel is ingediend door een breed consortium met coördinatie en ondersteuning vanuit EZK.

Via de innovatieregelingen onder de Topsector Energie wordt onderzoek naar en het ontwikkelen van nieuwe zon-PV-technologieën ondersteund. Zo worden via de MOOI-regeling (Missiegedreven Onderzoek, Ontwikkeling en Innovatie) innovatieprojecten ondersteund die integrale oplossingen ontwikkelen voor de klimaat- en energietransitie. Het ondersteunen van productiecapaciteit is lastig, vanwege de staatsteunregels die gelden onder de Algemene Groepsvrijstellingsverordening. Hierbinnen kan enkel investeringssteun versterkt worden als dit leidt tot een direct milieuvoordeel (CO₂-reductie). Het vervaardigen van zon-PV valt hier niet onder, omdat deze pas reductie behalen als ze in gebruik zijn. Binnen deze kaders is het wel mogelijk als de productiefaciliteit zelf tot een CO₂-reductie leidt ten opzichte van het gangbare alternatief. Op deze manier kan via de DEI+-regeling de aanbodzijde van innovatieve Nederlandse zon-PV ondersteund worden.²²

Op 16 maart jl. heeft de EC de Net Zero Industry Act (hierna NZIA) gepresenteerd. In de NZIA zijn strategische netto-nul technologieën gedefinieerd, waaronder zon-PV en thermische zonne-energie, die door middel van versnelde vergunningverlening een impuls moeten krijgen om Europese productiecapaciteit te stimuleren. Op 26 april jl. is het BNC-fiche over de NZIA met de Kamer gedeeld (Kamerstuk 22112, nr. 3673). Het kabinet verwelkomt de NZIA, aangezien er in Nederland bedrijven actief zijn om innovatieve apparatuur voor zonnepanelen te produceren. De NZIA kan deze groeiplannen mogelijk versnellen. Wel ziet het kabinet verbeterpunten rond de samenhang van EU wet- en regelgeving. In de komende periode wordt in Brussel over de NZIA onderhandeld.

Stimulering vraag

Allereerst worden circulaire zonnepanelen via de nationale regeling groenprojecten gestimuleerd. Daarnaast zouden lichtgewichtpanelen de Nederlandse lichtgewicht zonnepanelenindustrie kunnen ondersteunen, als deze in de SDE++ zouden komen (nog in onderzoek). Op EU-niveau vinden onderhandelingen plaats over een Ecodesign maatregel en een Energielabel. Beiden kunnen een voordeel voor Nederlandse en Europese panelen opleveren. Nederland zet zich actief in bij deze onderhandelingen om de beiden instrumenten zo vooruitstrevend mogelijk te maken. Ook het Carbon Border Adjustment Mechanism kan bijdragen aan de

vraag naar Europese panelen, door ervoor te zorgen dat producenten uit derde landen een gelijke prijs betalen voor de CO₂-uitstoot van bijvoorbeeld metalen, zoals staal en aluminium voor het frame van zonnepanelen. Als producenten in Europa duurzamer produceren dan in derde landen levert dit een voordeel op.

Risicovolle Strategische Afhankelijkheden

Stimulering van de Nederlandse en Europese zon-PV industrie kan verschillende publieke belangen dienen. Zonnepanelen dragen bij aan het verminderen van energieafhankelijkheid. Over de kabinetsaanpak voor risicovolle strategische afhankelijkheden is uw Kamer op 12 mei 2023 geïnformeerd (Kamerstuk 30821, nr. 181). EZK voert een analyse uit om te bepalen óf er sprake is van een risicovolle strategische afhankelijkheid in de keten van zonnepanelen en zo ja, of extra overheidsingrijpen, afgezet tegen onze gestelde ambities noodzakelijk en wenselijk is.

Zonnemobiliteit

Ook zonnemobiliteit (*Vehicle Integrated PV, VIPV*) is een veelbelovende toepassing. Tijdens het commissiedebat Innovatie van 1 november jl. heeft uw Kamer mijn EZK-collega gevraagd naar de kansen en knelpunten voor de *solar mobility sector* (Kamerstuk 24446, nr. 82). Mede namens de minister van EZK geef ik hier invulling aan haar toezegging om uw Kamer hierover te informeren. Dit antwoord steunt op het onderzoek dat SEO in opdracht van EZK hiervoor heeft uitgevoerd²³.

De Nederlandse *solar mobility sector* is klein. Met name een paar start-ups richt zich op zon-PV toepassing in wegtransport (auto's, vrachtwagentrailers) en de binnenvaart. Zon-PV in voertuigen vergroot de actieradius en verkleint de afhankelijkheid van laadinfrastructuur. *VIPV* heeft een meerprijs (zonnepaneelkosten), maar verkleint door de 'aan boord' opgewekte energie de totale energiebehoefte²⁴. Ondanks de beperkte omvang concludeert SEO dat de *solar mobility sector* kansrijk is. Wereldwijd werken diverse bedrijven aan toepassingen. Tegelijk staat de sector nog in de kinderschoenen. Nederland heeft een kleine, maar goed gepositioneerde uitgangspositie. Bedrijven die zon-PV toepassen op vrachtwagentrailers of op de dekluisen van binnenvaartschepen lopen hierbij technisch en commercieel voorop. De CO₂-reductie door solar mobility is echter beperkt.

Knelpunten voor verdere groei zijn zowel generiek als specifiek van aard. Generieke knelpunten zijn de beschikbaarheid van technisch personeel, grondstoffen, infrastructuur en innovatie-financiering. EZK en andere departementen werken al aan de eerste drie knelpunten. Voor innovatie-financiering kunnen bestaande instrumenten (bv. WBSO, Innovatiekrediet, indirect EIA, MIA/VAMIL) en ondersteunende instanties (Invest-NL, ROMs, Topsector Energie, beleidsdirecties) worden benut. De sector lijkt de weg naar deze instrumenten en instanties goed te vinden.

²³ <https://www.seo.nl/publicaties/solar-mobility/>

²⁴ Zo blijkt uit berekeningen van SEO dat zonneauto's in NL 's winters tussen de 2-3 en 's zomers tussen de 15-20 extra kilometers kunnen rijden. Dit vertaalt zich naar een terugverdientijd van 7-8 jaar nu (huidig prijspeil), teruglopend tot c.a. 3 jaar in 2030.

Daarnaast zijn er specifieke knelpunten. Zo gelden bestaande aankoopstimuli (bv. btw-vrijstelling, ISDE) niet voor zonnepanelen op auto's. De Subsidieregeling Verduurzaming Binnenvaartschepen (SRVB) is niet van toepassing op geïntegreerde zonnepanelen op binnenvaartschepen. Ook zonnepanelen op trailers komen, in tegenstelling tot stationaire toepassingen, niet direct in aanmerking voor subsidie. Wel zijn er andere regelingen en faciliteiten die direct of indirect *VIPV* ondersteunen. Zo kan de Energie Investeringsaftrek (EIA) dit jaar gebruikt worden voor zonnepanelen op binnenvaartschepen of vrachtwagens en de MIA/VAMIL voor personenauto's met geïntegreerde zonnepanelen. Zonnedaken op hybride auto's kunnen ervoor zorgen dat de wegenbelasting binnen het halftarief valt, waardoor deze auto's aantrekkelijker worden. Innovatiesubsidies zoals de WBSO en het Innovatiekrediet staan ook open voor de *solar mobility sector*. Aanvullend instrumentarium specifiek voor de *solar mobility sector* acht ik daarom niet wenselijk. Wel zeg ik toe dat mijn ministerie graag bereid is voor specifieke aandachtspunten in contact te treden met betrokken partijen.

6. Veilig werken en veilige installatie van zon-PV

De veiligheid van zonnepanelen installateurs en kwaliteit van installatie moet voldoende geborgd zijn. De grote vraag van klanten en het tekort aan zonnepanelen installateurs zet druk op de markt waardoor klanten vaak lang moeten wachten voordat zonnepanelen worden geïnstalleerd. Aandacht voor de borging van veiligheid in deze sector is, soms onbewust, nog onvoldoende in deze groeiende markt. Ik volg de inspanningen van de Nederlandse Arbeidsinspectie en de zonnepanelensector en blijf hierover in gesprek.

Naast veilig werken, is een veilige installatie van zon-PV van belang. Dit beperkt het brandrisico en zorgt ervoor dat als er brand is, het gebouw blusbaar blijft. Tegelijk wordt het hierdoor gemakkelijker om zon-PV en het pand te verzekeren. Toch ontstaat er soms een brand en door steeds meer installatie van zon-PV op gebouwen zal dit ook steeds vaker een gebouw zijn dat zon-PV op het dak heeft. In dat geval bestaat het risico dat zonnepaneeldeeltjes van zon-PV in de wijde omgeving terecht komen. Met de sector en medeoverheden ben ik in gesprek over deze onderwerpen. Ook loopt er in opdracht van EZK een onderzoek bij TNO, NIPV en het NEN over de oorzaken van brand met gebouwgebonden zon-PV en worden data verzameld. Eind dit jaar worden de eerste resultaten verwacht, waarna ik uw Kamer zal informeren. Daarnaast is er een risico dat een brand minder goed blusbaar is wanneer zon-PV aaneengesloten op woningen is geplaatst. Dit was het geval bij een recente brand in Arnhem op 18 juni. De Brandweer doet hier nu onderzoek naar. De minister voor VRO informeert uw Kamer dit najaar over de onderzoeksresultaten en het vervolg.

Over de motie van leden De Jong en Rahimi (Kamerstuk 32813, nr. 1181) geef ik u de stand van zaken. Er zijn verschillende zaken te verzekeren: de zon-PV-installatie, het pand waarop de installatie is aangebracht en hetgeen in het pand is opgeslagen dan wel het (productie)proces dat in het pand plaatsvindt. Het Verbond van Verzekeraars (VvV) geeft aan dat bedrijven met zon-PV goed verzekeraar zijn. Het kan wel zijn dat verzekeraars eisen stellen, zoals

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Strategie
Energiesysteem

Ons kenmerk
DGKE-DSE / 27657405

bijvoorbeeld een onafhankelijke beoordeling van de geschiktheid van een dakconstructie, installatie door een gekwalificeerd bedrijf en een onafhankelijke inspectie. Het staat verzekeraars vrij eisen te stellen en de premie te bepalen. Wel ga ik in gesprek met het VvV, de sector en NP RES over onverzekerbaarheid van specifieke cases. Over het opruimen van zonnepaneeldeeltjes na een brand met een zon-PV-systeem ben ik in gesprek getreden met onder andere medeoverheden en de sector om te leren hoe in de praktijk gehandeld wordt en of verder handelen van het Rijk nodig is. Mogelijk kan extra communicatie over door brand verspreide zonnepaneeldeeltjes ook bijdragen aan zorgvuldig handelen en het goed afhandelen van schade. Daarna zal ik bezien of het inrichten van een garantstellingsfonds nodig is. Dit is namelijk ook afhankelijk van de polis die bedrijven hebben afgesloten. Het VvV geeft aan dat hier inmiddels verzekermogelijkheden zijn.

Tot slot

Verantwoorde groei van zon-PV met vraagt om blijvende inzet van overheden, bedrijven en burgers. De diverse acties die ik in deze brief benoem dragen daaraan bij. De keuzes van vandaag moeten realistisch zijn en logisch passen in het energiesysteem van morgen. Door de sterk groeiende inzet van zon-PV in het energiesysteem wil ik uw Kamer volgend jaar weer informeren over de ontwikkelingen en de daaruit volgende keuzes voor beleid rondom zonne-energie.

R.A.A. Jetten
Minister voor Klimaat en Energie

Bijlage 4

Bijlage 7

Oriënterend onderzoek flora en fauna

PLANRO

T.a.v.
Vuursalamander 78
3824 VJ Amersfoort

Datum 20 juli 2020 (revisie op 17 augustus 2021)
Kenmerk BE/2020/496/r
Uw kenmerk Email d.d. 17-06-2020
Auteur(s)
Collegiale toets

BLOM ECOLOGIE B.V.
ADVIES & ONDERZOEK

Zandweg 46
4181 PM Waardenburg

t 0418 820 288
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl

KvK 67221904
BTW 856882999B01
IBAN NL21RABO0314240683

Quickscan Wet natuurbescherming Zonneveld Emelaarseweg te Achterveld

Aan de Emelaarseweg ong. t.h.v. nr. 23 te Achterveld is agrarisch grasperceel gesitueerd. De eigenaar, dhr. H. van Dijk is voornemens op het bestaande perceel een zonneveld met zonnecollectoren voor energieopwekking te realiseren. Het vigerende bestemmingsplan heeft de bestemming 'agrarisch' en staat de voorgenomen ontwikkeling niet toe. Middels een procedure 'omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan' wordt beoogd de agrarisch bestemming te handhaven en tevens de mogelijkheid te bieden een zonneveld te realiseren.

De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna (soortenbescherming), beschermde natuurgebieden (gebiedsbescherming) en/of beschermde houtopstanden. Ten behoeve van de beoogde ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. Middels voorliggend ecologisch oriënterend onderzoek is de (potentiële) aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de betekenis van de planlocatie voor deze soorten in kaart gebracht.

PlanRO begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht de planlocatie te onderzoeken op aanwezigheid van beschermde flora en fauna en deze vervolgens te toetsen aan de effecten van de werkzaamheden.

Onderzoeksdoelen

Middels dit oriënterende onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Welke, krachtens de Wet natuurbescherming, beschermde flora en fauna zijn (potentieel) aanwezig op de planlocatie?
- Welke negatieve effecten treden op voor (potentieel) aanwezige flora en fauna als gevolg van de beoogde ruimtelijke ingreep?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op het de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden of de wezenlijke kenmerken en waarden van Natuurnetwerk Nederland?
- Heeft de beoogde ruimtelijke ingreep een negatief effect op houtopstanden die middels de Wet natuurbescherming zijn beschermd?
- Dienen er vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming te worden genomen, en zo ja, welke?

Planlocatie

De planlocatie is gelegen aan de Emelaarseweg ong. t.h.v. nr. 23 te Achterveld (figuur 1). Achter de percelen genummerd met 22, 23 en 24 is een omzoomd grasperceel gelegen. Voorheen heeft aan de westzijde op het naastgelegen perceel bebouwing gestaan, welke reeds gesaneerd is. Het betreffende perceel zelf is en was onbebouwd agrarisch grasland. Midden op het perceel staan enkele wilgen, meidoorn en kornoelje. De omzoming bestaat hoofdzakelijk uit zwarte elzen en meidoornstruwelen. Op het perceel zijn enkele droogstaande greppels aanwezig. In figuur 2 en bijlage 1 zijn een aantal foto's opgenomen die een impressie geven van de planlocatie en de directe omgeving hiervan.

De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door een agrarische omgeving. De noordelijke zijde van Achterveld bestaat uit agrarisch gebied met veel kleinschalige landschapselementen. De planlocatie ligt circa 700 meter ten noorden van de bebouwde kom van Achterveld. Circa 60 meter ten noorden van de planlocatie stroomt de Barneveldsche Beek/Modderbeek. 2 km ten noorden is de A1 gelegen.

Figuur 1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Emelaarseweg ong. t.h.v. nr. 23 te Achterveld (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Methode

Dit oriënterend onderzoek verkent alle relevante vakgebieden met betrekking tot de Wet natuurbescherming. Hierbij wordt een beoordeling gegeven van de aanwezigheid van specifieke potentie voor beschermde flora en fauna op de planlocatie, de betekenis van de planlocatie voor de aanwezige soorten en de effecten van de voorgenomen ingrepen op de soorten. Dit onderzoek bestaat uit een veldbezoek en raadpleging van externe bronnen.

Veldbezoek

Het veldbezoek is een momentopname van de aanwezige flora en fauna. Tijdens het veldbezoek is de planlocatie nauwkeurig onderzocht, waarbij ook gelet werd op sporen en delen of restanten van planten en/of dieren. Het veldbezoek heeft plaatsgevonden op 1 juli 2020 en is uitgevoerd door ir. [REDACTED]. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren; lichte regen, 8/8 bewolkt, 00° Celsius en windkracht 2 (Bft).

Externe bronnen

Vaak zijn er al gegevens bekend over een planlocatie en de directe omgeving hiervan. Deze gegevens worden onder andere beheerd in rapporten en naslagwerken en door de Nationale Database Flora en Fauna (NDFP). Raadpleging van externe bronnen levert vaak nuttige aanvullende informatie op en biedt daarmee een vollediger beeld van de (mogelijk) aanwezige flora en fauna.

Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 zijn drie voormalige wetten; de Flora- en faunawet samen met de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998, vervangen door de Wet natuurbescherming (Wnb). Bevoegdheden zijn met het ingaan van deze wet overgedragen van het rijk naar de provincie.

Algemene zorgplicht

In de Algemene zorgplicht (art. 1.11) wordt voorgeschreven dat nadelige gevolgen voor flora en fauna voorkomen moet worden. Het uitgangspunt van de Algemene zorgplicht is dat het doden, verwonden, verontrusten of beschadigen van flora en fauna wordt vermeden. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

(a) Soortenbescherming

De soortenbescherming is opgedeeld in de volgende beschermingsregimes: *Vogelrichtlijnsoorten* (art. 3.1), *Habitatrichtlijnsoorten* (art. 3.5) en *Andere soorten* (art. 3.10). Hierin worden ook rust- en voortplantingsverblijfplaatsen en het functioneel leefgebied beschermd. Bij negatieve effecten op soorten in de specifieke soortenbescherming geldt een ontheffingsplicht.

Van de verboden als bedoeld in *Andere soorten* art. 3.10 eerste lid kan door bevoegd gezag vrijstelling verleend worden voor het opzettelijk doden of vangen van individuen en voor het opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen voor bepaalde soorten.

In de verordening Ruimte van de provincie Utrecht is voor de volgende soorten vrijstelling opgenomen in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen:

Tabel 1 Vrijgestelde soorten in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen in de provincie Utrecht.

Aardmuis	Gewone bosspitsmuis	Ondergrondse woelmuis
Bastaardkikker	Gewone pad	Ree
Bosmuis	Haas	Rosse woelmuis
Bruine kikker	Hermelijn	Tweekleurige bosspitsmuis
Bunzing	Huisspitsmuis	Veldmuis
Dwergmuis	Kleine watersalamander	Vos
Dwergspitsmuis	Konijn	Wezel
Egel	Meerkikker	Woelrat

(b) Gebiedsbescherming

Naast de specifieke soortenbescherming kent Nederland ook gebiedsbescherming, waarbij bepaalde gebieden extra bescherming genieten. Het gaat hier hoofdzakelijk om Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland. In deze gebieden mogen in principe geen werkzaamheden binnen de grenzen uitgevoerd worden. Voor werkzaamheden in Natura 2000-gebieden is bij mogelijke effecten een Voortoets vereist en binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt het 'nee, tenzij'-principe. In bepaalde gevallen dient er natuurcompensatie uitgevoerd te worden. Ten aanzien van Natura 2000-gebieden kunnen ook externe effecten als stikstofdepositie en licht- of geluidsuitstraling van invloed zijn. Ten aanzien van het Natuurnetwerk Nederland geldt dat externe werking geen toetsingskader is. Bij negatieve effecten op beschermde natuurgebieden geldt een ontheffingsplicht.

(c) Houtopstanden

Houtopstanden onder de Wnb betreffen zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, met een oppervlakte van 1000 m² of meer, of een rijbeplanting met meer dan 20 bomen. Het is verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, met uitzondering van het periodiek vellen van griend- of hakhout, zonder voorafgaand melding te doen bij gedeputeerde staten. Ingeval een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, dient deze binnen drie jaar herplant te worden. Het vellen van houtopstanden is niet meldingsplichtig in het kader van de Wnb als het één van de volgende typen houtopstanden betreft:

- a) houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- b) houtopstanden op erven of in tuinen;
- c) fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d) naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- e) kweekgoed;
- f) uit populieren of wilgen bestaande: (1) wegbeplantingen, (2) beplantingen langs waterwegen en/of (3) éénrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- g) het dunnen van een houtopstand;
- h) uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij: (1) ten minste eens per tien jaar worden geoogst, (2) bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en (3) zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Beoordeling (a) soortenbescherming

Op basis van het veldbezoek en de bureaustudie wordt per soortgroep besproken wat de potentie van de planlocatie en de directe omgeving daarvan voor het voorkomen van soorten is, en welke effecten daarop te verwachten zijn ten gevolge van de beoogde ontwikkeling. Voor een aantal van de nationaal beschermde soorten (beschermingsregime 'Andere soorten') geldt vrijstelling in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie *soortenbescherming*). In de voorliggende beoordeling is specifiek gelet op de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten waarvoor geen vrijstelling geldt c.q. soorten waarvoor een ontheffingsplicht noodzakelijk is.

Vaatplanten

Binnen een straal van 2 km van de planlocatie is het voorkomen van beschermde vaatplanten niet bekend (NDFP 2010-2020). Gedurende het veldbezoek zijn geen beschermde planten en/of sporen hiervan aangetroffen.

De planlocatie is een agrarisch grasperceel. Midden op het perceel is een haag bestaande uit schietwilgen, meidoorn en kornoelje aanwezig. Overige opgaande vegetatie is enkel aanwezig in de omzoming, waar hoofdzakelijk zwarte elzen en meidoorns staan, maar ook soorten als sporkehout, Amerikaanse eik, gewone es en verschillende berken in staan.

Vogels - Jaarrond beschermde nestlocaties (cat. 1 t/m 4)

Gedurende het veldbezoek zijn geen individuen, nesten en/of sporen aangetroffen van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nestlocatie en/of leefgebied.

Agrarisch gebied is geschikt leefgebied voor uilen met jaarrond beschermde nesten als steenuil en kerkuil. Vooral van de steenuil zijn in de omgeving van de planlocatie waarnemingen bekend. Een nestlocatie of vaste rustplaats op korte afstand van de planlocatie is echter niet aanwezig door het gebrek aan bebouwing en uilenkasten. Het leefgebied is van marginale foerageerkwaliteit door het gebrek aan een gevarieerde kruidlaag. Met een goede landschappelijke inpassing waarbij de omzoming van het perceel behouden blijft is er geen sprake van significante schade aan het functioneel leefgebied van steenuil of kerkuil. In de directe omgeving blijven daarnaast ruim voldoende agrarische percelen bestaan waar voldoende foerageermogelijkheden blijven. Dit geldt ook voor roofvogels met jaarrond beschermde nesten als buizerd en sperwer, waardoor negatieve effecten op roofvogels of uilen met jaarrond beschermde nesten worden uitgesloten. Er zijn geen grote nesten of horsten aangetroffen in de bomen op en rondom de planlocatie. De aanwezigheid van in bomen broedende soorten als buizerd, sperwer en ransuil kan uitgesloten worden. Op de planlocatie is geen sprake van functioneel leefgebied van roofvogelsoorten.

Direct ten oosten van de planlocatie is een ooievaarspaal aanwezig. Momenteel is er geen nest in de paal aanwezig of in aanbouw.

Gezien er op de planlocatie geen bebouwing aanwezig is worden negatieve effecten op huismus en gierzwaluw uitgesloten.

Grote gele kwikstaart broedt langs stromende watergangen in dichte vegetatie langs natuurlijke oevers of in kunstwerken als bruggen of stuwen. Voor deze soort zijn op de planlocatie geen geschikte nestlocaties of functioneel leefgebied aanwezig.

Van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nestlocaties en functioneel leefgebied is geen sprake.

Vogels - Algemene broedvogels en categorie 5 (beschermde nestlocatie gedurende broedperiode en bij ecologisch zwaarwegende redenen)

De planlocatie voorziet in beperkt voedselaanbod en structuurrijke schuilgelegenheden voor algemene soorten. De struiken en bomen vormen voor algemene broedvogels zoals merel, duiven en kleine zangvogels geschikte nestlocaties. Gedurende het broedseizoen zijn de nesten en de functionele leefomgeving van voornoemde soorten beschermd. Het broedseizoen vangt aan onder bepaalde klimatologische omstandigheden en betreft indicatief de periode 15 maart t/m 15 juli. Ten aanzien van algemene broedvogels en categorie 5 soorten kunnen de kapwerkzaamheden worden opgestart buiten het broedseizoen en/of na het ongeschikt maken van de planlocatie. Indien de beoogde werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart dient de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden geïnspecteerd te worden door een ter zake deskundige.

Bijlage 1 Fotografische impressie

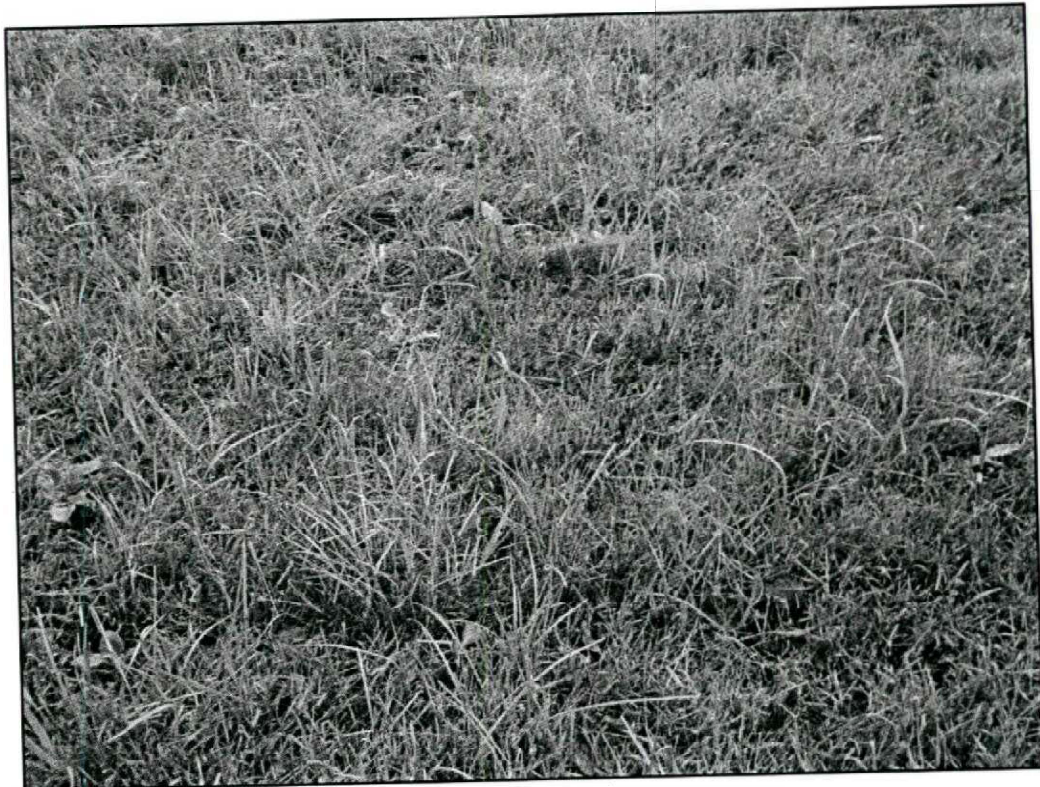
Figuur 1 De planlocatie is gelegen aan de Emelaarseweg ong. t.h.v. nr. 23 te Achterveld en bestaat uit een agrarisch grasperceel waar Stichting E.weg voornemens is een zonneveld te realiseren.

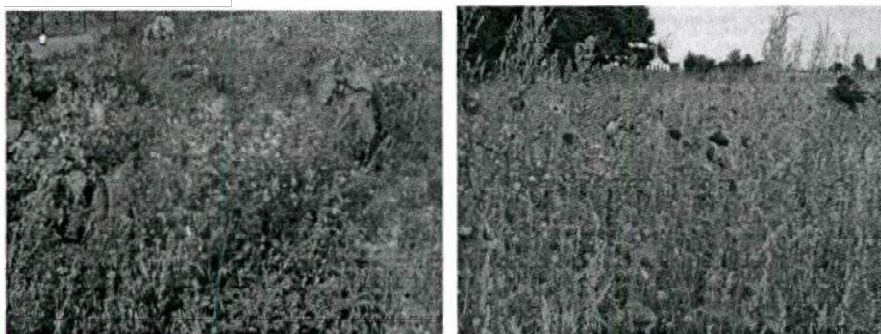
Figuur 2 In de te kappen bomen en struiken zijn geen beschermde natuurwaarden aangetroffen, op enkele algemene broedvogels na.

Figuur 3 Naast de planlocatie is een (lege) ooievaarspaal aanwezig.

Figuur 4 De planlocatie bestaat thans hoofdzakelijk uit raaigrassen.

Afbeeldingen van bloemmakers

De geelgors is een typische vogel van het kleinschalig agrarisch gebied. Voor intensivering van landbouw is hij zeer gevoelig. Hij voelt zich thuis in een omgeving van graan, akkerranden en struweelheggen. Wintervoer op de akker is een absolute voorwaarde. Bij goed onderhoud van de natuurakker zal hij terug kunnen keren.

Het waarnemen van verschillende vogelsoorten zal een teken zijn dat het goed gaat met de natuur in de directe omgeving. Indien de gele kwikstaart, geelgors of veldleeuwerik weer worden waargenomen kan het project als een positieve bijdrage aan de natuur worden aangemerkt.

Afbeeldingen Geelgors, Kwikstaart en Veldleeuwerik

Poel

De aan te leggen poel zal een afmeting krijgen van circa 40 meter in doorsnede, daarnaast zal ook een deel als nat/droog zone worden ingericht. Die zone zal bij een lage grondwaterstand droog komen te liggen.

De omvang past binnen de normen van archeologisch onderzoek en grondverplaatsing, waarvoor geen aanvullend onderzoek nodig is en/of vergunningverlening t.a.v. ontgroning.

De te vergraven grond t.b.v. de poel zal lokaal op het perceel worden verwerkt. De diepte van de poel wordt afgestemd op de ter plaatse aanwezige grondwaterstand en zal tot circa 0,5 á 1,0 m beneden de laagste grondwaterstand worden uitgegraven.

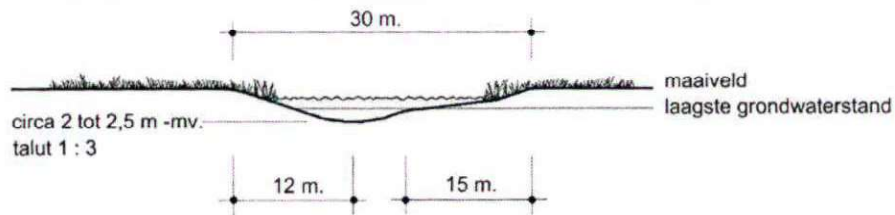
Locatie van de poel op het perceel is indicatief weergegeven op het inrichtingsplan en wordt nader onderzocht op basis van natte plekken. Een natuurlijke lagere plek heeft de voorkeur.

Er wordt geen kunststof bodem-afdekking toegepast, omdat het niet milieuvriendelijk is en aan slijtage onderhevig. Eventueel kan overwogen worden een leempakket (30 tot 35 cm) aan te leggen als verwacht wordt dat de poel voor een groot deel van het jaar droog komt te staan.

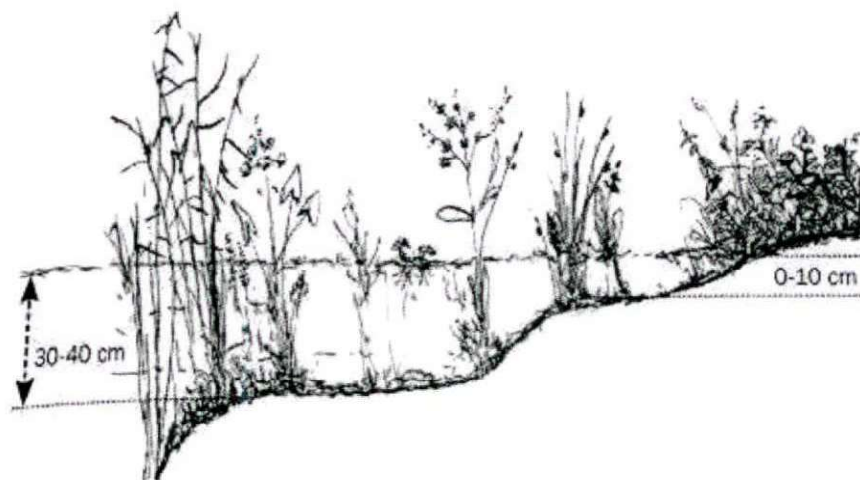
Bij het verkennend bodemonderzoek zijn op het onderhavig perceel vijf peilbuizen geplaatst, peilbuis nr. 135 is daarvan de meest nabij gelegen locatie voor de poel. De ter plaatse waargenomen grondwaterstand op 21 juli 2020 was 1,28 m -mv. De laagste grondwaterstand is aan het einde van de zomer nog lager. Voor de te graven poel wordt rekening gehouden met een aanlegdiepte van 2 tot 2,5 meter. Het talud (hellingshoek) van de poel is bij voorkeur 1 : 3 of minder waarbij het deel van de nat/droog situatie in ondiepere terrassen wordt uitgevoerd.

De groene inrichtingsmaatregelen inclusief de aan te leggen poel zullen gefaseerd ter hand worden genomen, dit vanuit praktische overwegingen en afstemming met de werkzaamheden t.b.v. de aanleg

van het zonneveld. De inrichtingsmaatregelen en aanleg van de poel zullen uiterlijk een jaar nadat de werkzaamheden voor het plaatsen van de zonnepanelen zijn afgerond ten uitvoer worden gebracht.

Afbeelding Indicatieve dwarsdoorsnede poel oost - west

Afbeelding Dwarsdoorsnede poel nat / droog zone

Beheer

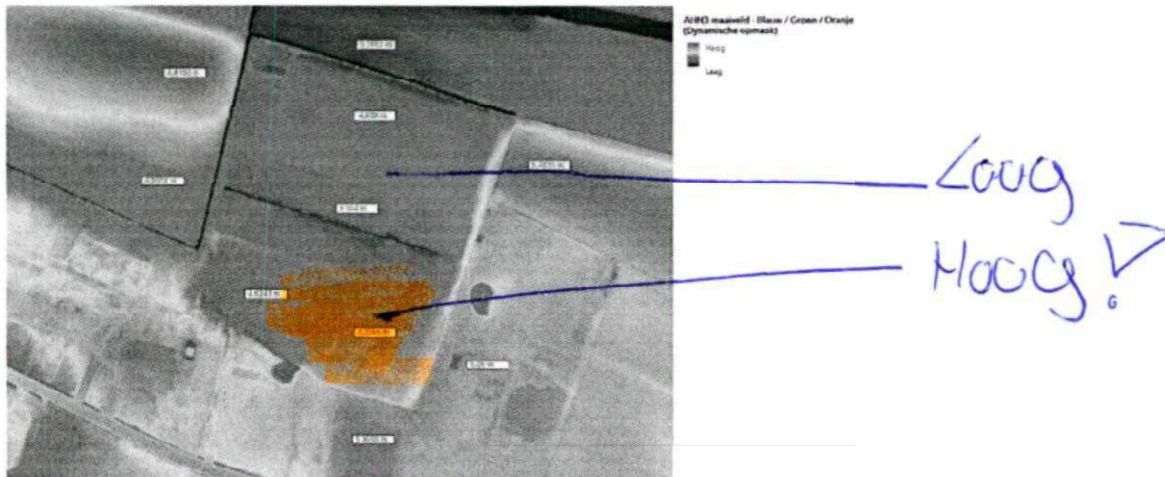
Een gefaseerd beheer van de poel door om de 5 jaar te schonen en leegscheppen, daarmee wordt voorkomen dat de poel verland. De aanliggende nat / droog (plas / dras) zones worden jaarlijks gemaaid en het maaisel zal worden afgevoerd. Dit zo laat mogelijk in de herfst voordat het erg nat is en machines nog kunnen worden ingezet zonder structuurschade toe te brengen.

Het 'Inrichtingsplan zonneveld' waarin de beschreven uitgangspunten nader zijn uitgewerkt is als bijlage 1 bij de toelichting van het bestemmingsplan gevoegd.

3.3 Zicht op het zonneveld

Hoogte verschil

Het plangebied is lager gelegen t.o.v. de direct omliggende gronden, variërend van 80 tot 150cm. Dit hoogteverschil is ontstaan door ontgronding (grondwinning) in de jaren 60 van de vorige eeuw voor de aanleg van klaverblad Hoevelaken.

Afbeelding Fragment AHN3

Het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3) is een bestand met gedetailleerde en nauwkeurige hoogtegegevens voor heel Nederland. Op voorgaande afbeelding is een fragment van die kaart met daarin opgenomen enkele hoogte maten.

Het hoogteverschil zorgt er tevens voor dat het zicht op het gebied wordt ontnomen door de hogere gelegen gronden en het daarop aanwezige struweel.

Hoogtematen van de constructie met zonnepanelen

Kaart Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN3) geeft de volgende hoogte maten weer:

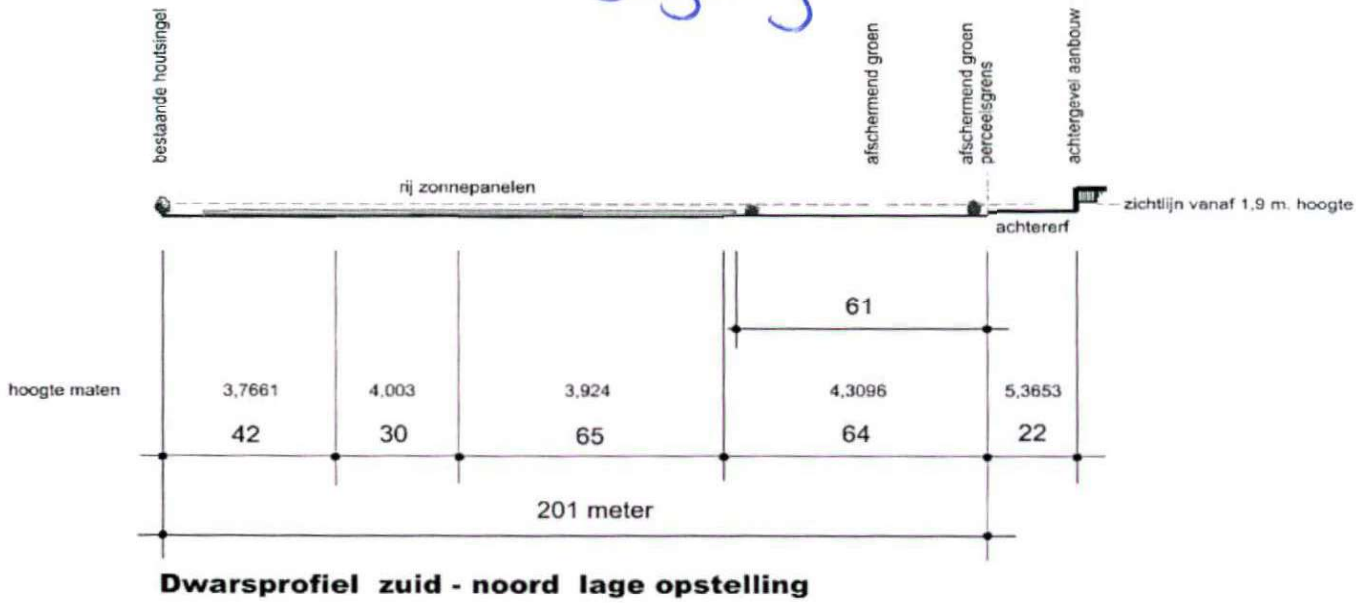
- Percelen nr. 23 en 24 hebben een hoogtemaat van 5,3653 m.
- Ter plaatse van het frontaanzicht van de zonnepanelen (meest zuidelijke situatie) heeft een hoogte van 4,0243 tot 4,3096 m.
- Naar het noorden toe zijn de hoogte maten 3,924 / 4,003 / 3,7661 m.

Naast deze hoogte verschillen in het terrein van circa 55 cm dient ook rekening te worden gehouden met overbouwning van de in het terrein aanwezige greppel en enkele andere hoogteverschillen. Uitgangssituatie is dat het zuidelijk gelegen front van de opstelling met zonnepanelen de hoogte maten hebben zoals die in de hierna weergegeven aanzicht zijn weergegeven, van 60 tot 150cm. Naar het noorden toe kunnen deze hoogten enigszins variëren met maximaal 1 meter t.o.v. het maaiveld, dit om de aanwezige lagere delen te kunnen overbruggen. Waarbij de rijen met zonnepanelen een zo goed mogelijk rechte lijn kunnen aanhouden.

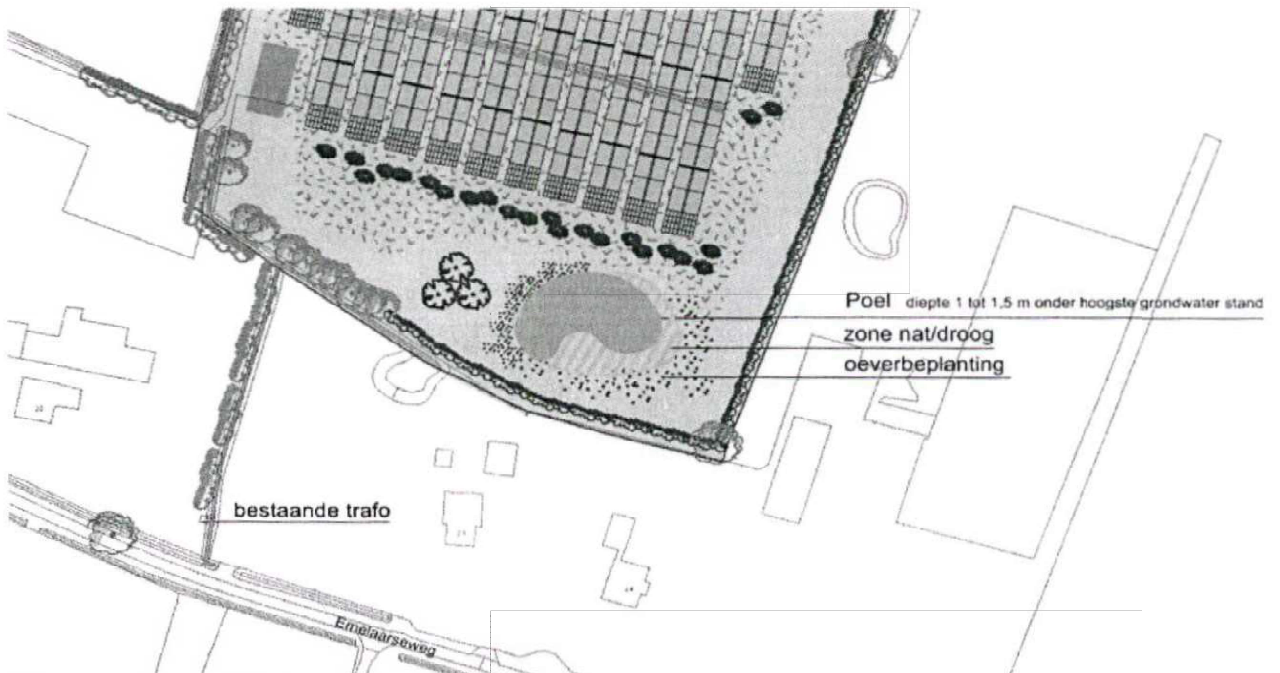
Afstanden tot de naastgelegen bebouwing, Emelaarseweg 23 en 24

Bij de inrichting van het terrein met zonnepanelen is o.a. rekening gehouden met een minimaal aan te houden bufferzone van circa 60 meter.

Bylage 6

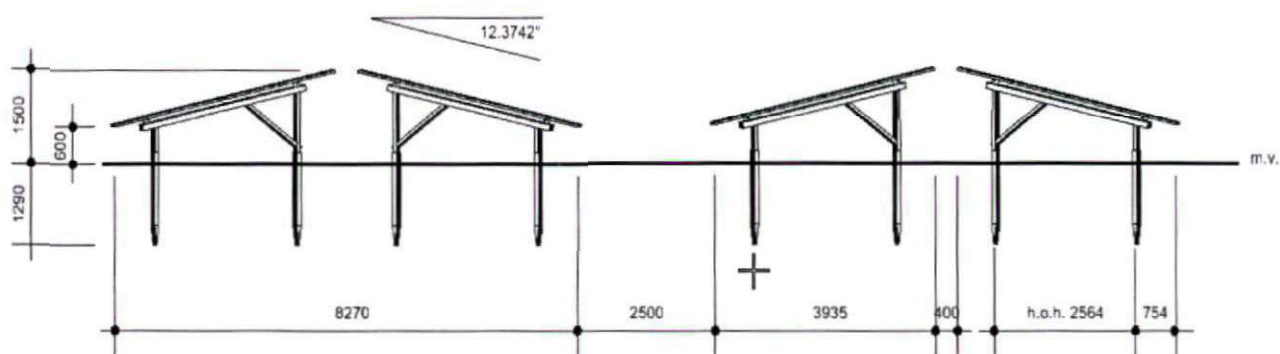
De stippellijn geeft de zichtlijn aan vanaf het achtererf, de lage opstelling en het lager gelegen terrein zorgt ervoor dat over de zonnepanelen heen gekeken kan worden. Het front van de panelen wordt aan het zicht onttrokken door het aan te leggen struweel.

Afbeelding fragment inrichtingsplan zonneveld

De afstanden vanaf het front met zonnepanelen tot de achtergevel van de woonbebouwing is voor nummer 23 circa 90m en bij nr. 24 circa 84 meter.

Daarnaast wordt voorzien in een heg / struweelhaag op eigen terrein die het directe uitzicht op de zonnepanelen zal ontnemen. Dit inrichtingsmodel is ook aan de betreffende bewoners (nr. 23 en 24) voorgelegd met het verzoek eventueel met een andere inrichtingssuggestie te komen. Tot op heden is daar geen invulling aan gegeven.

Front aanzicht lage vlakke opstelling zonnepanelen

Afstanden tot de omliggende bebouwing en openbare ruimten

Op de hierna volgende kaart is inzichtelijk gemaakt wat de afstanden zijn tot de zonnepanelen ten opzichte van de omliggende woonbebouwing en de nabij gelegen wegen, de Emelaarseweg en de Jan van Arkelweg.

De enige woonbebouwing op relatief korte afstand zijn de naastgelegen woningen Emelaarseweg 22, 23 en 24 waarbij sprake kan zijn van 'zicht op het zonnenveld'.

Met deze bewoners is reeds contact opgenomen ten aanzien van het planvoornemen, zie verslag van het gevoerde overleg, bijlage 2 bij de toelichting van onderhavig bestemmingsplan.

Kaart met afstanden vanaf omliggende locaties tot de zonnepanelen

Afstanden met de daarbij corresponderende nummering:

1.	94,4 m	7.	384,5 m
2.	135,3 m	8.	338,5 m
3.	73,6 m	9.	301,5 m
4.	98,4 m	10.	364,0 m
5.	310,3 m	11.	253,8 m
6.	363,8 m	12.	445,4 m

Zichtlijnen richting het plangebied

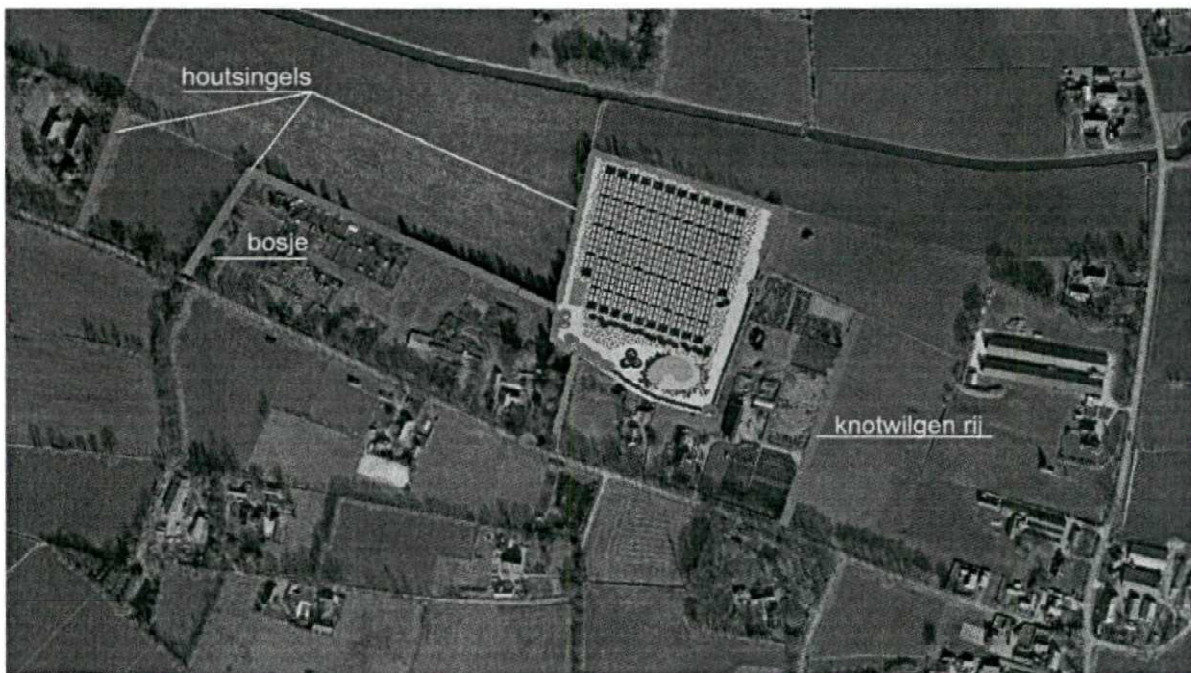
Met het plaatsen van zonnepanelen worden landschapsvreemde elementen toegevoegd die met name als beeld verstorend kunnen worden aangemerkt.

De hierna weergegeven foto's maken inzichtelijk dat het plangebied zelf niet zichtbaar is, wel zijn de houtsingels en bomen aan de randen waar te nemen.

Kruising Het Jannendorp met de Emelaarseweg

Zichtbaar is de knotwilgenrij op het naastgelegen perceel die het zicht ontnemt op het plangebied, als-het-ware als een gordijn in het landschapsbeeld.

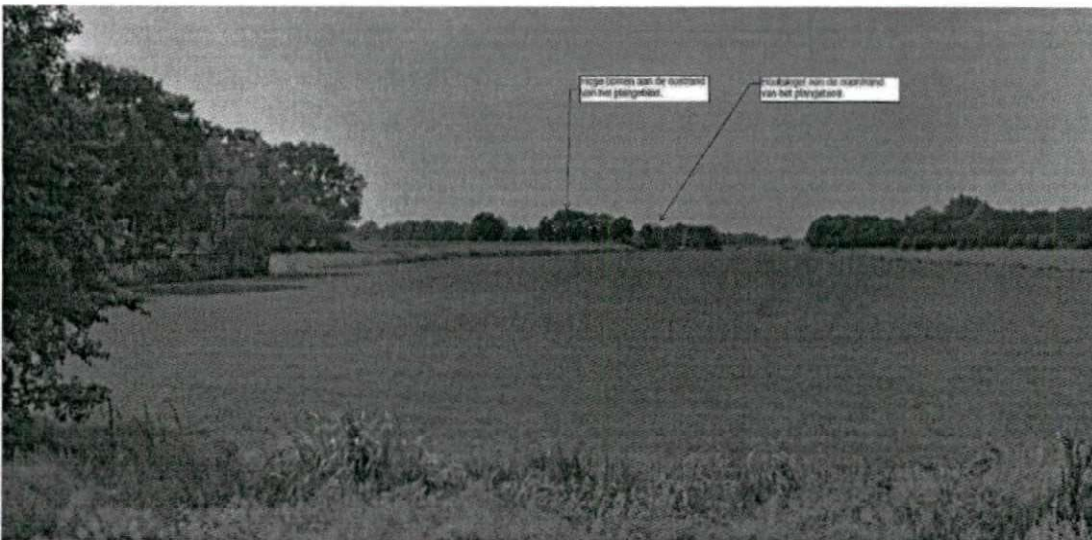

Rij knotwilgen en houtsingels op de naast gelegen percelen.

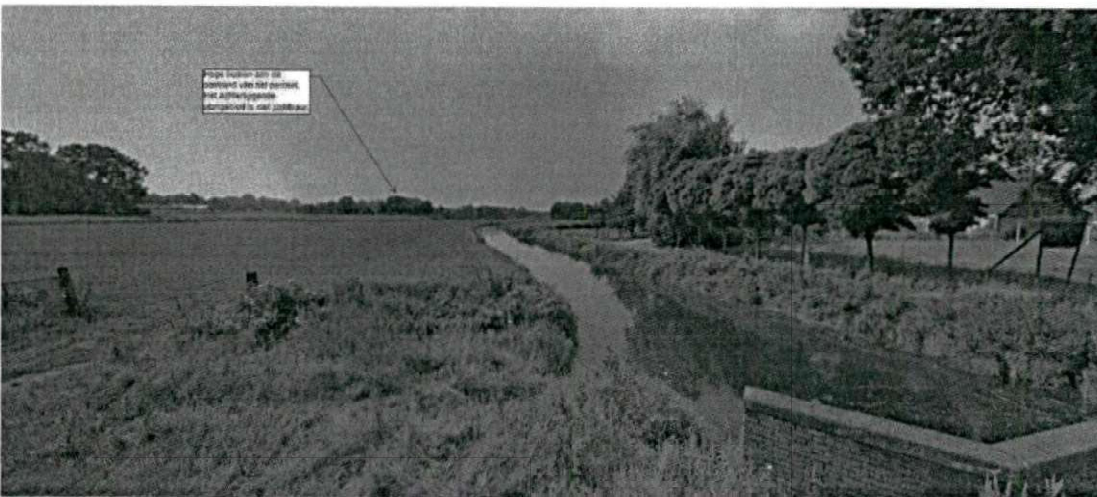
Zichtlijn vanaf locatie Emelaarseweg 25

Zichtbaar is de rij knotsingels op het naast gelegen perceel en de toppen van de bomen aan de randen van het plangebied.

Zicht op het plangebied vanaf de Jan van Arkelweg

Enkel de houtsingels en bomen zijn waar te nemen en het lager gelegen perceel zelf (plangebied) is niet waarneembaar.

Zicht op het plangebied vanaf de Jan van Arkelweg t.h.v. de Barneveldse Beek

De woonbebouwing aan de Emelaarseweg 16 is gelegen op een afstand van 442 meter t.o.v. het plangebied (zichtlijn nr.12). Er is geen zichtlijn vanaf de woonlocatie tot de ontwikkelingslocatie. Het

zichtveld op het plangebied wordt onttrokken door een drietal houtsingels en een bosje op het voormalige volkstuintencomplex nu 'ecopark Emelaar'. Tevens wordt het perceel en de te plaatsen zonnepanelen aan het zichtveld onttrokken door de in het landschap aanwezige hoogteverschillen. Het tussenliggende agrarische perceel is 0,5 tot 1,5 meter hoger gelegen dan het plangebied (zie ook de afbeelding "Fragment AHN3").

Conclusie

Er zijn enkele lange zichtlijnen richting het plangebied, echter wat zichtbaar is zijn de houtsingels en bomen aan de randen van het betreffende perceel. Bij alle onderzochte locaties is er in het geheel geen sprake van zicht op het plangebied en wordt het ontnomen door tussenliggende bebouwing, bomenrijen en singels.

Door de lagere ligging van het plangebied 1 tot 1,5 meter is waarneming van het te realiseren zonneveld uit te sluiten.

Van een landschap ontsierende ontwikkeling is derhalve geen sprake.

3.4 Aanvullende maatregelen ontwikkeling biodiversiteit

Algemeen

In Nederland is het de nationale en Europese doelstelling om verdere achteruitgang aan de biodiversiteit te stoppen.

In Nederland daalde de biodiversiteit van ruim 40% in 1900 tot ongeveer 15% in 2000. De biodiversiteit is hier uitgedrukt als MSA: Mean Species Abundance. Een MSA van 15% betekent dat de populaties van inheemse planten- en diersoorten gemiddeld een omvang hebben van 15% van de natuurlijke situatie. De MSA geeft dus weer hoeveel oorspronkelijke biodiversiteit nog over is.

De belangrijkste oorzaken van achteruitgang zijn landgebruiksverandering, milieudruk en versnippering van ecosystemen.

Door de aanleg van de ecologische hoofdstructuur en de vermindering van de milieudruk gaat het nu met een aantal soorten beter. Echter, soorten die hogere eisen aan hun leefomgeving stellen en soorten van het agrarisch gebied gaan nog steeds achteruit.

Beleid

Om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken wordt nadrukkelijk gekeken wat de effecten zijn van de voorgenomen ontwikkeling op de natuur. Waarbij tenminste compensatie dient plaats te vinden van mogelijk verlies aan biodiversiteit. Gestreefd dient echter te worden naar een situatie die juist bijdraagt aan natuurontwikkeling en daarmee een positieve impuls bied naar herstel van de biodiversiteit.

Zonneveld

In wezen heeft de nieuwe functie geen nadelige gevolgen voor de flora en fauna t.o.v. de huidige inrichting als agrarisch grasland. Weilanden zijn immers ontwikkelde monoculturen waar via bemesting enkel nog grassoorten overblijven. Dit was en is voor de agrarische bedrijven uitermate geschikt als weideland en/of hooiland voor veevoer.

Met de voorgenomen inrichting tot zonneveld vindt er geen beweiding van vee meer plaats. Ook wordt bemesting en gebruik van bestrijdingsmiddelen niet meer toegestaan. Als gevolg daarvan zal op termijn verschraving van de grond plaats hebben en worden er voorwaarden gecreëerd voor herstel van het oorspronkelijke biotoop. Wat een positieve bijdrage levert aan herstel van een kruiden en bloemrijk grasland. Daarnaast zullen de ruimten tussen en naast de rijen met panelen worden ingezaaid met een inheems kruiden en/of bloemmengsel, zie ook voorgaande paragraaf 3.2.

Uit het gemeentelijk vooroverleg is de nadrukkelijk wens naar voren gekomen om aanvullende natuurontwikkeling mogelijk te maken.

Die natuurontwikkeling wordt mogelijk gemaakt op het betreffende perceel, doordat niet het gehele perceel (3,1ha) wordt ingericht t.b.v. zonnepanelen. Voor de zonnepanelen, trafo en omvormers wordt voorzien in een benodigde voetprint van circa 1,25ha, zijnde de verticale projectie op het horizontale vlak (voetprint) van alle bouwwerken en constructies. De overige gronden (3,1ha min 1,25 ha) 1,85ha zal volledig worden ingezet ter bevordering van de biodiversiteit.

Daarnaast wordt uit landschappelijk oogpunt zoveel als mogelijk vastgehouden aan het karakteristieke beeld vanuit het Kampenlandschap, een agrarische functie omsloten door houtsingels als het ware een kamer in het landschap. Bestaande houtsingels blijven gehandhaafd waarbij open plekken waar nodig worden aangevuld met nieuwe aanplant. Het beheer en onderhoud van en aan de singels almede het perceel zelf kan worden gefinancierd uit opbrengsten vanuit het zonneveld. Daarmee is een goed en passend landschapsbeeld gegarandeerd.

Borging

De natuurontwikkeling op het zonneveld dient ten minste in stand te blijven, inclusief het daarvoor benodigde onderhoud, zolang de functie als zonneveld op het agrarische perceel ook als zodanig functioneel in uitvoering blijft. Bij bedrijfsbeëindiging van het zonneveld dient de oorspronkelijke functie als agrarisch perceel weer als zodanig ingericht te worden. Wat o.a. inhoudt dat alle voorzieningen ten dienste van het zonneveld (ondersteunende constructies, panelen, bekabeling en hekwerken) dienen te worden verwijderd.

3.5 Inrichting met zonnepanelen

Omvang zonneveld

Zoals eerder aangegeven heeft het plangebied een oppervlakte van circa 3,1 hectare. Niet het hele plangebied wordt ingericht als zonnepark. Zo zal het park landschappelijk worden ingepast en moet rekening worden gehouden met de aanleg van bufferzones en afschermend struweel.

Aan de noord- en westzijde van het plangebied wordt over de hele lengte van het perceel een strook van tenminste 10 meter vrijgehouden, aan de oost- en zuidzijde is de vrij te houden strook ten minste 60 meter breed, waar dus geen panelen worden geplaatst.

Ook zijn er onderhoudspaden en ruimtes tussen de panelen nodig. De oppervlakte van het zonneveld is hierdoor veel kleiner dan de 3 hectare. Voorgesteld wordt een zonneveld met circa 7500 – 8000 panelen. Een marktconform zonnepaneel heeft op dit moment een vermogen van 340Wp, wat neerkomt op een verwacht geïnstalleerd vermogen van circa 2,5 tot 2,7 MWp (*Megawatt piek = 1.000.000 Watt piekvermogen*).

Een dergelijk zonneveld kan op deze locatie dan op jaarbasis ongeveer 2.125 MWh aan stroom produceren. Dit staat gelijk aan het verbruik van circa 590 gemiddelde Nederlandse huishoudens (verbruik per jaar 3.600 kWh). kWh is de afkorting voor kilowattuur en is de eenheid van energie waarbij 1 kWh overeenkomt met 1000 Watt geleverd vermogen, gedurende één uur.

De CO₂ reductie is circa 0,46 kg per opgewekt kWh, waarmee zorgt het zonneveld voor een vermeden CO₂-uitstoot van ruim 977 ton per jaar.

Er is een indicatie dat bij onderzochte zonnevelden, onder de opstellingen met zonnepanelen, de hoeveelheid licht op de bodem en de vegetatiegroei te laag zijn om de koolstofopslag in de bodem te behouden. Er zijn echter (nog) geen onderzoeksresultaten of publicaties bekend waarbij de mate van afname aan koolstofopslag plaats vindt onder zonnevelden (bron: Wageningen University & Research, gesubsidieerd door ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit).

Koolstof zit in gasvorm (CO₂) in het water en de lucht. Planten, algen en bacteriën eten koolstofdioxide (CO₂) en drinken water (H₂O). Via fotosynthese nemen planten (dus ook gras) CO₂ op uit de atmosfeer en bouwen dit op in de stengel, wortel en blad. Deze organische koolstof wordt

geogst, begraasd óf blijft achter als afgestorven blad, stoppel en wortels. Wanneer blaadjes afsterven, of planten, dieren en mensen energie uitstoten ontstaat er weer CO₂ in de atmosfeer.

In grasland ligt circa 80,7 ton CO₂ vastgelegd per hectare. Een deel komt vrij in de nachtelijke uren of door weidegang waarbij een zelfde hoeveelheid CO₂ weer wordt opgenomen door het grasland, als het ware een constante cyclus van evenwicht.

Als er al door verminderde plantengroei onder de zonnepanelen CO₂ uit de bodem vrijkomt (is niet onderzocht en aangetoond) dan is dit maximaal eenmalig 80,7 ton CO₂ per hectare.

CO₂ reductie berekening voor onderhoudig planvoornemen

Uitgaande van een exploitatie van 15 jaar voor het zonnenveld en een verminderde plantengroei onder de zonnepanelen van 80% (is niet de verwachting) kan de volgende berekening worden gemaakt:

Vermeden CO ₂ uitstoot opwekking groene stroom: 15 x 977 ton	=	14.655 ton
Uitstoot door verminderde plantengroei: 1,25 ha a 80% bij 80,7 ton	=	<u>81 ton -</u>
Totaal vermeden CO ₂ uitstoot over 15 jaar	=	14.574 ton

Het zonnenveld compenseert dus ruimschoots de CO₂ opname capaciteit door verminderde plantengroei onder de panelen. Deze voorzichtige berekening toont aan dat het zonnenveld veel meer CO₂ uitstoot voorkomt dan dat er zou vrijkomen bij verlies aan CO₂ opslag in grasland.

Bij het voorgenomen zonnenveld zal de opgewekte groene stroom ieder jaar minimaal 970 ton CO₂ uitstoot voorkomen.

Technische realisatie

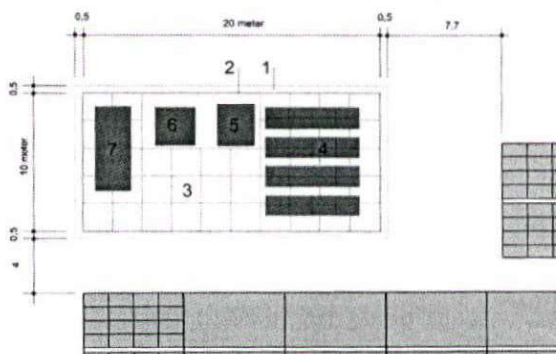
Het zonnepark is technisch te realiseren. Essentieel voor het slagen van het project is de mogelijkheid om het zonnepark aan te sluiten op het elektriciteitsnet en trafo aan de Emelaarseweg. Uit gesprekken met de netbeheerder is geconcludeerd dat het zonnepark in de nabijheid van de locatie aangesloten kan worden.

De constructie met zonnepanelen zal op het zuidelijk gelegen terreingedeelte een maximale hoogte hebben van 1,5 meter en worden geplaatst onder een hoek van 10° tot 13°. Naar het noorden zijn op het perceel hoogte verschillen aanwezig van circa 30 tot 55 cm. Om die hoogte verschillen t.o.v. maaiveld op te kunnen vangen zal de constructie ter plaatse van de lager gelegen gronden een maximale hoogte kunnen krijgen van circa 2 meter.

Vooralsnog is voor het zonnenveld gekozen voor een oostwest-opstelling van de panelen. Als uit het overleg met aanwonenden, om bedrijfseconomische- of technische redenen een andere opstelling wenselijk / noodzakelijk wordt geacht zal daaraan invulling kunnen worden gegeven, met inachtneming van de hiervoor aangegeven maximale hoogte maten.

Techniekruimte

Naast de zonnepanelen zelf dient voorzien te worden in techniek die de opgewekte elektriciteit verwerkt en geschikt maakt voor levering aan het net. Installaties t.b.v. de zonnepanelen worden enkel voorzien in de zuidwesthoek, zoals is weergegeven in het inrichtingsplan.

Afbeelding fragment inrichtingsplan, techniekruimte

De verschillende installaties worden aan het zicht onttrokken d.m.v. de geluid- en brandwerende schutting. Binnen de techniekruimte wordt voorzien in de hierna genoemde technische onderdelen.

De in de tekening genummerde onderdelen betreffen:

1. talud 1:1 bij opgehoogd maaiveld met 50cm
2. geluid- en brandwerende schutting 2,5m hoog
3. stelconplaten 2 x 2 meter
4. PV-shelters t.b.v. omvormers van gelijkstroom naar wisselstroom
5. compactstation
6. trafo inkoopstation
7. unit voor energie-opslag

Voor de opstelling van bovengenoemde onderdelen is een oppervlakte nodig van circa 300m², de locatie en indeling is nader uitgewerkt in het inrichtingsplan (zie bijlage 1). Voorts wordt voorzien in een afschermd wand van 2,5 meter hoog rondom de technische units en heeft een driedelig doel.

- geluidswerende of reducerende functie;
- veiligheid voor mens en dier, geen ongehinderde toegang voor bezoekers en in het wild voorkomende dieren zoals reeën, vos, hazen e.d.;
- wand met meer esthetische uitstraling, welke het zicht ontnemt aan de technische units. Uitgevoerd in een neutrale kleurstelling (antraciet of groene tint).

Ook dient de ondergrond van de locatie waarop de verschillende technische onderdelen geplaatst gaan worden te worden opgehoogd met 50 cm. Daarmee wordt voorkomen dat er plassen water na regenval onder en bij de elektrische installaties blijft liggen. Dit vanuit veiligheid voor onderhoudsmedewerkers en om eventuele storingen door vocht te voorkomen. Het onderliggende plateau zal worden afgedekt met stelconplaten op afschot.

In het kader van het vooroverleg is het ontwerp voor het zonnenveld in augustus 2021 ter beoordeling voorgelegd aan het adviesteam ruimtelijke kwaliteit (ARK). Bij de beoordeling worden de randvoorwaarden voor de uitvoering van de zonnepanelen zelf gemist en hebben daar een aantal op te nemen punten voor aangedragen. Conform die aanbevelingen en extra aanvullingen zijn onderstaande randvoorwaarden in de nu voorliggende versie opgenomen.

Randvoorwaarden voor de uitvoering van de zonnenveld / -panelen

- de toe te passen zonnepanelen zijn van gelijke afmetingen;
- zijn voorzien van een zwart frame of omkadering;
- geen glimmende randkaders, drukke lijnen, blauwtint of glanzend oppervlak;
- het zonnenveld als geheel dient een uniforme uitstraling te hebben;
- geen grote hoogteverschillen toe te passen; en
- met identieke hellingshoek te worden uitgevoerd.

Operationeel

Zodra het zonnepark is gerealiseerd zal het worden beheerd. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het onderhoud van de systemen, maar ook het monitoren van het zonnenveld en diverse werkzaamheden in het kader van groenbeheer, bij voorkeur zal dit gedaan worden met lokale partijen.

Het schoonhouden van de zonnepanelen zelf zal milieuvriendelijk worden uitgevoerd, er worden daarbij geen milieubelastende schoonmaakmiddelen toegepast.

Het voornemen is om rondom het perceel geen hekwerken aan te brengen, tenzij dit om veiligheidsredenen noodzakelijk blijkt. Voor als nog wordt de afscherming op een natuurlijke wijze vormgegeven, d.m.v. bestaande houtsingels, struweel en sloten. Waar nodig zal dit met nieuwe

aanplant aangevuld worden. Wel worden afsluitbare hekwerken geplaatst ter hoogte van beide toegangspaden naar het zonneveld.

Landschappelijke inpassing en beheer

Het huidige perceel wijzigt niet qua vorm en ligging, ook worden er geen gronden toegevoegd om de ontwikkeling mogelijk te maken.

Het betreft een zo genaamde 'kamer' in het Kampenlandschap. Naar drie kanten is het perceel afgeschermd middels een in redelijk tot goede houtsingel. De oostrand is meer open van karakter wel staan daar enkele solitaire grote bomen.

Die oostelijke begrenzing van het plangebied zal middels een nog aan te leggen meidoornheg (op eigen terrein) worden aangevuld. Waarmee de kamer in het landschap dan volledig zal zijn omzoomd door struweel en tegelijkertijd het (eventuele) zicht op de zonnepanelen volledig ontnemt.

Voorwaarde is wel dat de struweelheg maximaal 3 meter hoog mag worden, dit in het kader van mogelijke schaduwwerking en de daardoor mindere opbrengst bij de betreffende panelen.

Voor het terrein zelf wordt ingezet op verschraling van de bodem door het niet meer toestaan van bemesting. De gras- en kruidenvegetatie zal eens per jaar worden gemaaid en afgevoerd om de verschraling te bespoedigen. Daarmee zal de biodiversiteit aan planten toenemen. Daarnaast worden de ruimten tussen de rijen met zonnepanelen (2,5 meter breed) en bufferzones ingezaaid met een inheems bloemen-mengsel. Ook daarmee wordt beoogd een bijdrage te leveren aan de biodiversiteit en kansen te bieden aan flora en fauna.

3.6 Participatie

Formeel hoeven alleen die omwonenden te worden betrokken die direct zicht hebben op het geplande zonneveld. De opzet en uitvoering van lokale participatie is maatwerk en valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente en daarvoor zijn regionaal afspraken gemaakt binnen het RES, zie ook het gemeentelijk beleid.

De initiatiefnemer wil echter omwonenden als ook andere geïnteresseerden uit de directe omgeving (postcode roos) de mogelijkheid bieden deel te nemen aan het zonneveld project.

Punten waaraan invulling wordt gegeven zijn:

1. Informeren van inwoners uit de directe omgeving. De wijze hoe dit het beste kan worden vormgegeven is in samenspraak met de gemeente nader uitgewerkt.
2. De omgeving kan direct meeprofiteren van het zonneveld, door er aan mee te financieren en/of stroom af te nemen om de eigen woning of bedrijf te verduurzamen. Geïnteresseerde inwoners en bedrijven wordt de kans geboden om financieel te participeren aan de energieopwekking van het zonneveld.
3. Lokale bedrijven en vrijwilligers betrekken bij het beheer en onderhoud van het zonneveld.

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het uitvoeren van het plan en met de gemeente is afgesproken dat de communicatie naar omwonenden in overleg en medeweten van de gemeente plaats zal vinden.

In de concept fase van de planontwikkeling zijn reeds individuele gesprekken gevoerd met direct aanwonenden, verslag daarvan is als bijlage 2 bij de toelichting van onderhavig bestemmingsplan gevoegd. Ook zijn er bijeenkomsten op locatie georganiseerd voor aanwonenden in bijzijn van gemeentelijke ambtenaren vanuit verschillende vakdisciplines.

In de maand juli is een concept informatiebrief opgesteld en beoordeeld door de gemeente. Op 29 juli is de brief verzonden naar 14 adressen van omwonenden binnen een straal van ca 300 meter vanaf het zonneveld, de brief is als bijlage 3 bij de toelichting van dit bestemmingsplan gevoegd.

Aan geadresseerden is de mogelijkheid geboden om suggesties en/of aanbevelingen kenbaar te maken in de maand augustus. Met de gemeente is tevens overeengekomen dat de initiatiefnemer de

Het coalitieakkoord 2022-2026.

Wij omarmen de waarde van ons buitengebied. Dit mag niet bedreigd worden door grootschalige en industriële opwek van duurzame energie. Wij kiezen ervoor dit leefklimaat voor onze inwoners en onze bezoekers te beschermen. De biodiversiteit, landbouw en schoonheid van dit gebied dragen bij aan de mentale en fysieke gezondheid van mensen. En daar willen wij met z'n allen zuinig op zijn.

Door de verstopping van het energienetwerk, met een ander woord netcongestie genoemd, zijn grootschalige zonneweides en windturbines de komende periode niet realistisch. De dan opgewekte stroom kan nergens heen en staat meer gewenste vormen van opwek in de weg. De focus wordt verlegd naar maatregelen waar wij komende jaren het meeste resultaat van verwachten. Inzet op bijvoorbeeld lokale opwek voor lokaal gebruik en energie- en warmteopslag zijn hard nodig. Al deze grote opgaven vereisen grote inzet. Wij geloven dat innovatie en maatwerk daarbij hét verschil gaan maken.

Daarom spreken wij het volgende af:

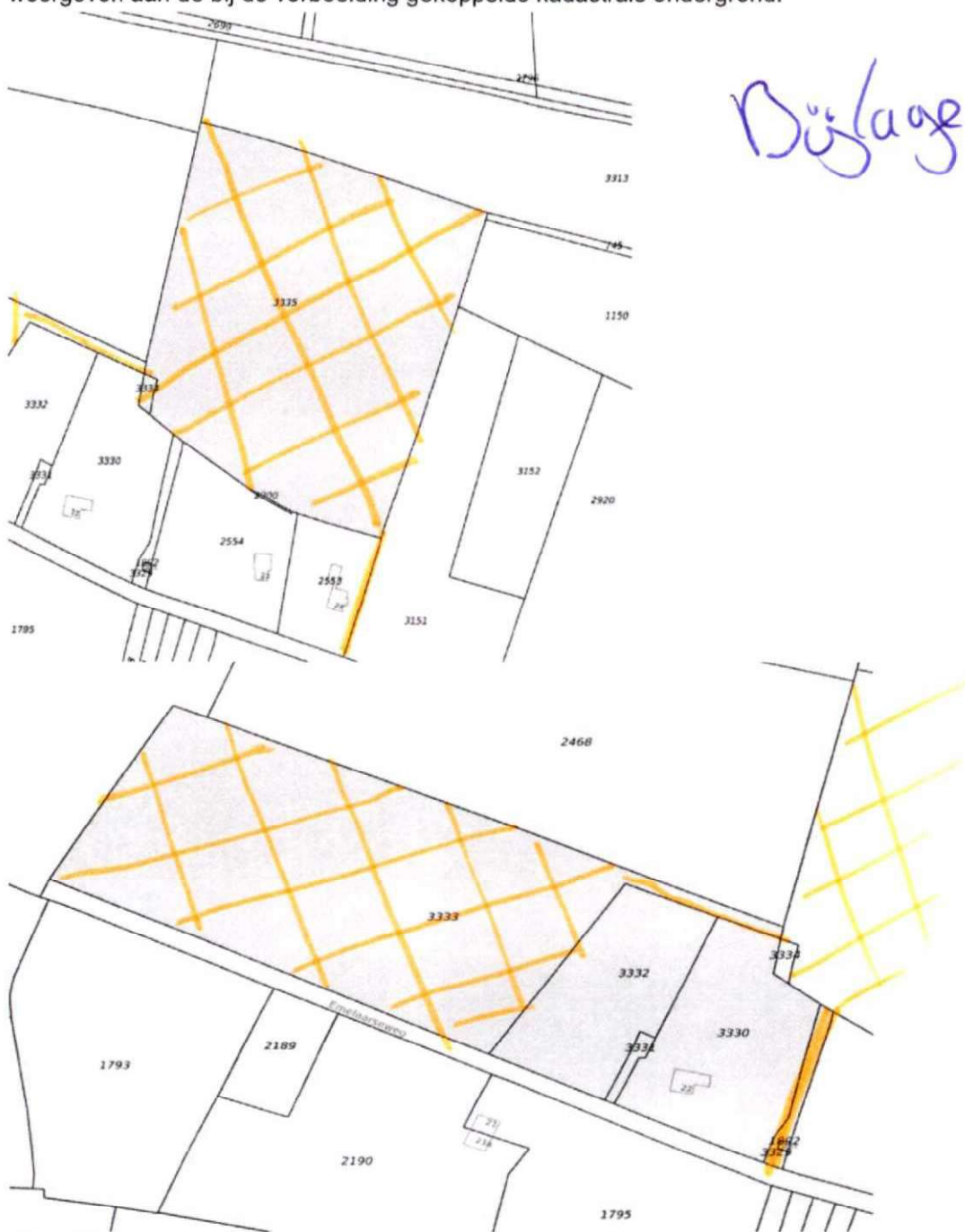
- Wij willen extra inzetten op het verleiden en belonen van inwoners die bijdragen aan de verduurzaming. De energie- en warmtetransitie begint met bewustwording en beperken van gebruik.
- Wij zetten in op het -zoveel als mogelijk- wegnemen van barrières en drempels, zodat eigenaren de energie- en warmtetransitie van hun woningen, kantoren en bedrijven maximaal kunnen oppakken.
- Wij zetten in op zon op dak én vlak. Er is nog veel ruimte in de versteende omgeving van de gemeente Leusden om te gebruiken voor energieopwekking. Denk aan op daken, aan muren, op geluidschermen, boven parkeerplaatsen en aan randen van bedrijfsterreinen. Hierbij willen wij manieren vinden om het aantrekkelijk te maken om de maximale oppervlakte te gebruiken, in plaats van slechts dat deel dat voor de eigen elektriciteitsbehoefte nodig is.
- Het Uitnodigingskader Duurzame Opwek passen wij zo aan dat het de waarden van het buitengebied beter beschermt.

Bylage 7

2.2 Beschrijving bestemmingsplangebied

De voormalige boerderij Emelaarseweg 22 met percelen kadastraal bekend als Stoutenb B1891 en Stoutenb B2901 (oude nummering), met een gezamenlijke oppervlakte van circa 6,5 ha, is via herontwikkeling inmiddels in meerdere percelen opgedeeld. De voormalige boerderij nr. 22 en de kavel voor nieuwbouw, in het kader van de 'ruimte voor ruimte' regeling, zijn inmiddels verkocht. De overige percelen grond waaronder het plangebied van dit onderhavige bestemmingsplan zijn aangekocht door de mede erfgenaam en initiatiefnemer van het voorliggend plan.

De Dienst voor het kadaster en de openbare registers heeft de door splitsing gevormde percelen, in de hierna weergegeven kaart nader uitgewerkt. Opgemerkt wordt dat deze nieuwe gegevens niet zijn weergegeven aan de bij de verbeelding gekoppelde kadastrale ondergrond.

Afbeeldingen: Nieuwe kadastrale kaartgegevens